

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس شنبه ۱۵ خرداد ۱۳۱۶

فهرست مطالب

- ۱) تصویب صورت مجلس
 ۲) خور اول خبر راجع به اصلاح خط سر حدی ایران و ترکیه
 ۳) خور اول لایحه الحاق دولت ایران به قرارداد متداول شکل شدن
 ۴) تصویب لایحه مربوط به قراردادهای ده گانه بین دولتی ایران و ترکیه
 ۵) مرئی آقای حسین علاه بریاست اداره کل تجارت
 ۶) تصویب قرارداد دولت و حکومت بین دولتی ایران و اطریش
 ۷) تصویب لایحه مربوط به دفاتر اسناد روسی
 ۸) تصویب هفت فقره مرخصی
 ۹) اولم دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر برباست آقای ایات (نایب رئیس) تشکیل گردید)

صورت مجلس بکتابچه ۹ خرداد را آقای مؤید احمدی (مشی) قرائت نمودند

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - در صورت مجلس نظری ایست (گفته شد)

خبر (صورت مجلس تصویب شد)

۲- شور اول خبر راجع به اصلاح خط سر حدی ایران (قریه)

نایب رئیس - شور اول خبر کیب - یون امور خارجه

راجع باصلاح خط سر حدی بین دولت ایران و ترکیه مطرح است

خبر کیب - یون

کیب - یون امور خارجه لایحه نامه $\frac{100000}{100000}$ دولت راجع

باصلاح خط سر حدی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

چشموری ترکیه را با حضور جناب آقای وزیر امور خارجه

تحت شور و مذاقه فرار داده و با توضیحات کاملی که آقای وزیر امور خارجه دادند عین ماده واحده پیشتهای دولت باکثرت تصویب و اینک خبر آن برای شور اول تقدیم شد.

نایب رئیس - در کلمات اعتراضی رسیده است. رأی گرفته میشود. هر چه در شور وارد آید باینکه موافقت اظهار موافقت کنند

(اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. در مواد ۱ و ۲ اعتراضی نرسیده است رأی دیگر بریم. هر چه در شور دوم آقایان موافقتین اظهار موافقت کنند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

۴ عین مذاکرات مشروح صدر ششمین جلسه از دوره دهم تقنینیه (مجلس یوم ۸ آذر ۱۳۱۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غایبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غایبین با اجازه - آقایان : منصف - دولتشاهی - دربان
 غایبین بی اجازه - آقایان : نوانا - سلطانی - دکتر آدم - عباس مسودی - موسی سرآن - حاج مشیر - صریح - اقبال
 در آمدگان بی اجازه - آقایان : وکیل - مرزا - لبتوانی - دکتر جوان

۱۰۳۲) شور اول لایحه الحاق دولت ایران به قرارداد متحد الملک شدن عالم در پاریس

لایحه رئیس - شور اول قرار داد بین الدلی متحد الشکل کردن علامات در پاریس مطرح است.

خبر کیسیون

کیسیون امور خارجه لایحه نمره (۲۸۰۶۱۲۵) دولت راجع بالحاق دولت شاهنشاهی ایران بقرارداد بین الدلی متحد الشکل کردن طرز علامت گذاری در پاریس با حضور جناب آقای وزیر امور خارجه مطرح نموده و با توضیحات کامل که آقای وزیر امور خارجه در اطراف مزایای قرارداد مذکور دادند کیسیون امور خارجه عین ماده واحده پیشنهادی دولت را تصویب نموده و اینک خبر آن برای شور اول تقدیم میشود.

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که دولت شاهنشاهی بدوفاق نامه راجع بمتحد الشکل کردن طرز علامت گذاری در پاریس مورخه ۱۳ مه ۱۹۳۶ که مشتمل بر پانزده ماده است ملحق شود.

لایحه رئیس - در ماده واحده اعتراضی رسیده است. رأی گرفته میشود. برورود در شور دوم آقایان که موافقت اظهار موافقت کنند.

(اکثر قیام نمودند)

لایحه رئیس - تصویب شد.

۴ - تصویب لایحه مربوط بقراردادهای ده ساله بین دولتین ایران و ترکیه

لایحه رئیس - شور دوم قرار داد های بین دولت ایران و ترکیه مطرح است. قرار داد امضات مطرح است. در موارد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ اعتراضی رسیده است در کلیات ناسی هم اعتراضی رسیده است. شور دوم راجع به قرارداد امنیت منطقه سرحدی مطرح است. در موارد ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹

ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود.

خبر کیسیون امور خارجه

کیسیون امور خارجه لایحه نمره (۲۸۰۰۰۰) دولت راجع بقرارداد های ده گانه منتهه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه را با حضور جناب آقای وزیر امور خارجه برای شور تالی مطرح نموده چون اعتراضی در موقع شور اول نرسیده بود لذا کیسیون امور خارجه خبر شور اول خود را که مبنی بر موافقت با ماده واحده پیشنهادی دولت بود نایب نموده و اینک خبر آن برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم می شود.

ماده واحده - مجلس شورای ملی پنج فقره قرار داد و دو عهد نامه و سه فقره موافقت نامه مشروحه ذیل و ۱ - قرارداد اقامت مشتمل بر نه ماده

۲ - قرارداد راجع به امنیت منطقه سرحدی و تنویبه حوادث و اختلاطات که در منطقه مزبور بظهور میرسد مشتمل بر ۲۹ ماده و یک پروتکل

۳ - قرارداد تعاون قضائی در مسائل حقوقی و تجاری مشتمل بر ۱۸ ماده

۴ - عهد نامه استرداد مقصرین و تعاون قضائی در امور جزائی مشتمل بر بیست ماده

۵ - موافقت نامه برای تنظیم طرز عمل اداره گمرکات ایران و ترکیه که در سرحد دایر خواهد شد مشتمل بر ده ماده

۶ - موافقت نامه خصوص راجع بدائر تمدن پاره خطوط تلگرافی و تلفونی بین دولتین مشتمل بر ۶ ماده

۷ - عهد نامه تجارت و دریانوردی مشتمل بر هفت ماده و یک پروتکل مورخه ۱۴ مارس ۱۹۳۷ مطابق ۲۳ اسفند ماه ۱۳۱۵

۸ - قرار داد هواپیمائی مشتمل بر ۲۷ ماده

۹ - موافقت نامه مربوط به تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل مالالتجاره و مسافر از طریق مرزها و ترانزیت تبریز - طهران بالعکس مشتمل بر ۸ ماده

۱۰ - قرار داد دام پزشکی مشتمل بر ۱۶ ماده و دو ماده مورخه ۲۰ آوریل ۱۹۳۷ مطابق ۳۱ فروردین ۱۳۱۶ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه را تصویب مینماید.

لایحه رئیس - رای میگیریم بماده واحده پیشنهادی دولت و خبر کیسیون. آقایان که موافقت اظهار موافقت کنند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد آقای رئیس الوزراء.

۵ - معرفی آقای حسین علاء بریاست اداره کل تجارت

رئیس الوزراء - خاطر محرم آقایان نمایندگان از اهمیت کار های اقتصادی و تجاری بیشتر است نظر به اینکه دولت مایل بود که این کار ها بیشتر مورد توجه قرار گرفته شود. کار های تجاری و اقتصادی که سابقاً در قسمت های مختلف بود يك قسمت در وزارت عالیه يك قسمت در هیئت نظارت و يك قسمت در اداره کل تجارت همه اینها را در يك جا تمرکز داد و بر حسب اوضاع و احوال ملاحظه جناب آقای علاء که یکی از بهترین مامورین دولت شاهنشاهی هستند در خدمات مختلفه ای که داشته اند همیشه با حسن صداقت و جدیت عمل کرده اند بریاست اداره تجارت تعیین شده اند و بمجلس شورای ملی معرفی مینمکن.

۶ - تصویب قرارداد مودت و حکمت بین دولتین ایران و اطریش

لایحه رئیس - شور دوم قرار داد مودت و حکمت بین دولت ایران و اطریش مطرح است.

خبر کیسیون - کیسیون امور خارجه لایحه نمره (۲۸۰۹۰۲۴) دولت راجع بقرارداد مودت و حکمت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اطریش را با حضور جناب آقای وزیر امور خارجه برای شور تالی مطرح نموده و چون در موقع شور اول اعتراضی رسیده

بود لذا کمیسیون امور خارجه عين خبر شور اول خود را که مبنی بر موافقت با ماده واحده پیشنهادی دولت بود نباید نموده و اینک خبر آن برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد مودت حکمت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اتریش منتمل بر پنج ماده و یک برکنل اختتامیه را که در تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۳۶ باهما رسیده تصویب مینماید.

لایحه رئیس - در مواد ۴۰۳، ۴۰۴ و ۵ و همچنین در برکنل اختتامیه اعتراضی شده است در کلیات تاسی بیژاعراضی رسیده است رأی میگیریم ماده واحده پیشنهادی دولت آقایان موافقین اظهار موافقت کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۷ - تصویب لایحه مربوط به دفاعات اسناد رسمی]

لایحه رئیس - شور دوم خبر کمیسیون قوانین عدلیه را چه به محاضر رسمی مطرح است.

خبر کمیسیون

لایحه نمره ۳۰۲۱ دولت راجع به دفاعات اسناد رسمی برای شور دوم در کمیسیون قوانین عدلیه مورد شور و مطالعه قرار گرفته پس از مذاکرات لازمه در چند جلسه و مطالعه پیشنهادات آقایان نمایندگان و توضیحاتی که آقای وزیر عدلیه بیان نمودند خبر شور اول با اصلاحات و اضافه چند ماده مورد تصویب واقع و علیهذا خبر شور نانی آرا تقدیم مینماید.

لایحه رئیس - ماده اول قرائت میشود.
قانون دفاعات اسناد رسمی
فصل اول - در صلاحیت سر دفتران
ماده ۱ - برای تنظیم و ثبت اسناد رسمی وزارت عدلیه در حوزه های ثبتی بقدر کلیات دفتر اسناد رسمی تاسیس خواهد نمود.

لایحه رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (خیر) آقایان که موافقت اظهار موافقت کنند

(اکثر قیام نمودند)

قبرص ۱۰ - ثبت و تنظیم اسناد کلیه معاملاتی که باید در دفتر املاک ثبت شود در دفتر خانه درجه دوم و سوم منوط با اجازه مخصوص وزارت عدلیه خواهد بود

قبرص ۴ - وزارت عدلیه میتواند در نظامی که فقط دفتر اسناد رسمی درجه سوم تشکیل شده است اصناف معاملات را زیاد و کم کند بشرط آنکه از ده هزار ریال بیشتر و از دوازده هزار ریال کمتر نباشد.

لایحه رئیس - آقایانی که با ماده ۴ موافقت اظهار موافقت کنند

(اکثر قیام نمودند)

لایحه رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود:
ماده ۵ - متصدیان دفتر خانه ها چهار رتبه تقسیم میشوند.

۱ - سر دفتر درجه اول

۲ - سر دفتر درجه دوم

۳ - دفتر یار درجه اول - سر دفتر درجه سوم

۴ - دفتر یار درجه دوم.

لایحه رئیس - راجع باین ماده نظری نیست؟ (خیر)
آقایانی که موافقت اظهار موافقت کنند

(اکثر برخاستند)

لایحه رئیس - تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود
ماده ۶ - اشخاص ذیل نمیتوانند بر دفتری و دفتری برای انتصاب شوند:

۱ - اتباع بیگانه

۲ - کسانی که تحت قیمومت یارولایت باشند

۳ - محکومین با بقضال ابد از خدمات دولتی با وزارت عدلیه

۴ - محکومین به جنایات مطلقاً و اشخاصی که بواسطه ارتکاب جنایات تحت محاکمه هستند

۵ - محکومین به جنحه که مطابق قانون مستلزم محرومیت از حقوق اجتماعی است.

۶ - اشخاص مشهور بفساد اخلاق و با معنای باظنیر.

۷ - اشخاصی که بچشم محکمه انظامی مقرر در ماده ۳۶ از قلم سر دفتری یا دفتری برای موقتاً یا بطور دائم محروم شده اند

لایحه رئیس - آقای زوار

زوار - این بنا نوشته است محکومین با بقضال ابد از خدمات دولتی با وزارت عدلیه بنده تصور میکنند این کلمه وزارت عدلیه زیادی است. وزارت عدلیه هم جزء دولت است.

لایحه رئیس - آقای مؤید احدی.

مؤید احدی - البته آقای زوار در نظر دارند در قانون

استخدام يك درجه عالی برای تعیین اصناف وزارتخانه ها معین شده که باید محکمه اداری تشکیل بشود عضوی که معنون شمریدگی کند در قانون ششاد درجات مجازات را معین کرده از قبیل رتبه ها چهار رتبه تقسیم

انصاف موقت ' تنزل رتبه ' انصاف از يك وزارت خانه درجه هفتاد انصاف از کلیه خدمات دولتی است. پس ممکن است يك کسی از خدمت يك وزارتخانه منصرف شده باشد

لکن میتواند در وزارت خانه دیگری کار بکنند مثلاً قضی خونی نیست لکن مدیر اداره خوبی است می رود در وزارت عالی

کار می کند اما آن بکسکه منصرف از کلیه خدمات دولتی شده در هیچیک از ادارات نمیتواند کار بکند. اینجا

غرض از اینست ماده این است اگر از کلیه خدمات دولتی منصرف بود که هیچ ولی اگر تنها وزارت عدلیه هم

منصرف بود جاهای دیگر می تواند کار بکند لکن دیگر نمیتواند سر دفتر بشود.

لایحه رئیس - رأی میگیریم به ماده ششم آقایانیکه موافقت اظهار موافقت کنند

(اکثر قیام نمودند)

لایحه رئیس - تصویب شد ماده هفتم قرائت میشود.
ماده ۷ - مشاغل ذیل منافی شغل سر دفتری و دفتر یاری است

۱ - استخدام دولتی و شهرداری در حین انتصاب بخدمت.

۲ - استخدام دولتی و شهرداری در حین انتصاب بخدمت.

۲ - نمایندگی مجلس شورای ملی .

۳ - وکالت در عدلیه .

۴ - اشتغال بهر نوع کسب و تجارت و هر نوع دلالی .

۵ - عضویت در هیئت مدیره مشرکتهای تجاری و موسسات

استقراض و بیمه .

فائز رئیس - آقایانی که با این ماده موافقت اظهار

موافقت کنند

(اکثر قیام نمودند)

فائز رئیس - تصویب شد ماده هشتم فرائت میشود

ماده ۸ - اشخاص ذیل ممکن است بدو آسب درجه در حق

اول انتخاب شوند :

۱ - کسانی که دارای دانش نامه لیسانس در علم حقوق

هستند یا دانشنامه سه سال سابقه تصدی بدفتر استاد رسمی یا

وکالت عدلیه یا دو سال سابقه قضاوت .

۲ - کسانی که دارای دانشنامه لیسانس از دانشکده معقول

و منقول در قسمت منقول هستند یا دانشنامه سه سال سابقه

تصدی بدفتر استاد رسمی یا وکالت عدلیه یا سه سال سابقه

قضاوت

۳ - اشخاصی که از مراجع مسلم دارای تصدیق اجتهاد

میباشند یا چهار سال سابقه تصدی بدفتر استاد رسمی یا سه

سال سابقه قضاوت .

۴ - اشخاصی که لااقل پنج سال متوالی یا هشت سال

متناوب خدمت قضائی کرده اند ام از منتظرین خدمت یا

متقاعدین مشروط بانکه سلب صلاحیت قضائی از آنها

نشده باشد .

۵ - اشخاصی که هشت سال متوالی سابقه تصدی اسناد

رسمی داشته و حکومت انتظامی از درجه سه به بالا نداشته

باشند

۶ - اشخاصی که پروانه درجه اول وکالت عدلیه را دارا

میباشند

۷ - کسانی که صلاحیت آنها برای سردفتری درجه اول

تا یکسال از تاریخ اجرای این قانون از طرف وزیر عدلیه

تفخیص شود .

دارای تصدیق اجتهاد از مراجع مسلم باشند یا یکسال از آمایش

مطابق نظامنامه وزارت عدلیه .

فائز رئیس - آقای چندصدی

جمشیدی - گمان میکنم این کلمه « یا » نباشد « یا »

باشد . یا مجموعاً چهار سال سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی

یا قضاوت یا وکالت درجه دوم گمان میکنم اینطور باشد .

فائز رئیس - آقای عرفانی

عرفانی - بنده خیال میکنم که « یا » است . در پیشرفتهای

هم که بنده کرده بودم عرض این بود که این مجموعاً خدمت

چهار سال شده باشد . دو سال مثلا سابقه قضاوت دو سال هم

دفتر اسناد رسمی که مجموعاً چهار سال شود .

فائز رئیس - آقای جمشیدی

جمشیدی - بنده عقیده ام این است بعد از دلیلی که آقای

فرمودند « یا » باید باشد یا مجموعاً چهار سال تصدی دفتر

اسناد رسمی « یا » قضاوت یا وکالت درجه دوم و کلمات

میکند باید اینطور باشد .

فائز رئیس - مقصود از این ماده این است که چهار سال

سابقه امور حقوقی داشته باشد امور حقوقی اهم است از

قضاوت یا وکالت یا تصدی دفتر اسناد رسمی که ورژش در امور

حقوقی کرده باشد حالا تمام چهار سال آن وکالت شد یا تصدی

وکالت باشد خدمت قضاوت یا تصدی دفتر اسناد رسمی به

جزئی کار ندارم جمعی با چهار سال باشد و برای تأمین

این منظور گمان میکنم بهتر است « یا » نوشته شود

فائز رئیس - آقای دکتر جوان

دکتر جوان - بنده فقط خواستم عرض کنم همینطور

که آقای وزیر عدلیه فرمودند اینجا نظر آقای جمشیدی

صحیح است برای اینکه قیلا گفته شده است که لا اقل

چهار سال سابقه بدفتر اسناد رسمی داشته باشند بعد از آن

اگر بنا باشد همان لفظ « یا » باشد گمان میکنم چهار سال

سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی تکرار میشود پس مقصود این

است که مجموعاً چهار سال است سابقه وکالت یا قضاوت و یا

- ۷ -

هر کدام از اینها باشد در وی هم چهار سال بشود . باینجهت

کلمه « یا » تصور میکنم « یا » باشد

فائز رئیس - نظر آقای وزیر عدلیه تأمین میشود به

اینکه « یا » « یا » باشد ؟

وزیر عدلیه - توضیحی که بنده دادم کافی است مقصود

این است که در شق دارد به مطابق چهار سال سابقه تصدی

دفتر اسناد رسمی و اگر چهار سال تمام نبود باید بقیه اشرا

وکالت یا قضاوت تحصیل بدهد حالا اگر يك كمتش وکالت

باشد و يك كمتش قضاوت فرق نمیکند جمعی باید چهار

سال باشد ام از دفتر اسناد رسمی یا قضاوت یا وکالت

فائز رئیس - بالاخره « یا » موافقت دارید آقای

وزیر عدلیه ؟

وزیر عدلیه - « یا » صحیح است .

فائز رئیس - آقایان هر نظریه دارند پیشنهاد کنند

آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - در اول ماده میگوید که اگر کسی

چهار سال سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی داشته باشد می

تواند مشمول ماده ۹ شود و مقصود از قسمت دوم این است

که اگر چهار سال سابقه تصدی دفتر نداشته باشد و مجموعاً

چهار سال سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی یا قضاوت یا

وکالت داشته باشد آنها هم میتوان مشمول ماده نه شود .

حالا اگر بخواهید تنها شامل این باشد که چهار سال

سابقه اسناد رسمی داشته باشد همین قسمت اول که می

نویسد : کسانی که در حین اجرای این قانون لااقل چهار

سال سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی داشته باشد کافی است

بعد میبویسد یا مجموعاً چهار سال سابقه تصدی اسناد

رسمی یا قضاوت یعنی دولایش جمع شود و دولایش را در وی

هم بگذارد چهار سال شود یعنی سابقه تصدی اسناد رسمی

داشته باشد یا قضاوت یا وکالت پس قسمت اول (یا) است

بدش (یا) چون جمع حکایت از این میکند که آن قسمت

با این قسمت جمع شود پس آن قسمت با قضاوت (یا)

باید شود .

مجلس - عرض کنم بنده تصور میکنم وفق که اختلاف در معنی پیدا میشود با یک لفظ معینی که در قانون هست آنچه معمول بود بوده توضیح وزیر محترم عدلیه با توضیح مخیر وفق مشکل میکند - اینجا گفته شد که چهار سال صدی دفتر استاد رسمی کافی است حالا آمدیم کسی چهار سال نداشت دو سال سابقه دفتر داشت یکسال هم فضاوت کرده بود یکسال هم رکالت کرده بود جمع این سه قلم شد چهار سال با شقوقش هم تقسیم کنند منظور از این ماده این است که اینهم کافی است و قانون هم با همین عبارت (با) پیشنهاد شده و تصویب شده و منظور هم این بوده است و البته بر خلاف منظور نفعخواه شد حالا آمدیم بر سر اشکال لایحه که گفتیم که سابقه صدی استاد رسمی با فضاوت آتوقت هم سابقه صدی دفتر استاد رسمی میخورد و هم فضاوت در صورتیکه منظور اینست که چهار سال سابقه صدی دفتر استاد رسمی با فضاوت و رکالت داشته باشد یعنی مجموعش چهار سال باشد خلاصه با این توضیحی که بنده عرض کردم رفع اشکال خواهد شد.

لایحی - آقای اعتبار -

اعتبار - بنده پیشنهاد کرده ام که عبارت را عوض میکنند و رفع اشکال میشود.

لایحی - آقای روحی

روحی - بنده عقیده دارم با توضیحی که آقای وزیر عدلیه و آقای مخیر داده اند دیگر دست نباید باین ماده زد و همانطوریکه کمیسیون تنظیم کرده بهتر است باشد ممکن است طوری پیشنهاد شود و بگذرد که آن مفهوم را نداشتند با این معنی عبارت ماده با توضیحی که داده شد هیچ اشکال ندارد صورت مجلس هم شاهد این است در آیه هم برای هیچکس اشکالی پیدا نمیشود و اگر بهم فتند تولید اشکال خواهد کرد و هیچکس از او چیزی نخواهد فهمید.

وزیر عدلیه - کسان میبکنم این توضیح کافی بود آقایان که طرفدار این هستند که (با) نباشد و (با)

کشته اند و علاوه ممکن است یک چیزهای دیگری ضمیمه شود. کسان میبکنم همان عبارت کافی است اینکه آقای جمشیدی فرمودند راجع بفق دوم آن فق مخصوصی است باشخاصی که فقط خدمت قضائی کرده اند مربوط سابقه رکالت با دفتر نیست در اینجا منظور این است که چهار سال سابقه صدی دفتر و این با صدی با امور حقوقی داشته باشد بنا بر این با این توضیحات روشن کرد که داده شد کسان میبکنم همین عبارت کافی است.

لایحی رئیس - آقای دکتر جوان

دکتر جوان - بنده تصور میکنم چون اختلاف در معنی نیست و در عبارت است اگر مختصر اصلاحی در این شق بشود موضوع خیلی روشن میشود اینطور نوشته شود کسانی که در حین اجرای این قانون لایحل چهار سال سابقه صدی دفتر استاد رسمی چهلگه که بعداً نوشته شده با مجموعاً چهار سال سابقه صدی دفتر استاد رسمی حذف شود و نوشته شود لایحل چهار سال صدی دفتر استاد رسمی با فضاوت با رکالت با مجموع هریک از اینها با یکی از اینها اگر اینطور عبارت نوشته شود تصور میکنم عبارت روشن و تأمین نظریه آقایان بشود.

مخیر - کلمه مجموعاً نظر آقای دکتر جوان را تأمین میکند و بنده گمان میکنم عبارتی که در ماده نوشته شده با این همه توضیحی که داده شد کافی است هیچکس در موقع اجرای آن شک نخواهد کرد.

لایحی رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده موافقم که ماده همان طوری که هست باشد برای اینکه هرچه بهش اضافه کنیم آن معنی را نمیدهد که ما میخواهیم. کسی که چهار سال با منفرد یا مجموع از این سه تا باشد آن میتواند شامل شود عبارت هم کافی است چون آقای وزیر عدلیه توضیح دادند دیگر نباید اینکه مطلب را به بیجا بینم.

لایحی رئیس - پیشنهادی از آقای اعتبار رسیده است فرات میگذرد.

(ترتیب ذیل خوانده شد)

کسانی که در حین اجرای این قانون لایحل چهار سال سابقه صدی دفتر استاد رسمی با فضاوت با رکالت درجه دوم داشته باشد با مجموعاً چهار سال سابقه صدی دفتر استاد رسمی داشته مشروط بر اینکه صلاحیت فضاوت با رکالت از آنها سلب نشده باشد

اعتبار - بنده اسراری ندارم با این توضیحاتی که داده شد و موافقت شد با همان عبارت ماده پیشنهاد خود را استرداد میکنم.

لایحی رئیس - رأی میگیرم بماده هم آقایان که موافق هستند اظهار موافقت بفرمایند.

(اکثر اقبال نمودند)

لایحی رئیس - تصویب شد ماده دوم.

(ترتیب آتی فرات شد)

ماده ۱۰ - اشخاص ذیل ممکن است بصورت دقتیاری درجه اول و سر دقتی درجه سوم انتخاب بشوند:

۱ - اشخاصی که دارای دانشنامه لیسانس در علم حقوق یا در قسمت منظور هستند با اجازه اجتهاد دارند.

۲ - اشخاصی که قبل از اجرای این قانون مصدق دفتر استاد رسمی بوده اند.

۳ - اشخاصی که از تاریخ اجراء این قانون دوسرکز تا یک سال و در ولایات ۲ دو سال از عهده امتحان مخصوص وزارت عدلیه بر آیند.

مخیر - اینجا يك اشتباهی شده است باید اصلاح شود اشخاصی که از تاریخ اجراء این قانون در سرکز تا یک سال و در ولایات ۲ دو سال باید بطور کلی نوشته شود اشخاصی که از تاریخ اجراء این قانون تا دوسال از عهده امتحان مخصوص وزارت عدلیه بر آیند این يك اشتباهی در چاپ شده بنده استعفا میبکنم این را اصلاح بفرمایند.

لایحی رئیس - رأی میگیرم بماده ۱۰ با این اصلاح آقایان که موافقت اظهار موافقت بفرمایند.

(اغلب اقبال نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده بازدم.

(ابطالطور خوانده شد)

ماده ۱۱ - کسانی ممکن است بدقتن باری درجه دوم انتخاب شوند که از آموزشگاه قضائی یا آموزشگاه ثبت تصدیق داشته باشند

بصره - وزارت عدلیه میبایست مصادمی که عده کافی واجدین شرایط این ماده باشند دقتن باریان درجه دوم را از کسانی که سه سال اول دبیرستان را طی کرده اند انتخاب نماید.

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۱ آقبابانی که موافقت اظهار موافقت بفرمایند

(عده کثیری برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده دوازدهم.

(ابطالطور خوانده شد)

ماده ۱۲ - وزارت عدلیه میبایست مصادمی که عده کافی سر دقتن درجه اول و دوم باشند سر دقتن درجه دوم را بکلمات درجه اول و سر دقتن درجه سوم را بکلمات درجه دوم انتخاب نماید

لایح رئیس - آقبابانی که موافقت اظهار موافقت میکنند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد ماده ۱۳.

(ابطالطور قرائت شد)

ماده ۱۳ - برای تطبیق وضع اختصاصی که قبل از اجرای این قانون تصدی دقتن استاد رسمی داشته اند با این قانون وزارت عدلیه در هر محل مدنی را تعیین و اعلام خواهد نمود تا مشخص مزبور در این صفت تقاضا نامه بدهند و پس از افضاء صفت دیگر تقاضا نامه از آنها پذیرفته نخواهد شد. تقاضا نامه مزبور باید مطابق نظامنامه وزارت عدلیه تنظیم و به رئیس ثبت محل اقامت تقاضا کننده تسلیم شود

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۳ آقبابانی که موافقت

دارند اظهار موافقت بفرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده ۱۴

(ترتیب ذیل قرائت شد)

ماده ۱۴ - رئیس ثبت محل مکلف است مدترلف بکدام عین تقاضا نامه را با اظهار نظر در سوابق تقاضا کننده بصدومه منتظر است تسلیم شد. مادامه کل ثبت بفرستد.

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۴ آقبابانی که موافقت اظهار موافقت کنند.

(اکثر قیابان قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده ۱۵.

(ترتیب ذیل خوانده شد)

ماده ۱۵ - اداره کل ثبت باید در ظرف یک ماه مقید خود را در رد یا قبول تقاضا در صورت قبول درجه اول که برای تقاضا کننده تشخیص میدهد بصدومه ثبت محل به دفتر خانه یا محل اقامت او ابلاغ نماید.

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۵ آقبابانی که موافقت هستند اظهار موافقت بفرمایند.

(عده زیادی برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد ماده ۱۶.

(ابطالطور قرائت شد)

ماده ۱۶ - هرگاه تقاضا کننده تسلیم به تشخیص مذکور باشد مراتب پروازرت عدلیه بکارش میشود که پس از صدور حکم پروانه صادر گردد و در صورتی که تسلیم بان باشد یا تقاضای آن مردود شده باشد بپردازد طرف مدت ده روز پس از ابلاغ و درجه تشخیص بکسی بومی که اعراض آنرا وزارت عدلیه تعیین خواهد نمود اعتراض کدبان اعضا در مرکز مستقیماً بکسی بوزن و در ولایات با اداره ثبت محل داده میشود و اداره مزبور مکلف است عرضحال را بیاصله سه روز بکسی بوزن ارسال دارد.

ولیرر عدلیه - اینجا نوشته شده یا تقاضای آن مردود شده باشد در صورتی که این بر میگردد به تقاضا کننده و

ماده ۲۰ - یا احراز شرایط ذیل سر دقتن و دقتن بار ممکن است از درجه پایین بدرجه بالاتر ارتقاء یابند

۱ - توقف در رتبه چهار و سه لا اقل دو سال و در رتبه دو لا اقل سه سال.

۲ - حسن انجام وظیفه و کمک مالی که در ماده (۳۴) این قانون مقررات است.

۳ - ترقی علمی و عملی.

۴ - ندانستن محکومیت اشخاص از درجه سه بالا.

بصره - برای ارتقاء اشخاصی که مشمول حق ۱ از ماده ۱۰ میباشند بکسال توقف در رتبه ۲ کافی است.

مهمتر - در بصره ماده ۲۰ ذکر شده است برای ارتقاء اشخاصی که مشمول حق یک از ماده ۱۰ میباشند بکسال

توقف در رتبه دو کافی است. اینجا اشتباه در رتبه ۲ شده است و باید توقف در رتبه ۳ نوشته شود. اینجا اشتباه

در دو سه است توقف در رتبه ۲ کافی است چون حق یک ماده ۱۰ شامل اشخاصی است که دارای لیسانس و سایر امتیازات هستند ولی هیچگونه سابقه تصدی دقتن ندارند

بدواً قیون میشود با رتبه ۳ و چون امتیازات فعلی دارند بکسال برای ارتقاء آنها کافی است که بر طبق ما فوق ارتقاء پیدا کنند توقف در رتبه ۲ در رتبه ۳ میشود.

لایح رئیس - آقای وزیر عدلیه موافقت میکنند؟

وزیر عدلیه - بل اشتیاء چاپی شده است رتبه ۳ است اصلاحیه ۲ ندارد که یک سال بماند

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده بیستم با این اصلاح آقبابیکه موافقت اظهار موافقت بفرمایند

(اکثر برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده بیست و یک؛

ماده ۲۱ - کسی بوزن تفریح مطابق نظامنامه وزارت عدلیه تکمیل میشود

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده بیست و یکم آقبابیکه موافقت اظهار موافقت بفرمایند

(انقلاب برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده بیست و دوم

باید نوشته شود. یا تقاضای او مردود شده باشد و این کلمه (آن) تقاضا کننده مرجع نمی شود باید (او) نوشته شود.

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۶ با اصلاحی که آقای وزیر عدلیه پیشنهاد فرمودند آقبابانی که موافقت اظهار موافقت بفرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد ماده ۱۷

(ترتیب ذیل قرائت کردید)

ماده ۱۷ - کسی بوزن بجهت اختلاف رسیدگی نموده رأی قضائی خواهد داد - رأی مزبور قابل تجدید نظر نیست و نا صدور رأی کسب بوقت تشخیص اداء کل ثبت موقتاً جاری است.

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۷ آقبابانی که موافقت هستند اظهار موافقت بفرمایند.

(عده زیادی قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده ۱۸

(ابطالطور خوانده شد)

ماده ۱۸ - سر دقتن و دقتن باریان قبل از اشتغال باید سوگند یاد نمایند

لایح رئیس - آقبابانی که با ماده ۱۸ موافقت دارند اظهار موافقت بفرمایند

(عده کثیری برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده ۱۹

(ابطالطور قرائت شد)

ماده ۱۹ - هر سر دقتنری قبل از گرفتن پروانه باید ضامن معتبر بدهد

رتبیب گرفتن ضامن و شرایط ضمانت نامه و استفاده از آن و میزان ضمانت مطابق نظامنامه وزارت عدلیه خواهد بود.

لایح رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۹ آقبابانی که موافقت اظهار موافقت بفرمایند

(اکثر قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده ۲۰

(ابطالطور خوانده شد)

بصل دوم - در تکلیلات دفتر خانه و کلان سردفتران
 ماده ۲۲ - دفتر خانه مجلسی است که سردفتر برای انجام
 کارها وظایف دفتری خود را بین بداران ثبت و محفل ثبت اسناد
 مرکز اطلاع میدهد - سایر شرایط دفتر خانه و اولیات تابع کلی
 نظامنامه وزارت عدلیه خواهد بود.
 لایحه مجلس - رأی میگیریم بماده بیست و دوم آقایان
 موافقت اظهار موافقت بفرمایند
 (اغلب قیام نمودند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده بیست و دوم ؛
 ماده ۲۳ - دفتر خانه باید دارای دفتر ثبت باشد ؛
 ۱ - دفتر ثبت اسناد که سرب شده و اسناد در آن ثبت
 میشود و دفتر دفتر خانه دولتی است
 ۲ - دفترهای بنده متضمن اسامی متعاملین و نوع معامله
 و سایر خصائص آنها
 ۳ - دفتر عایدات که برای ثبت حق التحریر و مخارج
 دفتری و شماره قضیه مقرر است .
 ۴ - دفتر کردنی لایحه
 ۵ - دفتر ثبت تکلیبات دفتر خانه و تقاضا نامه اجرائی
 و اوراق سایر
 لایحه مجلس - رأی میگیریم بماده بیست و سوم آقایان
 موافقت اظهار موافقت بفرمایند
 (اغلب نمائندگان برخاستند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده بیست و چهارم ؛
 ماده ۲۴ - دفتر کار کسی است که بیست مبادرت دفتر
 خانه و ادارات در حسب پیشنهاد سردفتر تصویب وزارت
 عدلیه انتخاب میشود . وظایف دفتر بداران بموجب نظامنامه
 وزارت عدلیه معین خواهد شد
 لایحه مجلس - رأی میگیریم بماده بیست و چهارم آقایان
 موافقت قیام فرمایند
 (بعد کثیری برخاستند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده بیست و پنجم
 ماده ۲۵ - سردفتران و دفتر بداران در مقابل اشخاص

ماده ۲۶ - وظایف کلانف سردفتران برقرار ذیل
 است.
 ۱ - تهیه دفتر بداران برای سردفتری و فراهم کردن
 وجوهات ترفیعی و اداری و سردفتران درجه دوم و
 سوم ؛
 ۲ - راهنمایی و کمک باشخاصی بصناعت برای تنظیم
 و ثبت اسناد آنها .
 لایحه مجلس - موافقتین یا ماده بیست و نهم اظهار
 موافقت بفرمایند
 (بعد زیادای قیام نمودند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده سیام
 ماده ۲۷ - کلان سردفتران بوسیله هیأت مدیره مرکب
 از سه تا الی پنج نفر سردفتر درجه اول که بنا به انتخاب وزیر
 عدلیه تصویب میشوند اولادو میشود مگر آنکه در عمل به
 اندازه کافی سردفتر درجه اول نباشد که در اینصورت
 از سردفتران درجه دوم برای تکمیل انتخاب میشوند .
 لایحه مجلس - موافقتین یا ماده سی ام اظهار موافقت
 بفرمایند
 (اغلب برخاستند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده سی و یکم
 ماده ۲۸ - دوره تصدی اعضاء هیأت مدیره دو سال است
 لایحه مجلس - موافقتین یا ماده سی و یکم اظهار موافقت
 بفرمایند
 (اکثر برخاستند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده سی و دوم
 ماده ۲۹ - عایدات کلانف صرف کلانف آن محفل
 خواهد رسید
 لایحه مجلس - آقای دکتر جوان
 دکتر جوان - بنده خواستم سؤال کنم که عایدات
 کلانف از چه مری تأمین میشود آیا آزاد هستند که هر قسم
 عایدی برای خودشان معین کنند و وصول کنند یا تحت
 یک نظامنامه و مقرراتی است .

وزیر عدلیه - کلانف يك دؤسه و چهده است كه
 اعضایش همدسه يك حقى را بشترتیبى كه قرار كندارند
 مپرزادند كه در درجه اول عایدات کلانف همین
 خواهد بود و اگر عایدات دیگری هم بخواهند پیدا كند
 البته با تصویب وزارت عدلیه خواهد بود .
 لایحه مجلس - رأی میگیریم بماده سی و دوم آقایان
 كه موافقت اظهار موافقت بفرمایند
 (اکثر برخاستند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده سی و سوم
 ماده ۳۰ - كسانی كه قدرت نامده حق التحریر در دفتر
 خانه و بداران میتوانند از کلانف تقاضای كك نمایند -
 تفریب تقاضا و انجام آنها وزارت عدلیه بموجب نظامنامه
 تعیین خواهد نمود
 لایحه مجلس - موافقتین یا ماده سی و سوم قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند)
 لایحه مجلس - تصویب شد. ماده سی و چهارم
 ماده ۳۱ - سردفتران مكلفند همه ساله لااقل پنج
 سند بدون كرتن حق التحریر برای اشخاص كه از طرف
 کلانف معرفی میشوند تنظیم و ثبت نمایند .
 لایحه مجلس - آقای عراقى
 عراقى - در ماده ۳۱ مینویسد كسانيكه قدرت نامده حق
 التحریر دفتر خانه و بداران میتوانند از کلانف تقاضای كك
 نمایند بود اینجا در ماده ۳۱ میگوید همه ساله سردفتران
 لااقل پنج سند بدون كرتن حق التحریر برای اشخاص
 كه از طرف کلانف معرفی میشوند تنظیم و ثبت نمایند بوقوع
 بنده در ماده قبل گفته دیگر اینجا لازمه نیست بگوید مثل
 این است كه بگوید اینجا باید اطاعت كندند اینجا وظیفه شما را
 همین كرده اینجا مثل اینست كه بگوید و لازم اطاعت هستند
 بنده خیال میکنم بحتاج باین قید نباشد .
 لایحه مجلس - آقای دکتر جوان
 دکتر جوان - بنده تصور میکنم كه اینجا ماده
 قبلى كسانی است ولى مقصود ماده ۳۱ این است كه يك حد

اکثری برای اینکار همین کلمه یعنی اگر این ماده ۳۴ بود ممکن بود کانون پیش ازتزوج تارا درسال همین کلمه ای باوجود این ماده پیش از پنج تا هفتاد هشتاد منظور که در قانون وکالت سه قلمه را برای حد اکثر مقرر کرده .
 'معتبر' منظور همانطور است که آقای دکتر جوان توضیح دادند جز اینکه حد اکثر را بمشروطه همین کلمه میخواهد بگوید که لا اقل باستی پنج سند مجانی پیوسته اگر اتفاقاً دو تا نوشته کسی آنها را ملامت نخواهد کرد برای اشخاص بی بیعت باسراچه بکانون پیش ازتزوج سند اگر نوشته هائی دارد ولی پنج سند را مکتف کند نمیتواند امتناع از تحریر بکند چون امتناع از انجام وظیفه خواهد بود .

لایح لیس - رأی میگیریم باده سی و چهارم آقایان موافقین اظهار موافقت بفرمایند
 (اکثر برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد ماده سی و پنجم :
 ماده ۳۰ - وزارت عدلیه میتواند پس درتقرن درجه اول اجازه دهد که اورا اجرایه خود را مستقیماً بدو احوال اجرا بفرستد .

لایح لیس - موافقین ماده سی و پنجم قیام فرمایند
 (اغلب برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . ماده سی و ششم :
 فصل سوم - در تعقیب و مجازات انظامی سر دفتران و دفتر بانان

ماده ۳۶ - مرجع بازرسی و رسیدگی مقدماتی نسبت به تخلفات و شکایات واصله ازسر دفتران و دفتر بانان اداره امور ثبت اسناد است و محاکمه انظامی آنان در محکمه عدلیه میباشد هر یک از سه نفر عضو که از بین مستخدمین قضائی با اداری و با از سر دفتران درجه اول و با بطور مختلط از طرف وزیر عدلیه هیئت عالی را این منظور انتخاب میشود مگر در رسیدگی مقدماتی و محاکمه انظامی و تشکیل محکمه بدوی و تجدید نظر بموجب بیست و شش ماده تعیین خواهد شد

لایح لیس - موافقین ماده سی و نهم قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . ماده چهل و یکم :
 ماده ۴۰ - جلب رضایت شاکی و استغناء مشکلی منتهی مانع از تعقیب انظامی نیست ولی جلب رضایت شاکی موجب تعلیف مجازات میشود

لایح لیس - موافقین با ماده چهل قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . ماده چهل و یکم :
 ماده ۴۱ - در صورتیکه سر دفتر یا دفتر پیار معلق یا مفصل شود باید در ظرف بیست و چهار ساعت پس از ابلاغ حکم معلق با تفصیل کتبی دفتر و اسناد و اوراق مربوطه بدفترخانه و همچنین پروانه هالیگه برای و صادر شده بیست و پنج اشخاصیکه از طرف اداره ثبت تعیین شده اند تحویل دهد و الا به شش ماه اسی بکسال حبس نادرسی محکوم خواهد شد

لایح لیس - موافقین با ماده چهل و یکم قیام فرمایند
 (اغلب برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . ماده چهل و دوم :
 ماده ۴۲ - مجازاتهای انظامی برقرار ذیل است :

- ۱ - توبیخ ششامی
- ۲ - توبیخ با درج در مجله رسمی
- ۳ - جزای نقدی از پنجده الی هزار ریال
- ۴ - انقضاء موقت از سه ماه الی بکسال
- ۵ - تنزل درجه
- ۶ - انفصال دائم

لایح لیس - موافقین با ماده چهل و دوم اظهار موافقت بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده چهل و سوم -

ماده ۴۳ - وزیر عدلیه میتواند در مواردیکه رفتار و اخلاق سر دفتر و یا دفتر یاری منافی با حسن جریان امور دفتر خانه باشد بدون مراجعه به محکمه انظامی با

مجازات درجه ۴ در سارده او اجرا کند و این مجازات قطعی است

لایح لیس - موافقین با ماده چهل و سوم اظهار موافقت بفرمایند
 (اکثر برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . ماده چهل و چهارم :
 ماده ۴۴ - مرور زمان نسبت به تعقیب انظامی و تخلفات سر دفتران و دفتر بانان دوسال از تاریخ وقوع امر منسوخ تعقیب یا از آخرین تعقیب انظامی است

لایح لیس - موافقین با ماده چهل و چهارم اظهار موافقت بفرمایند

(اغلب برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . ماده چهل و پنجم :
 ماده ۴۵ - وزیر عدلیه میتواند لا شش ماه پس از اجراء این قانون اسرا به پایگانی شدن کتبه پرونده های شکوالبه یا تغلف صاحبان دفتر اسناد رسمی که قبل از اجراء این قانون تنظیم گردیده اند بدست مشروط بر اینکه استرشی خاطر شاکی را فراهم کند

لایح لیس - موافقین با ماده چهل و پنجم اظهار موافقت بفرمایند

(اغلب نمایندگان برخاستند)

لایح لیس - تصویب شد . چنانچه اجازه مجاز بفرماید جلسه را ختم کنیم . آقای اعتبار

اعتبار - بنظر بنده چیزی از این قانون باقی نمانده و اشکالی هم ندارد خوب است این قانون را تمام کنیم

لایح لیس - آقای میرزائی
 میرزائی - بنده مخالفم که امروز تمام شود برای اینکه ملاحقه بفرمایند صد مرتبه قیام و قبولیدن تنفس مشکل است ممکن است بقیه را بجلسه دیگری موکول کنیم ولی بعد از ظهر ظاهر باشد یا چند دقیقه نفس داده شود .

لایح لیس - آقای زکریا
 زکریا .. بنده تصور میکنم که ما نباید آنقدر نازک نارنجی

باشد ما الان یکساعت و نیم است اینجا نشسته ایم و ظهر هم نشسته است بالاخره هفتاد و دو ساعت کار کردیم مشکل نیست.

لایح رئیس - رأی میگیرم به پیشنهاد آقای اعتبار که جلسه را ادامه دهم آقایان که موافقت دارند اظهار موافقت بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم و ششم قرائت میشود:

فصل چهارم - مقررات مختلفه

ماده ۴۶ - حکام محاکم عدلیه مکلفند دهمر مورد کارهای بر می آید برای سندی رسمی میدهند مراتب را و بسویله ثبت محل به ثبت کل اطلاع دهند.

لایح رئیس - موافقتین با ماده چهارم و ششم قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده چهارم و هفتم ماده ۴۷ - سر دفتران و دفتراران مکلفند نظاماتی را که وزارت عدلیه برای آنها مقرر میدارد متابعت نمایند **لایح رئیس** - موافقتین با ماده چهارم و هفتم قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده چهارم و هفتم ماده ۴۸ - سر دفتر و دفتراران میبایند سالانه یکماه رسمی بکیرند **لایح رئیس** - موافقتین با ماده چهارم و هفتم اظهار موافقت بفرمایند

(اکثر برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده چهارم و هفتم

ماده ۴۹ - سر دفتر یا دفتر یار میبایند استادان و اساتید را که مربوط بواجب کسالی که تحت ولایت یا وسایط یا قیمومیت آنها هستند و یا آنها فرابت نسبی یا سبب تا درجه چهارم از طبقه سوم دارند و یا در خدمت آنها هستند ثبت نمایند

در صورتیکه در محل اقامت سر دفتر یا دفتر یار دفتر خانه دیگری نباشد با حضور امین صالح یا نماینده پارک سندی در همان دفتر خانه تنظیم و ثبت خواهد شد

باید در ظرف بیست و چهار ساعت از تاریخ کناره گیری یاداره ثبت محل اطلاع دهد و در مدتی که اداره ثبت تعیین مینماید کلیه دفاتر و اسناد و اوراق مربوطه بدفتر خانه و همچنین پروانه هائی که برای او صادر شد، بتخصی یا بتفصی که اداره ۴۹ مزبور معین نموده تعویب بدهد والا بمجازات مندرج در ماده ۴۹ محکوم خواهد شد

لایح رئیس - آقای ارباب کبکسر و **ارباب کبکسر** - با وظائف مهمی که بموجب این قانون بر عهده سر دفتر گذارده شده اینجا معین کرده است در موقع کناره گیری در ظرف بیست و چهار ساعت از تاریخ کناره گیری یاداره ثبت محل اطلاع دهد ولی اینجا هیچ فرجه و مهلتی معین نشده است بمیدانم آیا در نظامنامه معین خواهد شد یا بطور دیگری خواهد شد که طرفهای آن سر دفتر بزرگت یافتند برای اینکه اگر سر دفتری بموجب این ماده آنرا از کار کناره کند آروفت امور مردم در چه حال خواهد بود؟ بقصدی بنده باید یک مهلتی هم معین کرد که او از وقتش که تصمیم میگیرد اداره ثبت را مستعضر کند یا وزارت را که مستعضر باشند و قائم مقامی برای او معین کنند آروفت او کناره گیری کند حالا بمیدانم آقای وزیر عدلیه چه نظری در این باب دارند که این منظور را تأمین کنند.

وزیر عدلیه - کناره گیری لغت فارسی استمعالات ممکن است استفسار بدهد و قبول شود و ممکن هست قبول نمود و معمولاً اینطور است که استفساری خود را به وزارت عدلیه میدهند اگر وزارت عدلیه قبول کرد در صلافاً دان استمعا قبول کردن تمام این اموری که آقای ارباب تذکر دادند تأمین خواهد شد و اگر بخواهیم مهلتی قرار بدهیم که از تاریخ استمعا دادن تا قبولش بگذرد باشد شاید با عمل تطبیق نکند.

لایح رئیس - رأی میگیرم ماده پنجاه و چهارم آقایان که موافقت دارند اظهار موافقت بفرمایند (اغلب برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد ماده پنجاه و پنجم؛ ماده ۵۰ - در صورت فوت سر دفتر رئیس ثبت محل با حضور مدعی السوم و در فتراتی که پارک بابت باشد با حضور امین و با مأور صالح مکلف است دفتر استادان و اوراق مربوطه متوفی را مهرو موم نموده و اداره ثبت مربوطه را مطلع دارد و بدستور رئیس ثبت برای رد اوراق به صاحبان آنها تا تعیین چنانچین اقدام نماید **لایح رئیس** - آقایان موافقتین با ماده پنجاه و پنجم قیام فرمایند (غالب نمایندگان برخاستند) تصویب شد ماده پنجاه و ششم.

ماده ۵۱ - وزارت عدلیه در هر دفتری که متقاضی بماند میبایند از تعیین نماینده مذکور در ماده ۸۱ قانون ثبت اسناد و املاک مطابق نظامنامه مخصوص صرف نظر نمایند.

لایح رئیس - رأی میگیرم بماده پنجاه و ششم آقایان موافقتین اظهار موافقت بفرمایند (اکثر برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد. ماده پنجاه و هفتم. ماده ۵۲ - سوسه مندرج در ماده ۸۹ قانون ثبت اسناد و املاک مطابق تعرفه که از طرف وزارت عدلیه معین میشود بین سر دفتر و دفتر یار تقسیم میگرد **لایح رئیس** - موافقتین با ماده پنجاه و هفتم اظهار موافقت بفرمایند

(غالب نمایندگان قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد ماده پنجاه و هشتم. ماده ۵۸ - اجرائی استاد رسمی بدستور مدیر ثبت مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد. **لایح رئیس** - موافقتین با ماده پنجاه و هشتم قیام فرمایند.

(عده زیادی برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد ماده پنجاه و نهم. ماده ۵۹ - رسیدگی شکایات مربوطه باجرا استناد رسمی بترتیب ذیل بعمل میآید.

الف - در صورتی که شکایت مربوط به دستور اجرائی سند باشد رسیدگی بشکایت با هیئت مرکب از حاکم بدایت ومدعی العموم بدایت و مدیر ثبت محلی است که در آن محل دستور اجرا داده شده و هرگاه دستور اجرا توسط مدیر ثبتی داده شده که او در مقر محکمه بدایت نیست هیئت با عنایت مدیر ثبت مأمور در مقر محکمه بدایتی که دستور اجراء ثبت در حوزه آن محکمه صادر شده است تشکیل میشود

ب - در صورتی که شکایت مربوط به طرز عمل واقدامات اجرائی باشد رسیدگی بشکایت با حاکم بدایت محلی است که اقدامات اجرائی در آن حوزه بعمل میآید

ج - در صورتی که شکایت مربوط به دستور اجراء سند باشد مربوطه نوشته شده و مربوط به صلاح است

د - در جایی که اینستاد شده است که باید اصلاح شود یکی در صورتیکه شکایت مربوطه یکی هم در اول ماده که نوشته شده. رسیدگی به شکایت مربوطه در هر دو قسمت کلمه مربوطه باید مربوط شود

لایحه نویسی - رأی میگیریم بماده ۵۹ آتایان موافقین اظهار موافقت فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

لایحه نویسی - تصویب شد. ماده ۶۰

ماده ۶۰ - در مورد قسمت اول از ماده ۵۹ هرگاه هیئت مذکور تشخیص دهند که مدلول سند مغایر قانون مدنی است و یا دستور اجرا مطابق با مفاد سند رسمی بوده یا نه بدوی که امر با اجرای آن شده است متوقف بر مقدمه یا شرطی است که حصول مقدمه یا شرط مورد اختلاف واقع شده و حال آنکه موضوع رسیدگی قضایی است دستور اجراء وابطال میکند لیکن در مورد اول وقتی نوع می تواند محکمه صالحه مراجعه نمایند و در مورد دوم مدیر ثبت دستور مجدد مطابق با مفاد سند رسمی صادر می کند و در مورد سوم جریان اجرائی ثبت بکلی موقوف مانده و اجراء حکمی که در نتیجه

را هم باطل کرد و وقتی نوع و جرم به محکمه کرد و شکایت کرد رسیدگی آنرا بدست عدالتی حقوقی خواهد بود

مجلس - عرض میکنم در ماده ۶۲ ترمیم شده است که تصمصم هیئت و تصمصم حاکم بدایت در مورد دو مامور قابل شکایت نیست در ماده فوق یکی را چه به بدایت مأمور اجراء است و یکی از نظر شرکت حاکم بدایت در کمیسیون رفع اختلافات ثبتی است و در این دو جهت تصمصم هیئت و حاکم بدایت قابل شکایت نیست و چون این شرط حاصل شده با غیر سند مطابق قانون مدنی است یا خیر برود محکمه یا نبرد در اساس جواب رد داده است

باین جهت تصریح شد که از موارد رد قاضی نیست چون آقای دکتر جوان هم موافقت نظرشان هم ناین شده است چون ذکر شده در مورد دو ماده فوق قابل شکایت نیست و الا اگر به محکمه مراجعه شد بدیهی است در محکمه بدایت دعوی علی الاصول قابل استیناف و تجد است

لایحه نویسی - رأی میگیریم بماده ۶۲ آتایان موافقین اظهار موافقت کنند

(جمعی برخاستند)

لایحه نویسی - تصویب شد. ماده ۶۳

ماده ۶۳ - رسیدگی هیئت و حاکم بدایت در چله اداری و موافق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد

لایحه نویسی - موافقین با ماده ۶۳ قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

لایحه نویسی - تصویب شد. ماده ۶۴

ماده ۶۴ - مادامی که از طرف هیئت یا حاکم بدایت در مورد ماده ۵۹ نسبت بشکایت شاکی تصمصمی انشاء نشده شکایت بهیچوجه مانع جریان اجرائی نیست

لایحه نویسی - آتایان موافقین اظهار موافقت میفرمایند (اغلب قیام نمودند)

لایحه نویسی - تصویب شد. ماده ۶۵

ماده ۶۵ - بنده خواستم يك مسئله را تذکر بدم به آقای وزیر عدلیه اولاً خیلی خوشوقت هستیم که در آخر دوره مجلس دم موفقی ششمین اصلاح این قانون و آقای وزیر عدلیه حقیقه زحماتی بی پایانی در تنظیم این لایحه کشیده اند (صحیح است) برای اینکه استاد و دفتر يك چیزی است که با علمه مردم تماس دارد و البته همه خواستند برسد به محاضر کار دادند و تا بحال قانونی نبود

در قانون ثبت استاد فقط چند ماده راجع به محاضر بود و باین تفصیل تا بحال قانونی در ایرات برای محاضر نگذاشته بود در جلسات عیدیه در کمیسیون عدلیه با حضور آقای وزیر عدلیه در این قانون شود شد و در بدیهیات آتایان و کلام مربوط به ماده بحث شد و قانون جامع خوبی الحق گذشت لیکن اینجادگر اجرائی باشد با آقای وزیر عدلیه است میفرماست عرض کنم که مجلس شورای ملی کاملاً بوظایف خودش عمل کرده است در هر قسمت در کمیسیون شور اول و شور ثانی و در مجلس حالا دیگر قسمت اجرائی با آقای وزیر عدلیه است

لایحه نویسی - آقای زوار

فرمود - نماینده محترم آقای مؤید احمدی تکلیف بنده را يك قدری شایک کردند برای اینکه مطابق اصول پارلمانی بایدند تا يك مخالف بکنند موافق صحبت کنند اینان مخالف بودند و تذکری دادند حالا بنده هم مخالف نیستم ولی چون آقای وزیر عدلیه اهل بحث و اهل تفهیم و تفهیم هستند این بود که بنده بمنزله تذکر میفرماستم عرض میکنم نه اینکه بعنوان مخالف این است که حالا حضورشان عرض میکنم در موفقی که شور اول این قانون بود بنده عرضی عرض کردم

لایحه نویسی - تصویب شد. ماده ۶۵

ماده ۶۵ - قانون اصلاح مواد ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ قانون ثبت استاد مصوب اسفند ۱۳۱۴ قسح میشود

لایحه نویسی - آتایان موافقین با ماده ۶۵ اظهار نظر فرمایند (اکثر قیام نمودند)

لایحه نویسی - تصویب شد. شور در کمیته ثانی است

آقای مؤید احمدی

بنده خواستم يك مسئله را تذکر بدم به آقای وزیر عدلیه اولاً خیلی خوشوقت هستیم که در آخر دوره مجلس دم موفقی ششمین اصلاح این قانون و آقای وزیر عدلیه حقیقه زحماتی بی پایانی در تنظیم این لایحه کشیده اند (صحیح است) برای اینکه استاد و دفتر يك چیزی است که با علمه مردم تماس دارد و البته همه خواستند برسد به محاضر کار دادند و تا بحال قانونی نبود

در قانون ثبت استاد فقط چند ماده راجع به محاضر بود و باین تفصیل تا بحال قانونی در ایرات برای محاضر نگذاشته بود در جلسات عیدیه در کمیسیون عدلیه با حضور آقای وزیر عدلیه در این قانون شود شد و در بدیهیات آتایان و کلام مربوط به ماده بحث شد و قانون جامع خوبی الحق گذشت لیکن اینجادگر اجرائی باشد با آقای وزیر عدلیه است میفرماست عرض کنم که مجلس شورای ملی کاملاً بوظایف خودش عمل کرده است در هر قسمت در کمیسیون شور اول و شور ثانی و در مجلس حالا دیگر قسمت اجرائی با آقای وزیر عدلیه است

لایحه نویسی - آقای زوار

فرمود - نماینده محترم آقای مؤید احمدی تکلیف بنده را يك قدری شایک کردند برای اینکه مطابق اصول پارلمانی بایدند تا يك مخالف بکنند موافق صحبت کنند اینان مخالف بودند و تذکری دادند حالا بنده هم مخالف نیستم ولی چون آقای وزیر عدلیه اهل بحث و اهل تفهیم و تفهیم هستند این بود که بنده بمنزله تذکر میفرماستم عرض میکنم نه اینکه بعنوان مخالف این است که حالا حضورشان عرض میکنم در موفقی که شور اول این قانون بود بنده عرضی عرض کردم

لایحه نویسی - تصویب شد. ماده ۶۶

ماده ۶۶ - در صورتی که شکایت مربوط به طرز عمل واقدامات اجرائی باشد رسیدگی بشکایت با حاکم بدایت محلی است که اقدامات اجرائی در آن حوزه بعمل میآید

ب - در صورتی که شکایت مربوط به طرز عمل واقدامات اجرائی باشد رسیدگی بشکایت با حاکم بدایت محلی است که اقدامات اجرائی در آن حوزه بعمل میآید

و آقای وزیر مختار عدلیه و مخیر هم جوابهای فرمودند ولی متأسفانه بنده و قانع نکرد و امروز هم قانع ندم و این البته دلیل بر کندی بنده است که بطبیعی انتقال هستم . اینجا میشود؛ محرومین به انضال ابد از خدمات دولتی با وزارت عدلیه بنده عرض کردم که وزارت عدلیه هم جزو دولت است اینجا یک توضیحی دادند که اگر در وزارت داخله یک معنوی محکوم خود بیان شامل نیست یعنی ماضی وزارت داخله و محکوم میکنند ولی او میتواند سر دفتر شود ولی بنده عرض میکنم چون اینجا بطور کلی نمیتواند محکومین با انضال ابد از خدمات دولتی چون این مطلق است و اعم است از هر وزارت خانه لهذا بنده این وزارت عدلیه را زائد میدانم چون وزارت عدلیه هم جزو دولت است هیچ فرقی نمیکند بنا بر این اگر بنا باشد این ماده و اصلاح کنند و عبارت وزارت عدلیه را حذف کنند که مطابق نوشته شده محکومین با انضال ابد از خدمات دولتی اینجا باز آقایان خواهند گفت که بنده طرفدار ابد یک عده هستم که نمیتواند انحصار مشهور بنیاد اخلاق و باستانیه ایلیون بنده خودم بریای کیستم و باستانی چند نفر از رقیب صمیمی خود طرفدار بریای که هم نسبتی حقیقیه این حق را نباید از اینها سلب کرد (معدل - باید حق حیات را هم از اینها سلب کرد) بنوه خودتلاف حرف بزید حالا در ضمن صحبت بنده دادن زود فایده ندارد برای اینکه صبح یک فوری زده است و آمده است سرکارش شما کدام ولایات هستید باید ملاحظه لایحیات را هم بکنید بنده عرض میکنم ممکن است بکنتر بریای کی خیلی جدید و وجدان و پشت کارش از بنده و سرکار بیشتر باشد آنوقت سرکار وکیل بشود و او اربان حق محروم باشد الا بنده چندین نفری سراف دارم که اسماشان را بصیرت اینها بریای کی هستند ولی بسیار فاضل زبردست و با وجدانی هستند حالا ما بیاییم و اینها را از حق خودشان محروم کنیم اینها بنده نمیتوانم واقف کنم یک قسمت دیگر این جانوشته است سر دفتران و دفتر باران و بطور کلی تمام کارکنان دفتر خانه یا سراسر از ارباب و جوع و ممتاملین را مکذوم دارند . این خیلی صریح است خوب

وقت نمیتواند در هیچ وزارتخانه وارد شود ولی اگر از وزارت عدلیه متنوع شده اینکه از خدمات دولتی محروم شده باشد ولی چون موضوع دفتر اسناد رسمی وابسته به عدلیه است از این جهت فید شده است که نمیتواند به سردفتری انتخاب شود و راجع به قسمت اجرای اسناد رسمی هم که فرمودند اتفاقاً این ماده ماده اصلاح هم نیست ماده ایست که مطابق قانون فعلی است و محتاج توضیح هم نیست و البته اگر اسناد لازماً اجرا شود درجه سابق هم عرض کرده بود باید اجرا شود ولی بشرطی که لازماً اجرا باشد معانی مشروط باشد البته وقتی که رئیس ثبت تشخیص داد که یک سند لازماً اجراست دستور اجرا خواهد داد راجع بکشف اسرار هم البته لازم بود که حکمت بشود اگر وقت تلف از حکم هم روی فایده کی مطابق قوانین مجازاتی دارد که عمل میشود

لایح رئیس - رأی میگیرم بجمع این قانون - آقایان که با مجموع موافقت دارند اظهار نظر فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد .
۸ - تصویب هفت فقره خبر مرخصی
لایح رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسید است

(شرح ذیل قرائت شد)
آقای سلطانی نقضای بیست و دو روز مرخصی از تاریخ ۱۹ اسفند ۱۳۱۵ نوده اند و کمیسیون عرایض موافقت نموده اینک خبر آن مرض میسرند
لایح رئیس - موافقت با مرخصی آقای سلطانی اظهار موافقت فرمایند
(عده کثیری برخاستند)

لایح رئیس - تصویب شد .
آقای آزادی نقضای پنجم روز مرخصی از ۱۸ فروردین ۱۳۱۶ نوده و کمیسیون عرایض با نقضای ایشان موافقت کرده اینک خبر آن تقدیم میشود .

لایح رئیس - رأی گرفته میشود خبر آقای آزادی موافقتین اظهار نظر فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد .
آقای یلزلی در ۲۶ مهر ماه ۱۳۱۵ برای استناد از بیست و دو روز مرخصی صوب خود مسافرت نموده در پایتخت مرخصی صوب بواسطه تشریف ذات مقدس ملاقاته و لزوم تشریف و التزام موجب مبارک زندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مدت دیگری غائب بوده اند و نقضای بیست و دو روز دیگر مرخصی نوده اند کمیسیون عرایض با ده روز آن موافقت نموده اینک خبر آن مرض میسرند .

لایح رئیس - موافقتین با مرخصی آقای یلزلی اظهار نظر فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد .
آقای علی قلی هدایت نقضای بیست و هفت روز مرخصی که هفت روز آن از تاریخ ۲۳ اسفند ۱۳۱۵ و بیست و دو روز تاریخ چهارم فروردین ۱۳۱۶ باشد نوده و کمیسیون عرایض با نقضای ایشان موافقت نموده اینک خبر آن تقدیم می شود .

لایح رئیس - موافقتین با مرخصی آقای هدایت قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

لایح رئیس - تصویب شد .
آقای کارزویان بواسطه لزوم مسافرت بشیراز نقضای پنج روز مرخصی از ۱۴ فروردین ۱۳۱۶ نوده و موافقت کمیسیون واقع شده اینک خبر آن مرض میسرند .

لایح رئیس - موافقتین با مرخصی آقای کارزویان برخیزند
(اغلب قیام نمودند)
لایح رئیس - تصویب شد .
آقای نمازی نقضای پنجم روز مرخصی از ۱۴ فروردین

۱۳۱۶ نبود و کجایون عرایش با تقاضای ایشان موافقت نموده اینک خبر آن تقدیم میشود

لایحه در مجلس - موافقت با مرخصی آقای نمازی اظهار موافقت فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

لایحه در مجلس - تصویب شد.

آقای لوانا تقاضای بیست روز مرخصی از ۲۳ اسفند ۱۳۱۵ نموده اند کجایون عرایش با عهده روز از این مدت موافقت نموده اینک خبر آن بعرض میرسد

لایحه در مجلس - موافقت با مرخصی آقای لوانا اظهار موافقت فرمایند (اکثر برخاستند)

صوب شد

[۹ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

لایحه در مجلس - چنانچه اجازه میفرمایند جلسه را ختم کنیم جلسه آینه روز ۵ شنبه بیستم خرداد سه ساعت بطاهر مائده دستور لوابیح موجوده (مجلسی لیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

لایحه در مجلس شورای ملی - مرضی بیات

قانون

تصویب ده فقره قرارداد و عهدنامه ها و موافقت نامه های منقده بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری ترکیه

- ماده واحده - مجلس شورای ملی پنج فقره قرارداد و در عهد نامه سه فقره موافقت نامه مشروحه ذیل :
- ۱ - قرار داد اقامت مشتمل بر نه ماده
 - ۲ - قرار داد راجع به امنیت منطقه سرحدی و تسویه حوادث و اختلافاتی که در منطقه مزبور بطهور میرسد مشتمل بر ۲۹ ماده و یک پروتکل
 - ۳ - قرار داد تصالوف افسانگی در مسائل حقوقی و تجاری مشتمل بر ۱۸ ماده
 - ۴ - عهد نامه استر داد مقصرین و تعاون افسانگی در امور جزایی مشتمل بر بیست ماده
 - ۵ - موافقت نامه برای تنظیم طرز عمل اداره مرزکات ایران و ترکیه که در سرحد دائر خواهد شد مشتمل بر ده ماده
 - ۶ - موافقت نامه خصوصی راجع بدائی نمودن پاره خطوط تلگرافی و تلفونی بین دولتین مشتمل بر ۶ ماده
 - ۷ - عهد نامه تجارت و دریا نوردی مشتمل بر هفت ماده و یک پروتکل
- مورخه ۱۴ مارس ۱۹۳۷ مطابق ۲۳ اسفند ماه ۱۳۱۵
- ۸ - قرار داد هوا پیمائی مشتمل بر ۲۷ ماده
 - ۹ - موافقت نامه مربوطه به تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل مال التجاره مسافر از طریق طرابوزان - تبریز - طهران و بالعکس مشتمل بر ۸ ماده
 - ۱۰ - قرار داد دام پزشکی مشتمل بر ۱۶ ماده و دونو
- مورخه ۲۰ آوریل ۱۹۳۷ مطابق ۳۱ فروردین ۱۳۱۶ این دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه را تصویب مینماید
- این قانون که مشتمل بر یک ماده و ده فقره قرارداد ها و عهدنامه ها و موافقت نامه ها و پروتکل های ضمیمه آن است در جلسه بازر دوم خردادماه یکپزار و سیصد و شانزده تصویب مجلس شورای ملی رسید. لوابیح باست مجلس شورای ملی مرضی بیات - دکتر طاهری

قرار داد اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همايون شاهنشاه ایران از يك طرف

و حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر

نظر باینکه نمایندگ شرابط اقامت اتباع ایران را در ترکیه و اتباع ترکیه را در ایران تنظیم نمایند صمیم باسعاد

قرار دادی در این باب نموده و اختیار داران خود را بقرار ذیل معین نمودند

اعلیحضرت همايون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله - مدعی وزیر امور خارجه

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حنیو ناری وزیر سابق نمایندگ در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در

چامعه مالی و جناب آقای کمال کبر و لو وزیر مختار

مشترکاً بپردازد یا بخواهد اختیاراتنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بوده در کمال قیلوله و اوقات حاصل نموند.
ماده ۱ - اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر پذیرفته شده و نسبت به خود آنها و اموالشان بر طبق حقوق عمومی بین المللی رفتار خواهد شد. اتباع مزبور از حمایت دائمی قوایین و مصادر امور ملکنی نسبت به خود اموال و حقوق و منافعات بهره مند خواهند گردید متذکریم حق خواهند داشت بر طبق قوایین و نظامات جاریه ملکاتی در آنجا اقامت و توقف نموده و با آنها داخل و از آن خارج شده و ازادانه در آن مسافرت نمایند
 طرفین متعهدین در تمام این موارد مداخله دولت کماله الوداد را برای يك دیگر تضمین مینمایند ولی هر يك از طرفین متعهدین هر گز آزادی را برای خود در مورد پذیرفتن مهاجرین محفوظ میدارد
ماده ۲ - هر يك از طرفین متعهدین بوسیله تصدیقات متخذه جنی اخراج افرادی اتباع طرف دیگر را خواه در نتیجه حکم محکمه خواه بر طبق قوایین و نظامات پولیس و همچنین از احضار امنیت داخلی و یا خارجی مملکت که خود بنگاه حاکم قنیه است برای خویش محفوظ میدارد
 اخراج هر تربیتی که مطابق اصول بهداشت و انسانیت باشد صورت خواهد گرفت.
 مصارف اعزام اشخاص تبعید شده تا سرحد یا تا بندر خروجی طرفی که حکم تبعید را صادر میکند برعهده طرف

مزبور خواهد بود

هر که اشخاص تبعید شده آسان در پرداخت مصارف مزبور باشند شخصاً از عهده آن بر خواهند آمد

ماده ۳ - اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر ارجح به حق امتیاز و تمسول و انتقال و اجاره کابیه اموال منقوله و غیر منقوله و هر گونه تصرفات ملکاته در آنها با متابعت از قوایین و نظامات ملکنی از معامله دولت کماله الوداد بهره مند خواهند شد

اتباع مزبور در نمیتواند در مورد مذکور در فقره فوق به تأدیبه مالیات ها و عوارض یا تحمیلات دیگری زیاد تر یا غیر از آنچه با تابع داخلی تلقی کرده و یا خواهد گرفت ملزم نمود

و نیز اتباع مزبور با متابعت از قوایین و نظامات ملکنی مجاز خواهند بود که آزادانه اموال خود را بخارج ببرند و در این مورد به هیچ قسم تحدید و حقوق دیگری زیاد تر یا غیر از آنچه در موارد متشابه با تابع کماله الوداد تحصیل شده و بسا از آن بابت باید بپردازند ملزم نخواهند بود.

ماده ۴ - اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر به همان شرایطی که برای اتباع داخله مقرر است حق خواهند داشت به همه گونه صنعت و تجارت و هر قسم حرفه و شغل با استثناء آنچه موافق قوایین و نظامات محلی فقط با تابع داخلی تخصیص داده شده و یا داده خواهد شد و یا اینکه مشمول انحصار دولتی و یا امتیاز اعطائی از طرف دولت بوده و یا خواهد بود اشتغال ورزند.

ماده ۵ - اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر برای شخصی و اموال خود و همچنین برای اشتغال به هر گونه تجارت و صنعت و شغل و حرفه هیچ مالیات و عوارض یا تحمیلات دیگری از هر قبیل که باشد زیادتر یا غیر از آنچه اتباع داخله می پردازند نخواهند پرداخت.

مقررات این قرار داد مانع از اخذ عوارض مصطلحه به توقف خارجی ها و مراسم ثبت اسم در صورتیکه مورد پیدا کنند نمیشود. در این مورد مطابق ماده دولت کماله الوداد رفتار خواهد شد.

ماده ۶ - اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر در موقع صلح و جنگ به هیچگونه خدمت نظامی مستحقفی و یا چریک مسلح و همچنین به هیچگونه مالیات و تحمیل و تهداد ام از نقد و جنس که بجای خدمت نظامی شخصی وضع شده باشد ملزم نخواهند شد

اتباع و شرکت های طرفین متعهدین را چه در موقع صلح و چه در موقع جنگ نمیتوان بمصادرات و بیگاری و الزامات مالی دیگری جز در همان حدود شرایطی که برای اتباع داخله مقرر است ملزم نمود استزاد اموال و ولدی الا تشاه و چیران خسارت بر طبق قوایین عملی صورت نمیکرد. اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر از کلیه فرشته های اجباری معاف خواهند بود.

در صورت بروز آفت طبیعی میتوان اتباع یکی از طرفین متعهدین را در خاك طرف متعهد دیگر بکار و ادوات از اتباع و شرکت های یکی از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر نمیتوان سلب مالکیت کرده و یا آنها را منعی بطور وقت استفاده از دارائی خود محروم نمود مگر برای يك امر عام المنفعه بموجب مقررات قانون و یا پرداخت يك غرامت عادلانه بر طبق اصولی که قوایین مملکتی مقرر داشته است

ماده ۷ - اتباع و شرکت های هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر بدون هیچ تضمینات و تعهدات یا عوارضی جز آنچه با تابع داخله تحمیل میشود برای اقامه دعوا و دفاع از حقوق خود آزادانه به حکام دسترس داشته و مثل اتباع داخله در تمام دعوائی از آزادی انتخاب و دفاع (Avoué) و عمل از بین اشخاصی که برای اشتغال باین حرف بر طبق قوایین کشور مزبور مجوز مینمایند بهره مند خواهند بود.

اتباع هر يك از طرفین متعهدین در خاك طرف متعهد دیگر بشرط معامله متقابل از ارفاق قضائی و معافیت از حق انفذانه قضائی بهره مند خواهند بود

ماده ۸ - هر شرکت تجاری که شامل شرکتهای صنعتی و مالی و بیمه و حمل و نقل نیز میباشد و هر کر اصل آن در خاك یکی از طرفین متعهدین بوده و بطور منظم بر طبق قوایین طرف مزبور در آنجا وجود داشته و قانوناً بتأیید آن شناخته شده باشد در حقوقی شان در خاك طرف متعهد دیگر بیز شناخته خواهد شد

شرکتهای مزبور میتوانند در خاك طرف متعهد دیگر مستقر شده و در آنجا شعبات و شرکتهای فرعی (Filiales) یا نمایندگانی های خود را با متابعت از قوایین و نظاماتی که قبلاً مجری بوده و یا در آینه مجرا خواهد شد بعد از تحصیل اجازه دولت در صورتیکه اجازه مزبور بموجب قوایین و نظامات داخلی ضروری باشد تأسیس نمایند.

عملیات شرکتهای مزبور تا حدودی که در خاك طرف متعهد دیگر صورت میگیرد تابع قوایین و نظامات طرف متعهد مزبور خواهد بود. از حیث حسابت قانونی و قضائی شرکتهای مزبور در کشوری که مستقر شده اند از همان وقتهای که نسبت به شرکتهای ملی میشود بهره مند خواهند بود.

شرکتهای هر يك از طرفین متعهدین هم چنین شعبات و دولتر نمایه های آنها در خاك طرف متعهد دیگر از حیث حسابت و عوارض و مالیات ها به تحمیل مالی زیاد تر یا غیر از آنچه به شرکتهای ملی از همان قبیل تحمیل میشود ملزم نخواهند بود.

ولی از حیث مالیات مالی که از زوری سرمایه حساب میشود و مالیات بردرآمد و مالیات بر ارقم ممالیات و مالیات بر سود هر يك از طرفین متعهدین این حق را برای خود محفوظ میدارد که به شرکتهای طرف متعهد دیگر بر طبق کیفیت مالیات ها و به قسمی از سرمایه ها که در خاك آن بکار انداخته شده و به عایدانی که در آنجا حاصل میشود و به اموالی که در آنجا دارند و به معاملاتی که در آنجا میکنند مالیات بپردازد.

از طرف دیگر شرکتهای هر يك از طرفین متعهدین با متابعت از قوایین و نظامات کشور میتوانند در خاك طرف متعهد دیگر هر گونه اموال منقوله و غیر منقوله که برای کارهای شرکت لازم باشد تحمیل نمایند ولی شرکتهاییکه

ملموسه از تأسیس افسارها بر تحصیل اموال غیر منقول میباشد از این حق نمیتواند استفاده کند بدین است نمیتوان باستاند مقررات این قرار داد مزایای خاصی را که طرفین بشرکت هالی اعطاء نموده اند که شرایط عملیاتی آن بموجب امتیازات مخصوصی تنظیم گردیده است لغتاً نبود.

از طرف دیگر شرکت های یکی از طرفین منتهایند که شرایط عملیاتی آن در خاک طرف دیگر به موجب امتیازات مخصوصی تنظیم گردیده است حق نتوانند داشت در مورد مسائلی که در امتیاز نامه پیش بینی گردیده مزایایی را که به موجب عقود و قرارداد های جاریه اعطاء میشود و نیاز ترتیب معامله دولت کالاهای ناشی میکند در دعوی نمایند.

ماده ۹۰ - این قرار داد نصیب و مرابب بوسیله یاد داشتی بطرف متعاقد دیگر ابلاغ خواهد گردید.
قرار داد مزبور با تازده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت بموقع اجرا گذارده شده و برای مدت سه سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضاء مدت مزبور قرارداد ناروغنی که یکی از طرفین آنرا فسخ نکرده است باعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرار داد فقط ششماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر خواهد شد.
مبادله اسناد مصوبه در اسرع وقت ممکنه در آنکارا بعمل خواهد آمد.
بنابر این اختیار داران طرفین این قرار داد را اهداء نموده.
در دو نسخه بزبان فرانسه در طهران نگاشته شد.

چهارم مدرس ۱۹۳۷

قرارداد واجع با امنیت منطقه سرحدی و تصفیه حوادث و اختلافاتی که در منطقه مزبور بظهور

میرسد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران از یک طرف

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر باینکه مایلند امنیت منطقه سرحدی را حفظ نموده و رسیدگی و تسویه حوادث و اختلافاتی را که در منطقه سرحدی به ظهور میرسد تسهیل و تسریع نمایند تصمیم به عقد یک قرارداد جدیدی بجای قرارداد ۹ آوریل ۱۹۲۹ گرفته و نمایندگان مختار خود را بقرار ذیل تعیین نمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران.

جناب آقای عنایت الله سیمی وزیر امور خارجه.

حضرت رئیس جمهوری ترکیه.

جناب آقای جمال حسنوزاری وزیر سابق نمایندنده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و

جناب آقای کمال کپولو وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اختیار بود در مقررات ذیل موافقت نمودند.

ماده ۱ - طرفین متعاقدین موافقت دارند حوادث و اختلافات سرحدی را که در ماده ۲ ذکر شده و در یک منطقه پنجماهگیو متری از طرفین خط سرحدی مملکتین رخ بدهد بوسیله مصادر امور سرحدی مذکوره در ماده ۴

مورد رسیدگی قرار داده و بر طبق مقررات این قرار داد تسویه نمایند.

هرگاه اختلافاتی قبیل از اجرای این قرار داد پیش آمده باشد از مجرای سیاسی حل خواهند گردید
ماده ۲ - مقصود از کلمات « حوادث و اختلافات » اختلافات قبیل میباشد.

الف - عبور غیر قانونی یک یا چند نفر از سرحد - اعم از این است که دارای اسلحه بوده یا نبوده بطور انفرادی بوده یا به هیئت اجتماع باشند

ب - عبور غیر عمدی پاسیانان سرحدی از سرحد اعم از این که دارای اسلحه باشند یا نباشند

ت - عبور اشخاص متفرقه و آموورین دولتی منطقه سرحدی بدون تحصیل اجازه لازم از سرحد مشروط بر اینکه عبور مزبور بطور اتفاقی و بدون مقصود سوغی صورت گرفته باشد.

ث - عبور از سرحد بقصد ارتکاب یکی از عملیات ذیل از قبیل راهزنی، غارت دست برد - سرقت و قاچاق

ج - کمک و مساعدت برای عبور غیر قانونی از سرحد و تحریک سکنه اراضی یکی از طرفین متعاقدین برای مهاجرت بحد طرف متعاقد دیگر.

ح - تغییر محل علام سرحدی یا خراب کردن آنها و ساختن آنها دیگر و واقعه در مجاورت بلا فصل سرحد که شامل مؤسسات رود خانه ای و مجاری آبیاری همچنین خط نالوک آبهای سرحدی نیز میباشد

خ - انتقال غیر قانونی اموال متعلق به دولت و مؤسسات عمومی و بااینتاج یکی از طرفین بحد طرف متعاقد دیگر
د - عبور اتفاقی ذواب و گله از سرحد ببارودن و بریدن آنها به آن طرف سرحد.

ذ - تیر اندازی به پست ها و پاسیانان یا باشخاص همچنین به علام سرحدی واقعه در حد طرف متعاقد دیگر.
ر - قتل و جرح همچنین کلیه اعمال تعرض آمیزی که از طرف اشخاصی که در حد یکی از طرفین متعاقدین

سکنی دارند در باره پاسیانان سرحدی و اشخاص مقیم حد طرف متعاقد دیگر بعمل می آید.

ز - تهیه و سوسی یا اقدام برای اختلال انظام و امنیت منطقه سرحدی و با زین رسانیدن بمناطق طرف دیگر
س - تخطی سرحد از راه هوایی

ماده ۳ - مصادر امور سرحدی مذکوره در ماده ۲ بشرط اجازه قبلی مقامات صلاحیت دار مرکزی طرفین متعاقدین می توانست هر گونه حوادث و اختلافات واقعه در منطقه سرحدی را که در عرض نشانه بحدوات و اختلافات مذکوره در ماده ۲ رسباً در ماده مزبور پیش بینی نشده باشد تسویه نمایند.

ماده ۴ - حوادث و اختلافات مذکوره در این قرار داد از طرف مصادر امور سرحدی طرفین مورد رسیدگی قرار گرفته و تصفیه خواهند شد.

مصادر امور مزبور بقرار ذیل هستند:

از طرف کشور شاهنشاهی ایران.

در درجه اول معاونین کلانتران مرز.

در درجه دوم کلانتران مرز

از طرف جمهوری ترکیه

در درجه اول قائم مقامها

در درجه دوم ولات

طریق منتهایین موافقت دارند که بر طبق مقررات، اجماع شراساسی مصادر امور سرحدی خود را در مدت بازدم روز از تاریخ اجرای این قرارداد از طریق سیاسی بیکدیگر اطلاع دهند و همچنین هرگز برای کسی که بعد از مهلت امور سرحدی بمحل آب از طریق سیاسی بطرف دیگر اعلام خواهد شد.

۹- وظایف و صلاحیت مصادر امور سرحدی در اقزاق ذیل تصریح گردیده است :
الف - هر يك از حوادث و اختلافات مذكوره در ماده ۲ بدو از طرف مصادر امور درجه اول هر يك از طرفین متناهدین رسیدگی و تسویه خواهد شد.

ب- در صورتی که نسبت به آنها مصادر امور مزبور نتوانند در دو جلسه موافقت حاصل نمایند برای رسیدگی و تسویه به مصادر امور درجه دوم سرحدی در درجه دوم ارجاع خواهند شد.

ج- مصادر امور سرحدی درجه اول هر دو ماه یک مرتبه جلسه خواهند داشت و جلسه فوق العاده آن جا با ضرورت بر حسب تقاضای یکی از طرفین متناهدین که باید در مساعله خود علت انقضای جلسه را ذکر بکنند صورت خواهد گرفت؛ در صورت اخیر مصادر امور طرفی که دعوت شده اند در اسرع اوقات ممکنه در جلسه حاضر خواهند شد هر گاه با همی پیشی بیارند مصادر امور مزبور موظفند مقامات مربوط طرف دیگر را از آن مستحضر سازند.

د- مصادر امور درجه دوم سالی دو مرتبه اجلاس خواهند داشت و در صورت لزوم با ضرورت تشکیل جلسه خواهند نمود.

تاریخ و محل هر جلسه با موافقت نظر طرفین لا اقل یک ماه قبل از انعقاد جلسه تعیین خواهد گردید.

ث- مقامات سرحدی برای تعیین مقررات ناشی از حوادث و اختلافات مذکوره در این قرارداد در صلاحیت دارند.

ج- مصادر امور مزبور در اجلاس عالی در دو جلسه در میان قارسی هر کس که در تنظیم کرده و استماع خواهند نمود و علی که موجب انعقاد جلسه گردیده همچنین تمامی متخذه در جلسات در صورت اجلاس حاضر خواهد گردید.

د- در صورتی که اجلاس مزبور بین آنها برپا نگردد و یا در هر سالی به چندین خود تسلیم خواهد نمود.

ج- جلسات متناوبا در خاک یکی از طرفین متناهدین صورت خواهد گرفت.

۶- در طرف بازدم روز پس از اجرای این قرارداد طرفین متناهدین صورت اساسی مصادر امور سرحدی و مقررات آن جا حوزه قدرتت، محل های ملاقات، دروازه های سرحدی و خطی که تسلیم اشخاص و اسرار داد اموال و مبادله همه گزین هر املاک سیاسی صورت می گیرد از اجزای سیاسی بیکدیگر ابلاغ خواهند نمود.

نقاط عبور از خط سرحدی بوسیله کسبوتن عالی سرحدی با موافقت نظر مشترک معین خواهد شد. طرفین متناهدین میتوانند در ظرف مدت اجرای این قرارداد با موافقت نظر بیکدیگر و از هر مجرای سیاسی مندرجات صورت نامی مذکوره در فوق و همچنین نقاط عبور سرحدی را تغییر بدهند.

۷- برای تسهیل اجرای مقررات این قرارداد و تأمین حفظ و در اطمینان حسن همجواری در سرحدات مشترک طرفین متناهدین موافقت حاصل نمودند که کسبوتن عالی سرحدی که دارای اختصام متناهی از طرفین باشد تشکیل بدهند که کسبوتن مزبور که جلسات آن متناوبا در خاک یکی از طرفین صورت خواهد گرفت سعی خواهد کرد کلیه حوادث و اختلافاتی را که بر سبب مصادر امور درجه دوم سرحدی مذکوره در ماده ۲ حل شده باشد تسویه نماید.

کسبوتن مزبور تعدادی را که مقتضی بداند برای تأمین انتظام و امنیت سرحدی بین دو کشور با بهترین شرایط ممکنه انتخاب کرده و برای تصویب بدو لایتن مربوط پیشنهاد خواهد نمود.

۸- کسبوتن عالی سرحدی و تعیین محل و تاریخ آن با موافقت طرفین از اجزای سیاسی صورت خواهد گرفت
اولین اجلاس کسبوتن عالی سرحدی بمتنهی تلاش ماه پس از اجرای این قرارداد بمحل خواهد آمد.

۹- مصادر امور سرحدی طرفین حتی عبور از سرحد برای رفتن بمحل اختلاف جهت تسویه حوادث و اختلافات و همچنین برای رسیدگی با دوری که با وظایف آنها مرتبط است دارند.
مثنی موارد مندرج ادا شد چنانچه در صورت لزوم خبره جا بتوانند در جلسات و ملاقات های مصادر امور سرحدی حضور بهم رسانند.

عبور از سرحد باینبار اوراق قضایی آنها که از طرف مصادر امور سرحدی هر يك از طرفین متناهدین و نیز می شود صورت خواهد گرفت؛ اوراق مزبور فقط برای عبور از سرحد جهت ترک در جلسات تعیینه برای اجتناب از سوء تفاهد دوری که در جلسات فوق العاده در نتیجه تقاضای یکی از طرفین متناهدین ایجاد میشود به تقاضای عبور از سرحد از طرفین متناهدین در هر دو ماه یک مرتبه تسویه خواهد شد.

بهری است که اوراق مزبور با دست سرحدی طرف دیگر که بموقع از آن اطلاع خواهد یافت تسلیم خواهد شد؛
۱۰- مصادر امور سرحدی هر يك از طرفین متناهدین حتی در ایام رسمی و عیدها که با یکدیگر در جلسات و ملاقات های حضور بهم رسانند.

۱۱- مصادر امور هر يك از طرفین متناهدین مذکوره در ماده ۲ همچنین مستشار ها و خبره های ماهر در ماده ۲ را و کسی که برای اجرای مقررات این قرارداد در خاک طرف متناهدین دیگر مستند نمی توان ورود و تازوسی شخصی قرارداد و با آنها را توقیف حقوقی نمود مگر در مواردی که در نتیجه ارتکاب جرم جرمی در صورت اقامت در خاک طرف متناهدین حکم باندرسی باجسی از طرف مقامات قضایی صادر شده باشد.

۱۲- سر راهی هر دو طرف در حوادث و اختلافات مذکوره در این قرارداد از مصادر امور سرحدی طرفین متناهدین متناهدین متناهدین خواهند بود و در منتهای مشترک که در منطقه سرحدی در حدود دو کیلومتر از طرفین خط سرحد مبادرت نمایند.

باز چوکی مشترک و استنطاقهای واضح بیک حادثه یا اختلافی که در منطقه سرحدی مذکوره در ماده فوق واقع شده باشد حضور مصادر امور سرحدی طرف دیگر بوسیله مقامات محلی سرحدی بعمل خواهد آمد.

نتایج تحقیقات اجمالی در صورت مجامع نوشته خواهد شد.

به صادرات و دیگران و نمود همچنین خبرهای هر يك از طرفین معین است فقط یک دفعه بوسیله طرف متناهدین دیگر اجازه داده شود که در تحقیقات مشترک حضور داشته باشند پروان حالی که به آنها داده میشود از طرف مصادر امور سرحدی طرف دیگر برزا خواهد شد ولی در موقع عبور از سرحد نباید در راهی بجا بکنند اسلحه بیاورند و نیز برای هر دو طرف شخصی خود آذوقه و توپون که وزن آنها از قرار هر نفری و یک کلوگرام تجاوز نکند همراه داشته باشند. لوازم سفر آنها با هم فرستاد و حقوق گمرکی و عوارض دیگر از سرحد بکنند ولی تابع مبادیته گمرکی نخواهد بود.

۱۳- هر يك از طرفین متناهدین بکسانی که برای اجرای مقررات این قرارداد فرار کرده باشند یا در وقت لازم بلاعسر در قسمت راجع بوسائل تغذیه و منزل و وسائل ارتباط با مقامات کشور خود خواهد نمود.

۱۴- مصادر امور سرحدی هر يك از طرفین متناهدین باید تا اسیر لازم برای جلوگیری از هجوم و صیقلی از قبیل چوپان و زده و دستبرد و دزدان و راهزنی که جهت ارتکاب در خاک طرف دیگر بوسیله یک یا چندین شخصی مسلح تلاش

معالج ابرام می شود اینک بوده و مباد امور سرحدی طرف دیگر را از آن مستحضر سازد

1705th - مباد امور سرحدی هر یک از طرفین متعادلین تکرار داد يك منطقه دو کابوهری از هر طرف سرحدی هم چنین برابری را در آن طرف منطقه مزبور به است ابرامی طرف دیگر در ضمن خواهاند بود استثنائی تکرار حیوانات دردم که در منطقه دو کابوهری فوق الذکر مجاز خواهد بود در صورت بر اینکه مباد امور سرحدی مربوطه طرف دیگر بوضع از آن اصلاح داده شده باشد

در صورت تعادل مابودین صلاحیت دار سرحدی هر طرف منطقه صورت جایی تنظیم کرده و مراتب و کلمات ابر را در آن ذکر بودم و در وقت آبر مباد امور سرحدی طرف دیگر اصلاح خواهاند بودم بودین مزبور درگاه ابر را نیز مباد امور سرحدی فوق الذکر اصلاح خواهاند داد

1805th - طرفین متعادلین متقابل بیخود اشتها را که هر طرف با تکلیف یا به هر یک با تمییز حمایت نام برده در فقرات ج. ح. خ. ذ. ز. ه. ه. یافته هر گاه تغییر آنها کمالاً ثابت شود از منطقه خارج می باشد

1905th - هر گاه چنانچه در حدود چنانچه مبره در قرار داد استرداد مبرمین منطقه بین طرفین متعادلین در منطقه سرحدی یکی از طرفین اتفاقاً بر یک و بر دیگری آن در خاک کابوهر ۵۰-۱۰۰ مینماید بود مباد امور سرحدی بر طبق تقاضای مباد امور سرحدی طرف دیگر تغییر اوردی برای دستگیری احتمالی مریکین با مرتکب اشتباه خواهاند بود

هر گاه مبرمین نیمه دولتی باشد که چنانچه در آنجا اتفاق افتاده است تقاضای استرداد مبرمین بوسیله مباد امور سرحدی در آن تذکره مباد امور سرحدی دولت دیگر اصلاح خواهد شد و استرداد بر طبق قواعد و ترتیباتی که مبرمین عالی سرحدی مبرمین خواهد کرد صورت خواهد گرفت هر گاه مبرمین نیمه دولتی باشد که بخواهد منطقه خود را در آنجا مورد تعقیب واقع بوسیله مقامات قضائی محل که ملاحظه شود و حکم صادر بوسیله مباد امور سرحدی آنجا بر مباد امور سرحدی طرف دیگر اصلاح خواهد کرد

هر یک از طرفین متعادلین نهاد مینماید که مقررات منطقه ای اول دوم این ماده را در باره آنچه جای طرف دیگر نیز اعمال نمایند

2005th - هر یک از طرفین متعادلین متقابل بیخود عتاری که خاک طرف متعادل دیگر را ترک بوده و به منطقه سرحدی طرف دیگر آمده و در آنجا ثابت بودم اند آنها را خلع سلاح کرده و از منطقه مذکور بداخله کابوهر ایزام دارد تا مانع از عودت آنها باشد که که ترک کرده اند بودم طرفین متعادلین در وقت دادند که صورت سکنه منطقه سرحدی بیشک یکی از آنها از طرفین تعریض و تعریض شده و عتاری در این باب بعمل نیاید - در صورت فرود بر ترن او مبرمین اول آنها از منطقه سرحدی بداخله کابوهر ایزام خواهاند شد

2105th - مباد امور سرحدی هر یک از طرفین متعادلین تغییر احتمالی بوسیله دولت صلاحیت دار کابوهر خود برای جلوگیری از شیوع امراض مریه اسهالی و جودانی درای در خاک طرف دیگر بر طبق قواعد جاریه در کابوهر خود هم چنین بر طبق قرارداد می بین الدالی که بخواهد ترک نمودم اند اشتباه خواهاند بود

2205th - هر گاه است شود که بیش تخمین مباح یا غیر مباح بودم به منطقه دو کابوهری از هر طرف خط سرحدی مجوز بودم مقامات محلی سرحدی اقدامات لازمه را برای تسلیم ابرام مباد امور مربوطه سرحدی طرف

تذکره بعمل خواهاند آورد

2305th - ابرامی که بتواند بطور قطع متقابل بدولت پاسیت از اوبل اسامه و وزارت آردویی واسپ و غیره را از یک یک از طرفین متعادلین بیشک طرف متعادل دیگر انتقال داده شده باشد اولاً میده خواهاند تکرار کرد و حیوانات اهلی و گاو هم چنین ابرامی که بطور اتمانی یاد شده مابین متقابل دولتی و چادری و دستبرد و عیانت غیر متعادلین دیگر در خاک یکی از طرفین متعادلین تنها میده بودم به از بقیه مابین آنها از طرف مباد امور سرحدی مینماید مباد امور سرحدی طرف دیگر تسلیم خواهاند شد اما اینکه مابین آنها مینماید یاد بودم در واقع استرداد حیوانات و اموال مذکور هیچ عوارضی اخذ نخواهد شد

بر هر تقاضای استرداد در مدهی که اکثر آن یک ماه مجاز تکلیف ترتیب اثر داده خواهد شد

هر گاه کلمات ایزام میده مدت مزبور یک ماه دیگر میده خواهد شد

هر گاه ممکن نباشد تمام و باقی میده از اموال مزبور را مینماید استرداد مابین آنها و بتوانند از نزد دیگری بنیاد تقاضای طرف دیگر چنان آن را تقاضا نمایند

در این مورد و هم چنین در مواردی که سکنه منطقه سرحدی یکی از طرفین متعادلین بخواهند برای دعای و اختلافات جزئی شخصی که بین آنها و سکنه منطقه سرحدی طرف دیگر پیش بیاید به مقامات قضائی آن طرف مراجعه نمایند مباد امور سرحدی طرفین حقی دادند اتباع کابوهر خود پروانه برای بیشک از همه که جهت اعتبار آن پنج روز باشد مینماید در پروانه مزبور تصریح خواهد شد که دادند آن از کدام پست سرحدی و نزد چه مبرمین میده پروانه مزبور از طرف مباد امور سرحدی طرف دیگر و نیز خواهد شد

هر گاه اشتباهی که مورد دزدی و چادری واقع شده اند بواسطه عالی موجه شخصاً تقاضا یا ایزام برود نمایند آنها چنان آنها در خاک طرف دیگر قبول خواهد شد

اشخاصی که مورد دزدی و چادری واقع شده اند و غیره مینماید در جهت شرایط مذکور در فقره ۳ ماده ۱۱ بیشک طرف دیگر برود

2405th - مصلحت است که در صورت احتیاج و چود امراض مریه جراحی استرداد حیوانات سکنه در مواد فوق الذکر پیش بینی کرده جهت خود نگاهت راجه به نظارت مجامع حیوانات است که در دو کابوهر جاری میباشد صورت خواهد گرفت

2505th - راجع بوسائل خسارت ناشیه از حوادث یا اختلافات نام برده در فقرات ج. ح. ماده ۱۰ این قرارداد که متضمن هیچگونه بداخله از طرف مقامات قضائی نباشد مباد امور سرحدی طرفین متعادلین بر سکنه و تعمیم خسارت وارده هم چنین به تعمیم اشتباهی که خسارت دیدند و طرف تعمیم آنها اکتفا کرده و تمام این کلمات در صورت جایی که از طرف آنها تنظیم میشود تکرار و بدولت متعادلین اصلاح میکند تا از طریق سیاسی حل و تسویه گردد

2605th - هر گاه یکی از طرفین متعادلین در جریان حمایت آرتشی که در منطقه سرحدی آن بر علیه دولتهای و عناصر آردوب طلب صورت بگیرد و سکنه از یک قده تا سرحدی را تقاضا نماید طرز بسته شدن آن در یک صورت مجلس که با مدهی مقامات مربوطه آرتشی طرفین متعادلین برده مبرمین خواهد کرد

هر که طرفی که در صورت فوق الذکر را تعقیب میکند در جریان آن از طرف متعادل دیگر اجرائی داده ای تغییر بر علیه دستورات و عناصر مزبور تقاضا نماید طرف متعادلین مزبور اولاً آنچه را که لازم میباشد برای تعمیم و اجرای تغییر مزبور

ناخامه عملیات نام برده بعمل خواهد آورد

ماده ۳۳ - هر که مستجاب و عناصر آذوق طلب با وجود کلیه تعابیری که بر طبق آنها اتخاذ گردیده موافق پیوسته از سرحد بدون طریقی که آنها را تعقیب میکند فوراً طرف متعاهد دیگر اطلاع ساخته و ضمناً رد فراری ها را در صورت وجود همین خواهد کرد.

صورت مجلسی با مناسبت طرفین دالر در بردارای ما تنظیم خواهد کرد دید.

طریقی که بدین طریق اطلاع پیدا میکنند موافق است مستجاب و عناصر مزبور را در خاک خود تعقیب و به عملیات آنها خانه داده و سرماً طرف دیگر را از جریان امر منعصر دارد

ماده ۳۵ - همبکه عملیات مذکور در ماده ۲۳ خامه پانث صورت مجلسی به زبان فارسی و ترکی به موافقت نظر طرفین تنظیم یافته و ترتیب اشرفیک مساوی و اجرائی تعابیری را که در این باب طرفین متعاهدین اتخاذ نموده اند تعیین خواهند بود در صورت اختلاف نظر هر یک از طرفین متعاهدین میتوانند در ذیل صورت مجلس نام برده عقاید خود را در این باب بزران خود بنویسند.

ماده ۳۶ - سفین هوایی هر یک از طرفین متعاهدین که قبلاً مجاز پرواز از فراز خاک طرف دیگر شده باشند موظف باشند از سرحد مطابق شرایطی منحصه کمپیون عالی سرحدی مذکور در ماده ۲۷ پیوسته خواهد کرد پرواز کنند.

ماده ۳۷ - هر کس سینه هوایی یکی از طرفین متعاهدین در ضمن پرواز در ناحیه مجاور منطقه سرحدی طرف دیگر بواسطه حوادثی از قبیل کار نکردن موتور و بروز آه و طولان شدن و غیره مجبور شود در خاک طرف متعاهد دیگر آرد آید این آرد آمدن باید در یک مساحت منوازی ده کیلو متری عرض هر طرف سرحد صورت بگیرد. سفین هوایی که بدین ترتیب آرد میباشد در روز بازرسی فرار کرده و کار کنند آنها استطلاع خواهند شد. بعد از اجرائی مراسم مزبور با آنها اجازه داده خواهد شد فوراً بدون مراسم دیگری پرواز نمایند.

همین ترتیب برای پرسش از طیارات بواسطه چتر نجات که بشرایط مذکور اول صورت بگیرد رعایت میشود.

ماده ۳۸ - صمیمانه که مابین طرفین مقررات این قرارداد بواسطه مصادر امور سرحدی همچون بوسبها کمپیون عالی سرحدی اتخاذ میشود طبی خواهد بود.

ماده ۳۹ - این قرارداد تصویب رسیده و مراتب بوسبها با دولتی بطرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد کردید. قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یاد داشت بوضع اجرا گذارده شده و برای مدت پنج سال معتبر خواهد بود.

بعد از امضاء مدت مزبور قرارداد لاوتی که یکی از طرفین آنرا نسخ کرده است با اختیار خود باقی خواهد ماند و نسخ قرارداد فقط ششماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثر واقع خواهد شد.

مبادله اسناد مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا بعمل خواهد آمد.

با تأیید اخبار داران طرفین این قرارداد را امضاء نموده.

در دو نسخه بزران فرانس در طهران نگاشته شد ۱۶ مارس ۱۹۳۷

پرو تکل امضاء

در واقع امضای فرار داد راجع بانتهی منطقه سرحدی و تسویه حوادث و اختلافاتی که در منطقه مزبور بطور مرسوم بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه نمایندگان مختار طرفین مقننه داشتند صریح

نمایند که صلاحیت و وظائف مصادر امور سرحدی در دولت نامبرده در این قرارداد در هیچ موع بطن سرحدی و همچنین بعد از اراضی و مجاری میاه بسط پیدا نخواهد کرد.

این پروتکل جزء لاینجزای قرارداد نامبرده است که بتاریخ امروز امضاء شده و با همین قرارداد بمنطقه اجرا گذارده خواهد شد.

طهران ۱۶ مارس ۱۹۳۷

فرار داد تعاون قضائی در مسائل حقوقی و تجارتی بین کشور

شاهنشاهی ایران و کشور جمهوری ترکیه

اعلیحضرت مهابرن شاهنشاه ایران

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

نظر باینکه نمایندگان مسائل راجع به حمایت قضائی و تعاون منافی قضائی در مسائل حقوقی و تجارتی را تنظیم نمایند تصمیم نامتداوله یک قرار دادی در این باب نموده و نمایندگان مختار خود را بفرار ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت مهابرن شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سیمی وزیر امور خارجه و جناب آقای دکتر احمد متین دلفری وزیر عدلیه

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنوزلاری وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کیر واکر وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

فصل اول

حمایت قضائی

ماده ۱ - اشیاء هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر نسبت به حمایت قانونی و قضائی شخص و دارائی خود از همان معامله بهره مند خواهند گردید که برای اشیاء داخله مقرر است.

۲ - برای این مقصود اشیاء مزبور آزادانه به محاکم دسترس داشته و میتوانند مثل اشیاء داخله با همان شرایط و مراسم اقامه دعوی نمایند.

ماده ۳ - ۱ - هیچ عنوانی نمیتواند اشیاء یکی از دو کشور متعاهد را که اقامه نموده اند در یکی از این دو کشور است مجبور نموده که باز حثیت خارجی بودن آنها و یا از حثیت اینکه در کشور اقامه نگارنده و یا محل توقف ندارند ضامن و یا و دینه دهنده ام از اینکه آنها مدعی باشند و یا شخص نکت.

۲ - همین قاعده بوجهی که از مدعی ها و اشخاص نکت برای تضمین مسافر قضائی مطالبه میشود شامل میگردد.

ماده ۳ - ۱ - فرار اجرائی احکام صادره در خاک یکی از دو کشور متعاقد دائر به پرداخت مصارف و مخارج محاکمه بر علیه مدعی یا شخصی ثالث که از دادن ضمانت ویا ودیعه گذاشتن و یا پرداخت مبالغ وپیمانند از طرف مقامات صلاحیت دار دولت دیگر مجاماً صادر خواهد شد.

۲ - تقاضا ممکن است از مجرای سیاسی و بامستقیماً بوسیله طرف ذی نفع از مقامات صلاحیت دار طرف دیگر بعمل آید.

ماده ۴ - احکام رایج به مخارج و مصارف مذکور در ماده ۳ بدون ایفاء طریقی واجب الاجرا میباشد ولی این ترتیب مانع نخواهد بود از اینکه بعداً طرف محکوم بر طبق قوانین کشوری که اجرائی حکم در آنجا مقبول میشود شکایت نماید. مقامات صلاحیت دار قضائی برای صدور فرار اجرائی حکم فقط به بلاخطه این نکته اکتفا خواهند کرد که آیا بر طبق قوانین کشوری که حکم محکومیت در آنجا صادر شده است حکم قطعی باشد یا غیر.

به تقاضا نامه باید اوراق ذیل ضمیمه گردد:

الف - رأی محکمه یا ترجمه آن که بر زبان کشور مورد تقاضا با زبان فرانسه بعمل آمده و صحت آن از طرف مأمور سیاسی یا قنصلی دولت تقاضا کننده یا بوسیله مترجم رسمی تصدیق شده باشد.

ب - اعلامیه صادره از مقام صالح دولت تقاضا کننده مشتمل بر قطعی بودن حکم.

صلاحیت مقام مزبور از طرف وزارت عدلیه کشور مزبور تصدیق خواهد شد. اعلامیه و تصدیق نامه مزبور باید بر طبق مفردات فوق الذکر ترجمه شود. مقام صلاحیت دار برای صدور فرار اجرائی حکم بشرط اینکه طرف نیز در همان موقع آنرا تقاضا نماید میزان مصارف ترجمه و تصدیق نام برده در این ماده را تعیین خواهد نمود.

مصارف مزبور مثل مصارف و مخارج محاکمه تعلق خواهد شد.

ماده ۵ - اتباع هر یک از دو دولت متعاقدین در خاک کشور متعاقد دیگر از مزایای ارفاق قضائی مجانی مانند اتباع داخله بهره مند خواهند گردید.

ماده ۶ - هرگاه تقاضا کننده در کشوری که ارفاق قضائی مجانی را تقاضا میکند ساکن نبوده و در کشور متبوع خود سکنی داشته باشد میتواند تصدیق نامه رایج بوضع معاش خود تحصیل نماید این تصدیق نامه از طرف مقامات صالحه کشور متبوع تقاضا کننده صادر و مجاماً از طرف مأمور سیاسی یا قنصلی کشوری که در آنجا باید سند مزبور ارائه گردد تصدیق میشود.

هرگاه تقاضا کننده در خاک کشور تالیقی مقیم باشد تصدیق نامه صادره از طرف نماینده سیاسی یا قنصلی صلاحیت دار کشور متبوع تقاضا کننده کافی است.

ماده ۷ - مقامی که صالح برای اتخاذ تصمیم نسبت بقضای ارفاق قضائی می باشد در حدود وظایف خود حق بازرسی تصدیق نامه واطلاعاتی را که بآن داده شده است دارا بوده و برای اینکه بقدر کافی از قضایا مستخبر باشد میتواند اطلاعات انسانی بخواهد.

ماده ۸ - طرفی که مشمول استفاده از مزایای ارفاق قضائی مجانی از طرف مقام صلاحیت دار یکی از دو کشور متعاقدین میگردد از مزایای مزبور در کلیه اقدامات مربوط همان موضوع نیز که بر طبق مقررات این قرارداد در پیشگاه مقامات قضائی کشور دیگر صورت خواهد گرفت بهره مند خواهد شد.

فصل دوم

تعاون متقابل مقامات قضائی

ماده ۹ - ۱ - در مسائل حقوقی و تجاریتی ابلاغ اوراق صادره از طرف مقامات یکی از دو کشور متعاقد خطابی باشد خاص مقیم خاک کشور دیگر از مجرای سیاسی صورت خواهد گرفت

تقاضا نامه باید مقابراً که سند از ناحیه آن صادر گردیده واسم و سمت طرفین و آدرس مخاطب و نوع سند موضوع بحت ازمین کرده و بزبان کشور مورد تقاضا و با زبان فرانسه تنظیم نگردد ترجمه مصدق سندی که ابلاغ می شود باید ضمیمه تقاضا نامه باشد

۲ - مقامی که تقاضا بآن ارسال می شود سندی مبتنی بر ابلاغ آن با دائر نشدین علت عدم ابلاغ آن به نماینده سیاسی خواهد فرستاد

ماده ۱۰ - ۱ - ابلاغ بوسیله مقام صلاحیت دار کشور مورد تقاضا شرفیبه که در قوانین کشور مزبور مقرر است صورت می گیرد.

۲ - مدارک ابلاغ خواه بوسیله رسید بوخ و رمضی از طرف مخاطب و خواه بوسیله تصدیه صادر از مقامات کشور مورد تقاضا مشتمل بر وقوع امر و تاریخ و شکل ابلاغ صورت می گیرد.

ماده ۱۱ - ۱ - در مسائل حقوقی و تجاریتی مقام قضائی یکی از دو کشور متعاقد می تواند بر طبق قوانین خود بمقام صلاحیت دار کشور متعاقد دیگر رجوع نموده واز آن تقاضا کند که در حوزة خود اقدام به تحقیق و پیاپی اقدامات قضائی نماید

۲ - نیابت قضائی از مجرای سیاسی ابلاغ خواهد گردید

به نیابت قضائی مزبور باید ترجمه بزبان کشور مورد تقاضا و با زبان فرانسه ضمیمه گردیده و صحت ترجمه از طرف نماینده سیاسی یا قنصلی دولت تقاضا کننده یا بوسیله مترجم رسمی کشور تقاضا کننده یا مورد تقاضا تصدیق شده باشد.

۳ - مقیمیکه نیابت قضائی به آن ارسال شده سندی مشتمل بر اجراء و یا مشتمل بر امری که مانع اجراء شده برای نماینده سیاسی ارسال خواهد داشت

در صورت عدم صلاحیت ذاتی مقام مزبور و رأساً نیابت قضائی رابه مقام صلاحیت دار ابلاغ نموده و نماینده سیاسی را از آن مطلع خواهد ساخت.

ماده ۱۲ - ۱ - مقام قضائی که نیابت قضائی به آن محول میشود باید همان مسائل قانونی را بکار برد که در مورد اجرائی يك نیابت قضائی صادره از مقامات کشور خود اتخاذ مینماید

در صورتیکه موضوع رایج به شخص متداعیین باشد اتخاذ وسائل مزبور اجباری نیست

۲ - رایج باصول محاکمه که در موقع اجرائی نیابت قضائی باید معمول گردد مقام قضائی کشور مورد تقاضا قوانین کشور خود را اجراء خواهد نمود

۳ - مقام تقاضا کننده هرگاه درخواست کرده باشد از تاریخ و محل اجرائی نیابت قضائی مطلع خواهد گردید تا طرف ذی علاقه بتواند در آنجا حضور بهم رساند

ماده ۱۳ - کلیه اشکالات حاصله از ابلاغ اوراق که از طرف نماینده سیاسی تقاضا میشود و یا اجرائی يك نیابت

فضائی که بوسیله نماینده مزبور رسیده است از مجرای سیاسی تصفیه خواهد گردید
ماده ۱۴- هرگاه کتوری که باید ابلاغ اوراد و ویا اجرای نایب فضائی در خاک آن صورت گیرد اجرای مراتب فوق را متناهی حق حاکمیت و یا امتیث و یا انتظامات عمومی خود بپنداند میتواند از قبول آن امتناع کند و هم چنین است در صورتیکه رسمیت سند مربوط به نیابت فضائی ثابت نبوده و یا در خاک کشور مورد تقاضا اجرای آن خارج از حدود و تالیف مقامات فضائی باشد.

ماده ۱۵-۱- اجرای ابلاغات و نیابت های فضائی بدون تأذیه هر گونه مصادف و عوارض از هر قبیل که باشد بمل خواهد آمد

۲ - لیکن کشور مورد تقاضا حق خواهد داشت تأذیه حق الزحمه را حاکم به تهرود و یا به غیره برداشته و مصادف را که از مداخله محرومین رسمی و یا مستخدمین فضائی و یا لزوم جلب شهود ایجاب کرده است از دولت تقاضا کنند. مطالبه کند

ماده ۱۶- هر يك از دو کشور متعاقد حق دارد ابلاغ اوراد را به وسیله مأمورین سیاسی یا دولتی خود مستقیماً ولی بدون اعمال فوه جبریه یا تابع خود که در خاک کشور متعاقد دیگر هستند بمل آورد

ماده ۱۷- هر يك از طرفین متعاقدین متن قوانین جاریه در کشور خود در صورت لزوم هرگونه اطلاعات فضائی دیگر را که از طرف مقاسات. فضائی طرف مقابل از مجرای سیاسی تقاضا میشود بطرف مزبور خواهد داد

ماده ۱۸- این قرارداد مصوب و مراتب بوسیله پاداشتی بطرف متعاقد دیگر ابلاغ خواهد گردید قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تأیید آخرین یادداشت بموقع اجرا گذارده شده و برای مدت ۹۰ سال معتبر خواهد بود.

بعد از انقضاء مدت مزبور قرارداد تا وقتی که یکی از طرفین آنرا فسخ نکرده ست باعتبار خود باقی خواهد ماند و فسخ قرار داد فقط شش ماه بعد از تساریخ اعلام آن واقع خواهد شد.

مبادله اسناد مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا بمل خواهد آمد بنابراین اختیار داران طرفین این قرار داد را امانت نمودند. تاریخ ۱۹ مارس ۱۹۳۷ در دو نسخه یزبان فراسه در طهران نگاشته شد

عهد نامه استرداد مقصرین و تعاون فضائی در امور جزائی

بین کشور شاهنشاهی ایران و کشور جمهوری ترکیه

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران از یکطرف و رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر ببردند باینکه در بعضی موارد مین اشخاصی را که برای جنحه و جنایات مشروحه ذیل محکوم و یا تعقیب شده اند متعاقباً بیکدیگر رد نمایند مصمم گشته اند که عهد نامه استرداد مقصرین و تعاون فضائی در امور جزائی منمقد سازند و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را بطریق ذیل مین نمودند

اعلیحضرت هماهون شاهنشاه ایران

جناب آقای عنایت الله سیمینی وزیر امور خارجه و جناب آقای دکتر احمد متین دفتری وزیر عدلیه

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای چال-جنواری وزیر سابق. نماینده مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملی و جناب آقای کمال کدر او وزیر مختار نمایندگان مزبور پس از مبادله اختیار نامهای خود که در کمال صحت و اعتبار بود نسبت بمقررات ذیل موافق حاصل کردند.

فصل اول - استرداد مقصرین

ماده ۱- طرفین متعاقدین متعهد میشوند که طبق مقررات این عهدنامه بر حسب تقاضا کلیه اشخاصی را بجز انواع خود که از طرف مقامات فضائی یکی از طرفین بعنوان مرتکب ویا معاون جرم تعقیب و یا محکوم شده اند و در خاک طرف دیگر یافت میگردد بحد ممکن تسلیم نمایند.

ماده ۲- استرداد در موارد ذیل قبول میشود

الف - وقتی که امر راجع بهتمیمی باشد مشروط بر آنکه مطابق قوانین هر دو کشور جرم متناظر مجازاتی گردد که حد اکثر آن کثر از یکسال حبس نباشد

ب - وقتیکه امر راجع بکسی باشد که قطعاً محکوم شده است مشروط بر آنکه محکومیت او برای جرمی باشد که مطابق قوانین هر دو کشور متناظر مجازاتی است که حد اکثر آن کثر از یکسال حبس نبوده و حکم صادره بنزاع قابل برای شش ماه حبس بوده باشد

ماده ۳- در موارد ذیل استرداد قبول نخواهد شد

الف - اگر جرمی که موجب تقاضای استرداد شده است جرم سیاسی بوده و یا عملی است که مرتبط بیک جرم سیاسی باشد

ممنکات جرم های ذیل نه جرم سیاسی محسوب میشود و نه عمل مرتبط بآن

۱ - هر جرمی که بر علیه شخص رئیس کشور ویا بر علیه یکی از اعضاء خانواده او ارتکاب یافته و یا شروع باجراه ویا معاونت چنین جرم محسوب شود

۲ - قتل شخص رئیس حکومت یا شروع باجراه و یا معاونت چنین قتل

ب - اگر جرمی که موجب تقاضای استرداد میشود منحصراً جرم آرتشی بوده و قابل مجازات نباشد مگر بموجب قوانین آرتش

مسل است که در موارد مذکور فوق حق اتخاذ تصمیم نسبت به تعیین نوع جرم منحصراً بمقامات کتوری است که تقاضای استرداد از آن میشود

ج - هرگاه جرم در خاک کتوری ارتکاب یافته باشد که تقاضای استرداد از آن میشود و اگر در خارج هم ارتکاب یافته بوسیله یکی از صلاحیت محاکم کتور مزبور باشد.

د - هرگاه بر طبق قانون یکی از طرفین نسبت بتعقیب مجرم و یا نسبت به اجرای مجازات مرور زمان حاصل شده باشد و یا بمقتضای دیگر تعقیب امر قابل قبول نباشد مگر مورد نبودن شکایت خصوصی

ه - هرگاه کسیکه تقاضای استرداد او میشود در کتور ناشئ بملت عملی که موجب تقاضای استرداد است بفره و یا محکوم شده باشد و در صورت محکومیت مجازات او اجراء و یا صرف نظر از اجراء آن شده باشد

۹۵۱۸ - کسی را که استرداد او قبول شده است نمیتوان به حالت جرمی که سابق بر استرداد بوده و مورد تقاضا بگردید. است تعقیب و یا محکوم نبود مگر کتوری که استرداد را قبول کرده است نظر بساند همیشه نام برده در ماده ۹ رضایت خود را بدهد

هرگاه کسیکه استرداد شده است در ظرف سی روز از تاریخ آزادی قطعی از حق خود برای خروج از خاک کتوری که به آن تسلیم شده بود استفاده ننماید و یا پس از خروج بحد کتور مزبور بر گردد دیگر استثنای مزبور فوق شامل او نخواهد بود

۹۵۱۹ - هرگاه متهم در خاک کتوری که تقاضای استرداد از او شده تعقیب و یا محکوم گشته و به علت جرم دیگری استرداد او تقاضا کرده استرداد وقتی بعمل می آید که تعقیب تمام شده و در صورت محکومیت مجازات اجراء و یا به علت مرور زمان یا غو و یا غو عمومی ازین رفته باشد

ممنک باید نسبت بتقاضای استرداد فوراً تصمیم اتخاذ شود

۹۵۲۰ - وقتی که استرداد بکنیز هم از طرف یکی از متهمین و هم از طرف دولت تلقی تقاضا گردد بتقاضای دولتی ترجیح داده خواهد شد که هر چه علیه منافع اوار کتاب یافته و بایه تقاضای دولتی که جرم در خاک او واقع شده است این مقررات به تنهایی که یکی از طرفین سابق در قبول دیگر بدهد گرفته باشد خللی وارد نخواهد آورد.

۹۵۲۱ - مبادی ناشیه از استرداد و همچنین مبادی اعزاز شخص مورد تقاضا تاسرح بدهد دولت تقاضا کند.

۹۵۲۲ - کلیه اشیاء و اوراق و پول وغیره که در تصرف و یا تحت حفاظت شخص مورد تقاضا بوده و پایتوسط او مخفی و یا به تحت حفاظت دیگری گذاشته شده باشد بدون تقاضا توقیف خواهد شد.

هرگاه این اشیاء در تحقیقات جزائی بتواند وسیله و یا دلیل اثبات گردد باید حتی الامکان با شخص مورد تقاضا بطریقیکه تقاضای استرداد کرده است تسلیم شود مگر اینکه مقامات صلاحیت دار مانعی برای آن بینند. و اگر اشخاص ثانی نسبت به آن اشیاء ادعای حقی نمائند همیشه مزبور باید بر حسب درخواست دولتی که تقاضای استرداد از آن شده بود و پس از آنکه دیگر بعنوان دلیل جرم مورد احتیاج نمیشد به دولت مزبور برای رساندن به ذوی الحقوق تسلیم گردد. همچنین اشیاء مزبور باید با حفظ حقوق اشخاص ثالث در صورتی بطرف تقاضا کننده تسلیم شود که دلیل جرم بوده ولی مرتبط با جرم باشد.

تسلیم اشیاء در تحت همان شرایط باید بعمل آید که چه استرداد بواسطه فوت و یا فرار شخص مورد تقاضا نتواند واقع گردد.

۹۵۲۳ - تقاضای استرداد از مجرای سیاسی بعمل آمده و باید استناد ذیل بتقاضا نامه ضمیمه شود:

الف - حکم محکومیت یا فرار احواله محکوم جرم یا فرار توقیف پاسندی که مداخل استناد فوقی باشد.

ب - بیان نوع جرم و تاریخ آن

ج - رونوشت نس قانونی که در کتور تقاضا کننده جرم مشمول آن میشود

د - هر قسم استناد و اطلاعات که برای تعیین هویت شخص مورد تقاضا لازم است از قبیل علائم و مشخصات

و عکس اگر باشد و جای انگشت او.

استناد نامبرده بطریقی که قانون دولت تقاضا کننده مقرر میدارد تنظیم میشود بساند مزبور باید در ترجمه

بزیان دولتی که تقاضای استرداد از آن میشود و بزیان فرانسه ضمیمه کرده و ترجمه مزبور را باید باینده سیاسی کشورهای تقاضا کنند و یا یک نفر مترجم رسمی کتور مزبور و یا کتوری که تقاضا از آنست می شود تصدیق کنند.

استرداد بر طبق قوانین و نظامات کتوری بعمل خواهد آید که تقاضا از آن شده است.

شخص مورد تقاضای استرداد را میتوان وقتاً و قبل از آنکه تقاضای استرداد بعمل آمده باشد توقیف نمود مشروط بر اینکه دولت تقاضا کننده با ایشمار موجود بکمی از اسناد نام برده در فقره الف این ماده توقیف او را خواستار و جرم او را نیز بطور روشن تعیین کرده و نسبت به ارسال تقاضا نامه استرداد نیز اطمینان دهد - توقیف او را به دولت تقاضا کننده الملاح داده خواهد شد.

هر گاه تقاضای استرداد با اسناد مقبضه نام برده فوق در ظرف دو ماه از تاریخ توقیف بعمل نیاید شخص توقیف شده آزاد میگردد.

۹۵۲۴ - هرگاه بنظر کتوری که تقاضای استرداد از آن شده است تقاضا نامه و اوراق مقررات ماده نهم این عهد نامه باشد دولت مزبور میتواند از دولت تقاضا کننده بشنود که اطلاعات را تکمیل نماید.

فصل دوم

تعاون و مقابل مقامات قضائی در امور جزائی

۹۵۲۵ - طرفین متهمین متعهد میشوند که علاوه بر موارد استرداد در هر امر جزائی هم که نزد مقامات قضائی یکی از آنها در جریان باشد در صورت تقاضا متقابلاً یکدیگر معاونت نمایند.

۹۵۲۶ - مکاتبه مقامات قضائی طرفین متهمین نسبت به هر امریکه راجع به ابلاغ اوراق و یا ارسال اسناد نیابت قضائی در امور جزائی باشد از مجرای سیاسی بعمل خواهد آید.

۹۵۲۷ - ترجمه اوراقیکه باید ابلاغ شود و همچنین ترجمه سند نیابت قضائی بزیان کتوری که تقاضا از آن میشود و یا بزیان فرانسه باید ضمیمه اوراقی و اسناد مزبور گردد. این ترجمهها باید آهانبند سیاسی کشور تقاضا کننده و یا بکنیز مترجم رسمی کتور مزبور و یا کتوری که از آن تقاضا میشود تصدیق کنند.

۹۵۲۸ - اسناد و ابلاغ و احتیاط و اجرای نیابت قضائی باید بر طبق قوانین کتوری بعمل آید که تقاضا از آن شده است.

دولت مزبور اسناد حاکی از انجام ابلاغ و یا از اجرای نیابت قضائی و بانسنادی که متضمن عاقل عدم اقدام است از مجرای سیاسی بدولت تقاضا کننده ارسال خواهد داشت.

۹۵۲۹ - اجرای يك ابلاغ و یا يك نیابت قضائی رد نخواهد شد مگر در موارد ذیل

۱ - هرگاه رسمیت سند ثابت نباشد.

۲ - هرگاه در کتوری که تقاضا از آن شده است اجرای ابلاغ و نیابت قضائی داخل در صلاحیت توابع قضائی نباشد.

۳ - هرگاه دولتی که اجراء باستانی در خاک آن بعمل آید آرا مخالف نظم عمومی و یا مخالف حقوق عمومی داخلی خود بشخص دهد.

۴ - هرگاه امر راجع به تعقیب تبیه کتوری باشد که تقاضا از آن شده است و آن شخص در خاک دولت تقاضا کننده باشد.

۵ - اگر جرمیکه موجب تعقیب گردیده در کتوری که تقاضا از آن شده است قابل مجازات نباشد و یا آن جرم از

اولی جرم سیاسی و با متحصراً ارتبی بوده و یا جرمی باشد که نسبت به آن تقاضای استرداد پذیرفته نباشد.
۶- اگر حکم محکومیت که باید ابلاغ گردد بر علیه بینه کدوری صادر شده باشد که تقاضای ابلاغ از آن میشود.
۷- هرگاه احضار به باید ابلاغ شود قاضی را در صورت عدم حضور تهدید به صدور قرار توقيف و با چاب کشد و یا اجازت ناهم بیکطرف باشد و یا بخیره نتیجه قانونی عدم حضور را که عبارت از تعیین يك مجازات و یا تعذیب و خارج و یا صدور قرار جلب با توقيف باشد پیش بینی نماید.

در صورت عدم صلاحیت مقامی که تقاضا از آن شده است مقام مزبور رأساً سند بیات قضائی را طبق قوانین کدور خود بمقام قضائی صلاحیت دار ارسال خواهد داشت

ماده ۱۶- قانون قضائی نام برده در ماده (۹) شامل ابلاغ هر قسم ادوالتیست که مربوط به تحقیقات و یا محاکمه بوده و همچنین شامل اجرای بیات های قضائی است که راجع به استماع و تهنیت و یا غیره و یا خارج به مابینه و محلی باشد و نیز مصادوم مزبور شامل تصدیقاتی است که در حسب تقاضا باشد و محکمه کدوریکه تقاضا از آن میشود امتیاز نماید تا در

خاک کدور مزبور با بازرسی شخصی یا بازرسی منزل یا ضبط آلات و ادوات جرم و یا دلایل مثبت آن اقدام کرد.
و نیز همانند مزبور متضمن است که دولتی که تقاضا از آن میشود بر حسب تقاضا دلایل مثبت و یا استنادی را که در تصرف مقامات خود دارد به دولت تقاضا کننده بدهد باقی التزم دولت اخیر به رد آن در اقل وقتیکه ممکن باشد.
استیانت ناهم و مذکور فوق با رعایت قیود داده ودم مورد قبول خواهند یافت مگر اینکه با الاحکامات مخصوصه مانع آن باشد.

ماده ۱۷- هرگاه در مورد دعا که جزئی حضور شخص شاه و یا غیره لازم آید احضار ناهم صادر از مقام قضائی از جرایم سیاسی ارسال و بوسیله دولتی که تقاضا از آن میشود ابلاغ خواهد شد مگر آنکه با احکامات مخصوصه مانع آن باشد.
مقامات دولت مزبور از یکیکه احضار شده است خواهند پرسید آیا حاضر است تصدیقی را که نسبت باو گرفته شده است رعایت نماید یا خیر.

در احضار ناهم و مین شود کچه مبلغ بعنوان مخارج و سفرات و اقامت داده خواهد شد و همچنین چه مبلغی که دولتی که تقاضا از آن شده است بتواند از مبلغ کلی بعنوان مساعده بخواهد یا بخیر بدهد تا بعد از دولت تقاضا کننده در بیات کشد.

شاهد یا بخیره را قطع نظر از تاقیت او که حضور در نزد مقامات قضائی دولت تقاضا کننده را قبول میکند در تمام و حدیکه برای ادای شهادت با انجام خربوت و عودت بکدوریکه از آنجا آمده است لازم میباشد نمیتوان برای امور یا محکومیت های آبی او تاقیب و یا توقيف نمود نه بیج عنوان راجع به شرکت او در اموریکه موضوع دعواست بوده و او را برای ادای شهادت با انجام خربوت در آن امر احضار کرده اند.

اگر شخصیکه حضور او تقاضا شده است در کدور نتواند دیگر تواقیب باشد از کدور مزبور نمیتوان تسلیم و قاضی او را تقاضا بود باید عودت دادن او در تزدیک ترین وقتیکه ممکن باشد در اینصورت بز هرگاه شخص مزبور بینه کدور تقاضا کننده نباشد رضایت او لازم خواهد بود.

ماده ۱۸- مخارج مربوط به صدور و همچنین مخارج مراجعت اشخاص و اشیا بیکه موقتاً تسلیم میشوند بینه کدوری خواهد بود که تقاضا از آن شده است با حدیکه مخارج ضرور در خاک آن کدور تولید کرد.
مخارج ناشی از انجام خربوت و رجوع بیکه طبق ماده (۱۷) بشهرد داده میشود بدهد دولت تقاضا کننده است.

ماده ۱۹- هرگاه بینه یکی از دودولت نتواند در خاک دولت دیگر بیات ارتکاب چینه به مجازات سالی آزادی شخصی محکوم شده باشد دولت مزبور متعهد میشود در طرف شاه امه از تاریخ قطعی حکم در وقت آنرا بمقامات قضائی کدوریکه محکوم بینه است ارسال دارد.

ماده ۲۰- این عهدنامه تصویب و مراتب بر سر بانه یاد دافنی به طرف نتواند دیگر ابلاغ خواهد کرد بدینتراراد مزبور بازنده روز بعد از تسلیم آخرین یاد داشت بوقع اجرا گذاشته شده و برای مدت پنجاه ماه بینه خواهد بود بده از قضائی مدت مزبور فرار داد تا وقتیکه یکی از طرفین آنرا تسخیر نکرده است باقیار خود باقی خواهد ماند و تسخیر فرار داد فقط بیش ماه بعد از تاریخ اعلام آن وقت خواهد شد.

مبادله اسناد مصوب در اسرع وقت میتواند در آنکارا بعمل خواهد آمد.
بنابرین اختیار داران طرفین این قرارداد را امانت نموده اند.
در دستخطه زبان فرانسه در طهران امضا شده است چهاردهم مارس ۱۹۳۷

موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

برای تنظیم طرز عمل دفاتر گمرکات ایران و ترکیه که در سرحد دالی خواهد شد

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه که هر دو مایل هستند موجب تسریع اجرای مراسم و عیایات گمرکی لازم را بوسیله دواتر مربوطه خود نسبت به مال التجاره ها و مسافرین و وسائط نقلیه هنگام عبور آنها از سرحد فراهم کنند. بعد موافقت نامه های برای تنظیم طرز عمل دفاتر گمرکی ایران و ترک که در نقطه از سرحد بین علامت اوره (۴۵ و ۴۵A) در روی راه بازرگان کرچی بلاغ دالسر خواهد شد تصدیق گرفته و امضاءکنان مختار خود را بقرار ذیل مینمودند:

امام حضرت مامون شاهنشاه ایران:

جناب آقای بنیات الله سپهبد وزیر امور خارجه و جناب آقای محمود بدر کتیل وزارت مالیه

حضرت رئیس جمهوری ترکیه

جناب آقای جمال حسنو نراری وزیر سابق و نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابقی دالم ترکیه در جامعه

مالیه و جناب آقای کمال کپرولو وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیار نامه های خود که دارای صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت کردند

ماده ۱- دو دولت نتواند موافقت دارند که دفاتر گمرکی خود را در دردی خط سرحد در نقطه واصله بین علامت

(۴۵ و ۴۵A) نزدیک کرچی بلاغ و بازرگان دالی کنند

دفاتر گمرکی طرفین و اطالی مشرقی که مخصوص بازرسی مامورین گمرکی در شهرهای است در یک ساختمان و مطابق نقشه های که با موافقت نظر طرفین طرح خواهد شد بنهاده میگردد.

اینه و اماکن مخصوص سربس های هر یک از طرفین باید در خاک همان طرف ساخته شود

ماده ۲- بازرسی مسافرین و اسباب سار آنها و مال التجاره و همچنین حمایت گمرکی مربوطه بآن بوسیله مامورین

دفاتر گمرکی دو کدور در اطالی یا مصل مشرقی که برای این منظور تعیین شده است صورت خواهد گرفت

رسیدگی معمولی گذرانده‌ها و همچنین اورالی که قائم مقام گذرانده است در عملهای فوق بوسيله مأمورین مجاز صورت بگیرد

ادارات گمرکي دو کدوروسی خواهند کرد که در حدود امکان موجبات تسريع معاينه مقرر را فراهم کنند بطوریکه انتظاروساطت نقلیه به فترين مدت قابل داده شود

۴- معارج ساختمان بنائی که در ماده اول پیشینیه شد متساویاً بوسيله ادارات گمرکي دو کدور باید کارسازی شود

همچنین معارج نگاهداری - تعمیر ساختمان مذکور و معارج روشنائی نظارت و گرم کردن محلهای مذکور بآزوسی مأمورین گمرک و مأمورین دهریانی به عهده ادارات مربوطه باینست مذکور در فوق میباشد

ولی معارج روشنائی نظارت و گرم کردن اماکن مخصوصی که از يك طرف منافی با اداره گمرکات ایران واژ طرف دیگر منافی با اداره گمرکات ترکیه میباشد به عهده هر یک از ادارات نام برده خواهد بود.

ماده ۳ - علاوه بر طرفین متعاقدین نهاد میکنند که هر يك در خانه خود هر چه زودتر اماکنی بشرح ذیل بسازند.
۱ - برای سکونت امضاء اداره گمرک و اداره دهریانی و خانواده آنها

۲ - برای ابار مال التجاره

۳ - برای جا دادن وسائط نقلیه

ماده ۵ - وظائف و اختیارات دلال گمرکي ایران و ترکیه بوسيله نظامی که از طرف ادارات مربوطه در يك وضع شده باشد تعیین خواهد شد

ادارات نام برده باینست با موافقت نظر یکدیگر نظامنامه خاصی برای تعیین شرایط همکاری در دفتر گمرکي و شرایط مساعدی که در صورت لزوم باید در دفتر نامبرده نسبت یکدیگر بنمایند تدوین خواهند کرد

معاينات باز شدن - بسته شدن دفتار و اطراف معاينه مشترک با موافقت نظر طرفین معین خواهد شد

ماده ۶ - برای تسهیل امر ترانزیت طرفین متعاقدین با موافقت نظر یکدیگر جهت تسهیل مراسم و عملیات گمرکي که باید در باره مال التجاره و سایرین چه در ورود و چه در خروج صورت گیرد تدابیر لازمه اتخاذ خواهند نمود

ماده ۷ - اطراف مشترک معاينه مأمورین گمرکي و دهریانی تحت نظارت مأمور گمرکي و دهریانی طرفین خواهد بود ولی با رعایت حق بازرسی دفتر گمرکي طرفین باینست برای جریان عادی رفت و آمد و حمل و نقل وسائط نقلیه و مال التجاره بین دو کدور هیچگونه مزاحمتی فراهم شود

ماده ۸ - رؤسای دفتر گمرکي مذکور ببنواند اطلاعات مربوط بحمل و نقل مال التجاره و رفت و آمد مسافری را که از این دفتر گمرکي از ایران بترکیه و بالعکس رفت و آمد میکنند یکدیگر بدهند

همچنین عمال گمرکي دو کدور فقط برای دادن اطلاعات یکدیگر نمی توانند بر حسب اقتضای رئیس خودشان و با اجازه قبلی رئیس دفتر گمرکي طرف دیگر ابار و معین های آنطرف را معاينه کنند

هر يك از ادارات مربوطه حق بازرسی دفتار و اورالی ادارای راجعه بحمل و نقل مال التجاره را منحصرأ برای مأمورین خود محفوظ میدارند

ماده ۹ - ارزانی عمل احتیاج مستخدمین و عمال گمرکي دو کدور که در کار گنانه های ایران و ترکیه انجام وظیفه میکنند و همچنین سوخت مصرف شخصی آنها در دو طرف از تأدیة رسوم گمرکي معاف خواهد بود مشروط باینکه در موقع

ورود بنگاهی یکی از طرفین مورد بازرسی گمرکي مقرر واقع گردد.

ارزانی و سوخت نامبرده در فوق منحصرأ برای مصرف مستخدمین و عمال گمرکي و دهریانی و همچنین خانواده آنها خواهد بود

ماده ۱۰ - این موافقت نامه بشعوب خواهد رسید و تصویب آن بوسيله یادداشت بطرف متعاقد دیگر اعلام خواهد شد. و یازده روز پس از تسلیم آخرین یادداشت بطرف اجرا گذارده میشود و مدت اعتبار آن ۵ سال خواهد بود. پس از انقضاء مدت مذکور و تا زمانی که بوسيله یکی از طرفین متعاقدین تسخیر نشده باشد این موافقت نامه بطوت خود باقی خواهد ماند و بسخ مذکور ۶ ماه پس از تاریخ اعلام آن ترتیب اثر داده میشود

استناد تصویب هر چه زودتر در آنکارا مینگ خواهد شد

نظر براینست - بطور نمایندگان مختار دولتیین متعاقدین موافقت نامه حاضر را امضاء نمودند در دو نسخه بزبان فرانسه در طهران نگاشته شد

تاریخ چهاردهم مارس ۱۹۳۷

موافقت نامه مخصوص راجع بدلال نمودن باره خطوط تلگرافی و تلفنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران از یکطرف

حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر

نظر باینکه مایلند ارتباطات تلگرافی و تلفنی را بین دو کدور توسعه دهند تصمیم بانداقت موافقت نامه مخصوص راجع بدلال نمودن باره خطوط تلگرافی و تلفنی و پیوسته خطوط موجوده نموده و اختیار داران خود را برای انجام این مقصود بطریق ذیل معین نمودند

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران

جناب آقای عنایت الله سیمسی وزیر امور خارجه و جناب آقای محمد حکیمی معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنوزاری وزیر سابق - نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده دائمی سابق در جامعه ملل و جناب آقای کمال کیرولو وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیار نامه های خود که واجد شرایط صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند

ماده اول - دولتیین ایران و ترکیه متعهد میشوند که هر يك در عهده خود در ظرف سال ۱۹۳۷ خط تلگرافی و چودوبین ما کو و با بزرگراه اصلاح و یک خط لابی احتیاجی آن علاوه نمایند. تلگرافخانه های بزرگ و با بزرگراه امر ضرور مجرب بنام آلات و ادوات جدید که لازم باشد خواهند بود

ماده ۲ - دلال تلگرافی و پستی سرحدی در محلی دلال خواهد بود که در موافقت نامه گمرکات محتاط سرحدی که در طهران در تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷ امضاء شده پیشینیه گردیده است

دفتر مزبور باید دارای اسباب و ادوات تلگرافی و مستخدمین کافی که برای حسن جریان امور آن لازم است باشند بطوری که خط تلگرافی تبریز - با یزد - و سراسر پستی مرئی برای مبادلات بین دو کشور مورد استفاده قرار گیرد:

ماده ۳ - دو کشور برای اتصال خط تلگرافی ایران بخط تلگرافی ترکیه در فصول قشور و آن نیز، موافقت دارند ادارات پست و تلگراف و تلفون دو کشور متفقاً ترتیبات اجرای مقررات این ماده را تعیین خواهند نمود.

ماده ۴ - دولتین موافقت دارند به اینکه برای اتصال خطوط تلگرافی خود منتهی تا آخر سنه ۱۹۳۹ تدابیر لازمه اتخاذ نمایند. دولتین بر طبق نتائج حاصله از مصلحتاتی که در این باب از طرف ادارات پست و تلگراف و تلفون دو کشور بعمل خواهد آمد، نقطه سرحدی در تاریخ قطعی عملی شدن این اتصال را تعیین خواهند کرد.

ماده ۵ - هر یک از دولتین برای ترانزیت اخبارات بی سیم بمقصد کشور حائلی که بایستگاه های بی سیم آن کشورها ارتباط مستقیم ندارند ایستگاه های بی سیم طرف مقابل را در جریح خواهند داد مشروط بر اینکه ایستگاههای مزبور با اساسی شرایط بتوانند چه از لحاظ فنی و چه از حیث تعرفه، جانشین ایستگاههای بی سیم واسطه که فعلاً مورد استفاده میباشد قرار گیرند.

ترتیب اجرای مقررات این ماده متفقاً از طرف ادارات مربوطه دولتین تعیین خواهد گردید.

ماده ۶ - نسبت باین موافقت نامه مراحمی که طبق قوانین اساسی هر یک از طرفین متعاهدین مقررات بعمل خواهد آمد و انجام مراسم مزبور بوسیله بندها است بطرف دیگر اشعار خواهد گردید.

موافقت نامه مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت بوقع اجراء گذارده خواهد شد.

بنابر این نمایندگان مختار طرفین این موافقت نامه را امضاء نمود.

در طهران در دو نسخه بقرانه نگاشته شد ۱۴ مارس ۱۹۳۷

عهد نامه تجارت و دریا نوردی بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران از یکطرف

و

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر.

نظر باینکه مایل هستند روابط تجاری بین ترکیه و ایران را تقویت نموده و توسعه دهند تصمیم بمقدد عهد نامه تجاری و دریا نوردی نموده و اختیار داران خود را در این باب بقرار ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران

جناب آقای عنایت الله سیمی وزیر امور خارجه و آقای صادق ولیقی کتیل اداره کل تجارت.

و حضرت رئیس جمهوری ترکیه.

جناب آقای جمال حسن نراری وزیر سابق، نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم در جامعه مال و جناب

آقای کمال کیرولو وزیر مختار

نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اختیار نامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل

موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ - از محصولات طبیعی یا صنعتی تولید شده در خاک یکی از طرفین متعاهدین که بخواهد طرف متعاهد دیگر وارد میشود حقوق و کولتیبیان و عوارض و عوارض فوق العاده و یا مالیات های کمرکی از هر قبیل جز یا بیش از آنچه که از محصولات متشابه دولت کامله الرواد اخذ میشود بیا خواهد شد درین متعاهد گردید

اصل معامله دولت کامله الرواد نسبت به حقوق صادراتی و مالیات های دیگر راجع محصولات طبیعی یا صنعتی نیز که از خاک یکی از طرفین متعاهدین بخواهد طرف متعاهد دیگر صادر میشود شامل خواهد گردید

مسلم است که معامله دولت کامله الرواد در مورد اجرای مقررات کمرکی و معامله کمرکی و ترتیب امتحان و تجزیه مال التجاره‌های وارده و شرایط نایبه حقوق و عوارض کمرکی نیز معمول میگردد.

ماده ۲ - معامله مذکور در ماده اول این عهد نامه شامل موارد ذیل نخواهد گردید:

۱ - مساعده حائلی که از طرف یکی از طرفین متعاهدین در معاملات سرحدی یا کشورهای همجوار بعمل میآید و یا ممکن است بعداً معمول گردد

۲ - مساعده های مخصوص ناشیه از بانک اتحاد کمرکی

۳ - مزایا و منافع حائلی، مخصوصی که در مورد معاملات کمرکی بین ترکیه و کشورهای آن از امپراطوری عثمانی در ۱۹۲۳ مجزی شده اند فعلاً معمول است یا در آتی معمول خواهد شد.

ماده ۳ - محصولات طبیعی و یا صنعتی یکی از طرفین متعاهدین که بخواهد طرف متعاهد دیگر وارد میشود در آنجا از حیث عوارض داخلی از هر قبیل که باشد از معامله که نسبت به همان محصولات دولت کامله الرواد میشود بهره مند خواهند شد.

ماده ۴ - هر یک از طرفین متعاهدین میتوانند برای تعیین شکتور میده کلای وارده ارائه تصدیقنامه میدا را متمر بر آنکه آن کالاها محصولات طبیعی یا صنعتی کشور مزبور هستند و یا در نتیجه تغییر شکلی که در آنها پیدا کرده اند مثل کمالی آن کشور باید محسوب شوند مطالبه نمایند کلمه «تغییر شکل» مندرجه در قشر اول این ماده عبارت از این است که لافل پنجاه در صد به قیمت اصل کالا بیک میده آن خارجی است در نتیجه عملیاتی که بعد از ورود بخواهد یکی از طرفین متعاهدین در آن صورت بگیرد افزوده شده باشد.

تصدیق نامه های میده در ترکیه از طرف اطان تجارت و صنایع و یا هر مؤسسه دیگری که از طرف دولت ترکیه تعیین شود و در ایران از طرف دفتر کمرکی و یا مؤسسه دیگری که از طرف دولت ایران تعیین شود صادر خواهد گردید. مرولات نام برده در ذیل بشرطی که مطابق نظامات داخلی هر یک از طرفین متعاهدین جنبه تجاری نداشته باشد از تصدیقنامه میده معاف خواهند بود.

۱ - مرولاتی که قیمت آنها از پنجاه لیره ترک یا با صد ریال تجاوز نکند

۲ - بسته‌های پستی.

۳ - مرولاتی که از راه هوایی ارسال شده و از ۵ کیلو تجاوز نکند.

ماده ۵ - طرفین متعاهدین متقبل میشوند که متقابلاً در حدود قوانین و نظامات خود معامله دولت کامله الرواد را از حیث ترانزیت اشخاص و لوازم مسافرت و کالاها و هر قبیل اشیا همچین کلبه و سائط نظایه بیکدیگر اعطاء نمایند.

ماده ۶ - کشتی‌ها و چهارپایان دارای بیرق یکی از طرفین متعاهدین که خالی یا با بار داخل آنها بشمارد

طرف متعهد دیگر شده و یا ازینافز مزبور خارج نمیشود از هر کجا که حرکت کرده باشند و مقصد آنها هر جا باشد از هر لحاظ از ممالک دولت کاملالغیرالواد در آنجا بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۷ - این عهد نامه تصویب شده و تصویب آن بوسیله یاد داشت بطرف متعهد دیگر ابلاغ خواهد گردید. عهد نامه مزبور پانزده روز پس از تسلیم آخرین یاد داشت بوقوع اجرا گذارده شده و مدت یکسال دارای اعتبار خواهد بود.

بعد از انقضای مدت مزبور واتی که یکی از طرفین متعهدین آنرا فسخ نکند در اعتبار خود باقی خواهد ماند و به فسخ مزبور فقط سه ماه بعد از تاریخ اتمام آن ترتیب اثر داده میشود. فباده استناد تصویب هر چه زود تر در آنکارا بعمل خواهد آمد.

بنابر این نمایندگان مختار طرفین این عهد نامه را امضاء نمودند.
در دو نسخه در طهران در تاریخ ۱۴ مارس ۱۹۳۷ تکاشته شد.

پروتکل

طرفین متعهدین موافقت دارند که بعد از نقاط سرحدی متناسبی برای عبور اشخاص و کالاها تعیین نموده و در آنجا ادارات گمرکی دارای اختیارات و وظائف لازمه دایر سازند
این پروتکل جزه لا یتجزای عهد نامه تجارت و دیوانه‌وردی که بتاریخ امروز امضاء شده میباشد و تماماً با عهد نامه مزبور بوقوع اجرا گذارده خواهد شد.
طهران ۱۴ مارس ۱۹۳۷

قرارداد هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف:

و

حضرت رئیس جمهور ترکیه از طرف دیگر

که هر دو مایل هستند شرایط هوا نوردی بین دو کشور را تحت نظم در آوردن تصمیم بعهده قرار دای
نموده و برای این منظور نمایندگان مختار خود را بقراردیل معین نمودند

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

چنانب آنگاه عنایتالله سمیمی وزیر امور خارجه.

حضرت رئیس جمهور ترکیه

جناب آقای جمال حسنو نراری وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دائم ترکیه در جامعه ملل و جناب آقای کمال کپرولو وزیر مختار
نمایندگان مختار مزبور پس از مبادله اختیار نامه های خود که دارای سحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت کردند:

ماده ۱ - این قرار داد منحصراً نسبت بطیارات کوروی متعلق با ادارات طرفین متعهدین مایسوسات دولتی که بوسیله دولتین متعهدین ایجاد شده و تماماً در تأمین سرویس هوا بیمائی بین دو کشور میباشدد اجرا میشود.

ماده ۲ - اگر بهره برداری خط هوایی که در ماده (۱۷) این قرارداد پیش بینی شده است بوسیله یک شرکت ملی بعمل آید باید بین دولتین متعهدین موضوع مورد موافقت خاصی قرار گیرد.

ماده ۳ - هر يك از طرفین متعهدین بشرط مامله متقابله کامل متعهدین شوند که در حال صلح به هوا بیماهای طرف دیگر که در ماده اول معین شده است آزادی عبور بی خرد از فراز خاک خود و نا نقاطیکه مطابق ماده (۱۷) معین خواهد شد بدهد مشروط بر اینکه مقررات مندرجه در این قرارداد رعایت شده باشد.

ماده ۴ - منظور از هوا بیما در اصطلاح این قرارداد دستگاههای دارای آلت مبحر که است که برای هوا نوردی بکار میروند.

ماده ۵ - هر يك از طرفین متعهدین نقاطی را که بین آن نقاط از فراز سرحدات میثوان عبور نمود معین میکنند. عبور از سرحد بر طبق مقررات قرارداد تأمین حدود امضاء شده بین دولتین صورت خواهد گرفت. هوا بیماها در پرواز از فراز خاک یکی از طرفین باید خط سیر هوایی را که آن دولت مقرر نموده است پیروی نمایند. حرکت هوا بیما بواسطه فرس ماژور - مه غلیظ - رعد و برق - طوفان برفی - کار نکردن موتور از خط سیر خود منحرف شود یا هوا بیما و خلبانها طبق مقررات قانونی معموله در آن کشور رفتار خواهد شد

ماده ۶ - طرفین متعهدین قسمتهای خاک خود را که پرواز از فراز آنها ممنوع است بیکدیگر اطلاع خواهند داد.
ماده ۷ - هر يك از طرفین متعهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که در موارد استثنائی پرواز هوا بیماها را از فراز خاک ملی خود محدود کرده یا آنرا کلاً یا بعضاً غنغن نمایند و باین تصمیم خود ترتیب اثر فوری بدهند.

ماده ۸ - هر هوا بیمائی که بواسطه کجیبات خارج از اراده خلبان که بدینزه فرس ماژور تلقی میشود دبل مع غلیظ - رعد و برق - طوفان برفی - کار نکردن موتور - داخل فضای منطقه ممنوعه یکی از طرفین متعهدین شده باشد باید فوراً دناغه خطر را که مطابق مقررات هوا بیمائی آن کشور معین شده است بدهد و بدون تأخیر در تریک ترین فرودگاه خارج از منطقه ممنوعه فرود آید.

خلبان موظف است مطابق مندرجات مقررده در قمره ۲ ماده ۱۸ رفتار کند در ماب موارد با هوا بیما و خلبان هایش طبق مقررات قانونی همان کشور رفتار خواهد شد

ماده ۹ - هوا بیماهای هر يك از طرفین متعهدین - عملیات - مسافرتین - و محدودلات آنها در خاک طرف دیگر تابع الزامات ناشیه از مقررات جاریه در کشور مزبور خواهند بود و مخصوصاً تابع نظاماتی که بطور کلی برای هوا بیمائی مقرر است و مقررات مربوطه به اجازه نامه ها و بملاده مقررات مربوط بکمرنگ و سایر عوارض و ممنوعیت های سارانی و وارداتی ونقل و انتقال اشخاص و کالا و مقررات مربوطه بنظم و امنیت عمومی و همچنین مقررات صمی و مقررات مربوطه به کتیر نامه آن دولت میباشد.

همچنین هوا بیماهای مزبور تابع سایر الزامات ناشیه از قوانین عمومی آن دولت نیز خواهند بود
ماده ۱۰ - سوتی که در هوا بیماهای یکی از طرفین متعهدین هنگام ورود بختاک طرف دیگر موجود است از حقوق گمرکی و عوارض معاف خواهد بود بدون اینکه بشون هیچ مقداری از آنرا بدون تأدیبه حقوق گمرکی از هوا بیما خارج کرد همچنین معاف خواهد بود متعلق بخوا بیماهای مزبور از پرداخت رسوم گمرکی معاف خواهند بود

ماده ۱۱ - هر هوا بیمائی که از سرحد طرف متعهد دیگر عبور میکند مجبور است در فرودگاه گمرکی آن دولت که بر طبق ماده ۱۷ معین خواهد شد فرود آید

ماده ۱۲ - هوا بیماهای یکی از طرفین متعهدین هنگام پرواز از فراز خاک طرف دیگر بیبایستی یک دفتر

هواپیما جواز رانندگی که مأمورین مربوطه دولتی که هواپیمای مزبور تابعیت آنها دارد و همچنین اسناد ثبت لازم را همراه داشته باشند

هواپیماهای مزبور باید علائم مشخصه واضحی داشته باشند که بتوان در حال پرواز هویت آنها را تشخیص داد
ماده ۴۳ - اشخاصی که عملیات هواپیما را تشکیل میدهند با حفظ مقررات انفره ۲ ماده ۲۰ این آیین فرار داد بایستی تابعیت یکی از طرفین متعاهدین را داشته و اوراق لازم، برای پرواز را که در کشور متبوع طیاره لازم است دارا باشند

طرفین متعاهدین اوراقی را که بر خاک هر یک از آنها برای هواوردی ضرورت دارد بیکدیگر ابلاغ خواهند کرد اشخاصی که عملیات هواپیما را تشکیل میدهند باید بملازمه دارای اوراقی باشند که مثبت ملیت و هویت آنها بوده باشد. همچنین در صورت لزوم گذر نامه نیز داشته باشند
مطرفین هواپیما بایستی دارای کلیه اسناد هویت و گذر نامه که به موجب قوانین و نظامات جاریه مورد لزوم است باشند

ماده ۴۴ - هواپیماهایی که از یک کشور به کشور دیگر اختصاص یا کلاً حمل می کنند باید دارای اسناد ذیل باشند

۱ - فهرست اسامی مسافران

۲ - صورت اموال (بارنامه) کالا و اوراقی که هواپیما حمل است و همچنین اظهار نامه های تفصیلی فرستندگان اجناس. تمام این محمولات تابع مقررات جاریه خواهند بود
طرفین متعاهدین آذوقه را که هنگام مسافرت محتاج الیه عملیات هواپیما یعنی است از حقوق گمرکی معاف خواهند کرد بشرط اینکه در موقع فرود هواپیما در فرودگاه گمرکی معاینه و بازرسی گمرکی لازمه در باره آنها بعمل بیاید

ماده ۴۵ - مصادر صلاحیت دار طرفین متعاهدین در موقع عزیمت و فرود هواپیما حق خواهند داشت که هر طیاره را بازرسی کرده و اسنادی را که باید آن طیاره داشته باشد معاینه نمایند

ماده ۴۶ - حمل مرسولات پستی مستقیماً بین ادارات پست طرفین متعاهدین بوسیله مقابله نامه های مخصوصی صورت خواهد گرفت

ماده ۴۷ - فرودگاههای گمرکی - فرودگاههای بی‌دره - فرودگاههای انتهایی خط - خط الیبرها و نقاط ابرایشی با موافقت بین دوایر صالحه طرفین متعاهدین منتهی تا سه ماه پس از اجرای این قرار داد تعیین خواهند شد

ماده ۴۸ - هر یک از ادارات صالحه طرفین متعاهدین هر وقت مورد پیدا کند فرودگاههای گمرکی و فرودگاههای بین راه و فرودگاههای انتهایی خط و خط بی‌دره را با موافقت نظر بیکدیگر تغییر دهند

هر وقت که امکان استفاده از هر یک از این فرودگاهها ولو موقتاً تعدید کردد باید بلافاصله بطرف متعاهد دیگر اطلاع داده شود

ماده ۴۸ - فرود هواپیما یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر خارج از فرودگاه هوائی که با موافقت نام برده در ماده ۱۷ معین خواهد شد ممنوعست

هنگام فرود اجباری در خارج از این فرودگاهها خلبان باید بلافاصله نزد بکترین مأمورین محل را مطلع نموده

و با حضور مأمورین نام برده بمسئولیت جود از عزیمت عملیات و مسافرت هواپیما و بر داشتن محمولات آن مواظت نمایند

هواپیماهای دولتی هنگام فرود اجباری یا اختیاری به همان مساعدت هائی که در باره هواپیماهای ملی بعمل می آید تزیج خواهند بود

ماده ۴۹ - طیارات هر یک از طرفین متعاهدین مطابق نظامات جاریه می توانند از سروس های فرودگاه هائی که در آنها مجاز پرواز آمدن هستند استفاده نمایند

رسوم احتمالی (رسوم فرود آمدن و توقف و غیره) و آنچه که مربوط بحسین جریان سروس هوائی است لای الاقتضای با موافقت مشترک ادارات ذیصلاحه در کشور تنظیم خواهد شد

ماده ۵۰ - پروانه رانندگی و تصدیق راجاز نامه که به هواپیما بعد از عملیات برای پرواز از فراز خاک یکی از طرفین متعاهدین داده میشود در خاک طرف متعاهد دیگر اعتبار همان اوراقی را خواهد داشت که در آن کشور برای این مقصود داده می شود

هر یک از طرفین حق دارد برای عبور و مرور در حدود و فراز خاک خود تصدیق صلاحیت و جواز هائی را که جهت یکی از ادعای خود از طرف دولت دیگر اعطاء شده باشد معتبر قشاند

ماده ۵۱ - هرگز در بار اندازه ی و پران محمولات در عرض راه ممنوعست

ماده ۵۲ - استعمال دستکهای خطرانی بی سیم در هواپیما بر فراز خاک هر یک از طرفین متعاهدین تابع مقرراتی است که از طرف مصادر صلاحیت دار آندولت برای این منظور وضع شده باشد بملازمه دستکهای مزبور فقط بوسیله عملیات طیاره که دارای پروانه مخصوص دولت متبوعه خود باشند ممکن است استعمال شود

ماده ۵۳ - حمل اسلحه و مهمات جنگی و کلاه خفه کننده و مواد مخرقه و کبوترهای نامه بر برای هواپیما و عملیات آنها و مسافران آن ممنوعست

حمل دستکهای عکسکی و سینماوگرافی در حدود خاک طرف متعاهد دیگری که هواپیما دارای ملیت آن میباشد جز بر طبق نظاماتی که ممکن است در این موضوع در آن کشور مجری باشد صورت نخواهد گرفت

ماده ۵۴ - طرفین متعاهدین قوانین و نظامات مربوطه بهواوردی در خاک خودشانرا بیکدیگر اطلاع خواهند داد

ماده ۵۵ - طرفین متعاهدین در آخر هر ماه فهرست های ثبت در دفتر و خارج کردن از دفتر که در ماه قبل در خدمت منظور در این قرارداد صورت گرفته است با یکدیگر مبادله خواهند کرد

ماده ۵۶ - هر یک از طرفین متعاهدین میتواند حق حمل نیاری اشخاص و کالا را بین دو نقطه خاک خود برای هواپیمای ملی خود محفوظ دارد

ماده ۵۷ - این قرار داد بصوب رسیده (صوب آنت) بوسیله یادداشت بطرف متعاهد دیگر اعلام خواهد شد و نیز در روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت بصوب اجرا گزارده خواهد شد و مدت پنج سال اعتبار خواهد داشت

پس از انقضای مدت نام برده تا وقتی که قرار داد بوسیله یکی از طرفین متعاهدین فسخ نگردد تا با اختیار خود باقی خواهد ماند - فسخ مزبور سه ماه پس از تاریخ اعلام آن طرف متعاهد دیگر اثر داده خواهد شد

اسناد تصویب هر چه زودتر در آنکارا مبادله خواهد شد

نظر بر این امر که نمایندگان مختارترین متعاهدین این قرار داد را امضاء نموده اند.
دولت طهران در دو نسخه فراسه نگاشته شد.
مورخه بیستم آوریل ۱۹۲۷

موافقت نامه مربوطه به تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل کالا
و مسافران از طریق طهران - تبریز - طرابرزان و بالعکس
دولت شاهنشاهی ایران از یک طرف

دولت جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر باینکه هر دو مایل هستند موجبات تسهیل و ازدیاد ترانزیت و حمل و نقل کالا و مسافران را از طریق
طهران - تبریز - طرابرزان و بالعکس فراهم نمایند تصمیم به عقد موافقت نامه گرفته و برای این مقصود نمایندگان مختار
خود را بقراردنیل مین نمودند
از طرف دولت شاهنشاهی ایران.
جناب آقای عنایت الله سمیعی وزیر امور خارجه
از طرف دولت جمهوری ترکیه
جناب آقای جمال حسن ناری وزیر سابق. نماینده در مجلس کبیر ترکیه و نماینده دائمی سابق در جامعه
ممل و جناب آقای کمال کرولو وزیر مختار
نمایندگان مختار نام برده پس از مذاکره و اختیار نامه های خود که واجد شرایط صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل
موافقت حاصل کردند.

ماده ۱ - دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه متعهد میشوند که هر یک در خاک خود راهی را
که از طهران به تبریز و طرابرزان می رود ساخته تعمیر کرده و نگاهداری کنند بطوریکه وسایل نقلیه بتوانند منظمآ و با کمال
سهرت در آن راه رفت و آمد نمایند.

ماده ۲ - هر یک از طرفین متعاهدین در خاک خود حمل و نقل منظم مسافر و کالا را در راه طرابرزان
- تبریز - طرابرزان ولدی الانتباه در راه تبریز - طهران - بوسیله سرویس مناسبی که دارای عمده کالی و وسایل نقلیه
موتوری و واجد شرایط لازمه جهت حوائج حمل و نقل باشد تأمین خواهد نمود.

ماده ۳ - سرویس هالی که از طرف دولتین متعاهدین عهده دار تأمین حمل و نقل منظم مسافر و کالا
در راه مزبور در ماده ۲ خواهند شد با موافقت نظر یکدیگر در کلیه مسائل مربوطه بحسن جریان حمل و نقل و
مخصوصاً در مسائل مربوطه به ساعات حرکت و ارتباط ورود از سرحد همچون امکان ادامه سیر و وسایل نقلیه آنها در داخل
خاک طرف دیگر در طریق پیش بینی شده در ماده اول تبادل نظر خواهند نمود.

ماده ۴ - برای تسهیل و ازدیاد حمل و نقل کالا و مسافر در راه مذکور در ماده اول هر یک از طرفین متعاهدین
تعهد میکنند که به نسبت ازدیاد حمل و نقل در این راه در خاک خود و در نقاط مناسب راه مزبور موجبات برقراری
میوهخانه و کاروانسرا تعمیر را تأمین نمایند

ماده ۵ - طرفین متعاهدین تعهد میکنند که تا حد امکان خواه بوسیله الفه یا بناییل پاره جلودی خواه
بوسیله راه اقدام مناسب دیگری خارج مربوط بحمل و نقل مسافر و کالا را در صکه در راه منظور در این موافقت
نامه صورت بگیرد تقابل دهند.

ماده ۶ - برای تسهیل حمل و نقل در راه طهران طرابرزان طرفین متعاهدین جهت ساده کردن مراسم و
ترتیبات اداری و مخصوصاً مراسم مربوطه به ماینه کمرکی و یازسی کند نامه که در مورد حمل و نقل مسافر و کالا
به عمل می آید اقدامات لازمه خواهند نمود

ماده ۷ - دولتین با موافقت نظر یکدیگر و منتهی دوطرف چهار ماه پس از تاریخ امضاء این موافقت نامه بر پایه
برای انجام سریع مسائل مذکور در مواد ۲ و ۳ و ۶ تنظیم خواهند نمود دولتین در مدت های مینبه در برنامه مزبور
تعصیبات متخذه را به موقع اجرا خواهند گذارد

ماده ۸ - این موافقت نامه بر حسب مقررات قانون اساسی هر یک از طرفین متعاهدین تأیید خواهد
رسید و انجام مراسم آن بوسیله یادداشت بطرف دیگر ابلاغ خواهد گردید

موافقت نامه از تاریخ تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا گذارده خواهد شد و تا زمانی که بوسیله یکی از
طرفین متعاهدین تسخ نشده یا اعتبار خود باقی خواهد ماند

تسخ مزبور قبل از اول ژانویه ۱۹۲۷ صورت نخواهد گرفت و یک سال پس از ابلاغ بطرف دیگر ترتیب
اثر بان داده خواهد شد

مهلهذا چنانچه از ابتدای سال دوم اجرای برنامه نام برده در ماده ۷ این موافقت نامه مقدار کالی که از
دفتر مشترک کمرکی مقرر در قرار داد چهارم مارس ۱۹۲۷ عبور میکند سالیانه به ۶۰۰۰ تن در حد اقل بالغ نگردد
هر یک از طرفین متعاهدین در هر موقع میتوانند با اخبار قبلی ششماهه خود را از تعهدات و الزامات ناشیه از این
موافقت نامه بری دارند

استاد مشته انجام مراسم مقرر در قانون اساسی هر یک از دولتین هر چه زودتر در آنکارا مبادله خواهد شد
نظر بر این امر که مسطور نمایندگان مختار طرفین موافقت نامه حاضر را امضاء نمودند
در طهران به دو نسخه بزبان فراسه نگاشته شد - بیستم آوریل ۱۹۲۷

فرار داد دام پزشکی بین ایران و ترکیه
اعلیحضرت هماهون شاهنشاه ایران از یکطرف

حضرت رئیس جمهوری ترکیه از طرف دیگر

نظر باینکه مایلند تجارت اغنام و احشام و محصول حیوانی را بین ایران و ترکیه تسهیل و در بوسیله همکاری
متقابل خسارتی را که از امراض مسریه حیوانی به دو کشور متوجه میشود مرتفع ساخته و متقابل هر یک در خاک خود
تدابیر لازمه را برای مبارزه بر علیه امراض مسریه حیوانی برای ایجاد نظارت دام پزشکی راجع به حیوانات اهلی و
محصول خدام حیوانی که از یک کشور به کشور دیگر وارد می گردد اتخاذ نمایند تصمیم باتفاق در اراداد دام پزشکی بقصد
تنظیم تجارت اغنام و احشام و طیور و محصول حیوانی خام و غذایی و تعیین یک منطقه دام پزشکی بوده و اختیار داران
خود را بقراردنیل مین نمودند.

اعلیحضرت نمایون شاهنشاه ایران
جناب آقای جنابیت الله ستین وزیر امور خارجه و جناب آقای مصطفی بیات رئیس اداره کل لاجلالت.
حضرت رئیس جمهوری ترکیه
جناب آقای جمال حسن نراری وزیر سابق. نماینده، در مجلس کبیر ترکیه و نماینده سابق دام در جامعه ملی
و جناب آقای کمال کروار وزیر مختار
نمایندگان مختار مزبور بعد از مبادله اعتبار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل
مواظت حاصل نمودند.

تجارت حیوانات و محصولات حیوانی

ماده ۱۰۴۵ - ورود حیوانات (دارای بک سم و پنجهوار کننده بزرگ و طیور) و مواد و معدول خام و غذائی
حیوانی و انسانی که ممکن است وسیله انتقال برای انتشار امراض حیوانی گردد از خاک یکی از طرفین متعاهدین بپاک
طرف متعاهد دیگر محذوف بنطاق عبور سرحدی رام برده ذیل وتابع بازرسی دام پزشکی از طرف دولتی است که واردات
در خاک آن صورت میگیرد

از طرف ایران: بازرگان

از طرف ترکیه: کرمی بلاغ

در صورت لزوم ممکن است در نقاط عبور سرحدی تغییراتی داده شده و یا با مواظت طرفین بعد از آنها افزوده
شود طرفین متعاهدین پستیهای قرطیبه در مدت منتهی بکسال خواهند ساخت
ماده ۱۰۴۶ - نسبت به حیواناتی که برای صادرات بوده و ممکن است بر حسب جنس خود امراض تم برده
ذیل را بگیرند

طاعون کاری و تب برفکی و آبله گوشتند که تصدیق نامه بهداشت باید تصدیق کرده که حیوانات سالم بوده
و له در محل اصلی راه در بک شعاع بیست کیلو متر دورا در آن (این شعاع چهل کیلو متر برای طاعون کاری و تب
برفکی میباشد) امراض فوق الذکر اقل از شصت روز باینطرف بروز نکرده است
نسبت با امراض سرسره و عفونی دیگر مطابق نظامات بهداشتی طرفین متعاهدین معمول خواهد کردید

چنانچه حیوانی در دهکده مبتلا بچرب شده باشد در مدت شیوع مرض در آن دهکده برای هم جنس حیوان مبتلا
بچرب نباید تصدیق نامه بهداشت صادر کرد

ماده ۱۰۴۷ - حیوانات همچنین محصول خام و غذائی حیوانی که برای وارد کردن بپاک یکی از طرفین متعاهدین
اختصاص دارد باید علامت زده شده و دارای تصدیقنامه بهداشتی باشند که از طرف دام پزشکی دولتی و یا دام پزشکی که
از طرف دولت میبازر در این امر است صادر شده باشد تصدیق نامه مبداء که از طرف مقامات مربوطه داده می شود مبنای
تصدیق نامه بهداشت نام برده ذیل خواهد بود.

ماده ۱۰۴۸ - تصدیق نامه بهداشت حیوانات باید مطابق نشانه شماره ۱ تنظیم گردد

هرگاه موقع عبور از سرحد عدم حیوانات با عدم صکه در تصدیق نامه بهداشت درج شده وفق ندهد
دام پزشکی پشت سرحدی کشور وارد کننده حق خواهد داشت عبور حیوانات مزبور را تا وقتی که رسماً از طرف
دام پزشکی کشور صادر کننده تصدیق شود که نقصان مربوط به مرض سرسره با عفونی نیست دفعن نباید

ماده ۱۰۴۵ - راجع به اسب تصدیق نامه بهداشت دام پزشکی مزبور باید برای هر سر علوهجه چهار شود.
تصدیق نامه های مربوطه به جنس گاو و شتر و گاو میش و رگاو کوهان دار و گنمبند و بز و شوك و طیور
ممکن است جمعی بوده و برای هر جنس بک تصدیق نامه صادر شود تصدیق نامه بهداشت باید از طرف دام پزشکی
دولتی در عرض بازنده روز قبل از ورود حیوانات به سرحد ویزا شود حیوانی که محاسب آنها این مراسم را رعایت ننمایند
تابع قرطیبه خواهند شد.

ماده ۱۰۴۶ - بازرسی حیوانات از طرف دام پزشکی کشور صادر کننده در خاک آنها مزبور دام پزشکی دولت
وارد کننده صورت گرفته و فقط در صورتی از جنس آنها خود داری میشود که تشخیص و پلنگن از وجود امراض سرسره و یا
عفونی حاصل شود کله هائی که میان آنها امراض سرسره و عفونی بروز میکنند بر طبق مقررات ماده ۲ مجاز به عبور از
سرحد نخواهند شد.

راجع به حیواناتی که مشکوک باشند بیک مرض عفونی یا سرسره هستند کله در خاک کشور صادر کننده به
قرطیبه گذارده شده و نسبت بآن نظامات پاسبی صحتی آن کشور هجری خواهد کردید.

ماده ۱۰۴۷ - در مورد ذکیه جنس های گاو که وارد گردیده و اختصاص برای قرض گیری دارند تصدیق نامه بهداشت
دام پزشکی صادر نمیکرد مشمر بر اینکه جنسهای مزبوره منتهی از شش ماه باین طرف از حیث عدم ورود مهابته واقع
شده و متعلق به آغل هائی هستند که آلوده به مرض حل نبوده اند.

ماده ۱۰۴۸ - امتحان حیوانات سم دار برای مرض شمشه متضمن مرائب ذیل می باشد.

دام پزشکی دولتی بود از امتحان طبی بین دو پرده بک بوسیله تزریق جالین امیبا و قیاطر جا را مورد مهابته
قرار داده و حیوانی که نتیجه امتحان در آنها مثبت است برای واردات قبول نخواهند شد.

راجع به مرض دورین به موجب تصدیق نامه بهداشت باید تصدیق شود که در موقع صادرات حیوانات دارای بک سم
سالم بوده نه در محل اصلی ونه در بک شعاع بیست کیلو متر دورا دورا اثری از مرض مزبور اقل از چهل روز باینطرف
مشاهده نشده است.

ماده ۱۰۴۹ - حمل محصول خام حیوانی فقط بوسیله پست های قرطیبه دام پزشکی که معین شد مشروط ارائه
تصدیق نامه بهداشت از طرف صاحب محصول مزبور مطابق نشانه شماره ۲ که ضمیمه این قرارداد است مجاز میباشد.

ماده ۱۰۵۰ - ادارات دام پزشکی طرفین متعاهدین با مواظت دارند متقابلاً بیکدیگر را از کلیه گذارشات به جریان و
نوسه امراض سرسره حیوانی در خاک هر یک از آنها مسیوق سازند همچنین ادارات مزبوره متقابلاً تدابیری صکه
برای جلوگیری امراض نام برده اتخاذ میکنند بیکدیگر اطلاع خواهند داد و برای این مقصود طرفین متعاهدین هر ماده
اطلاعات واجبه بجهت این امراض حیوانی همچنین گزارش های سالیانه و اطلاعات دیگر راجع باوضاع بهداشت دام پزشکی
طرفین متعاهدین را بین خود مبادله خواهند نمود.

راجع به طاعون کسوی ادارات مرکزی دام پزشکی دولتی نیز آرا نکلر آنا بیکدیگر اطلاع خواهند داد
ابلاغیه های رسمی راجع به اطلاعات نام برده بزیان کشور و به فرانسه تنظیم خواهد شد.

ماده ۱۰۵۱ - منطقه هم چوار سرحد که در آنجا بازرسی بهداشت دام پزشکی مخصوصی بعمل میآید بمقتی بازنده
کیلومتر از هر طرف خط سرحد خواهد بود هرگاه در منطقه سرحدی امراض سرسره و عفونی مبین حیوانات بروز
نماید بازرسی بهداشت دام پزشکی هر یک از طرفین متعاهدین باید فوراً از طرف دیگر را بوسیله مبادله امور سرحدی از

این انتقال میبویک ساذ

راجع به طاعون کساری مقامات مزبور تلگرافا بیکدیگر را از بروز آن منعظم خواهند ساخت
 ماه ۱۲ - طرین متعاهدین متقبل میشوند که متقابلا فهرست شهر هابولوکی را که در منطقه سرحدی نام برده

در ماده ۱۱ واقع هستند بیکدیگر ابلاغ نمایند

ماه ۱۳ - طرین متعاهدین متقبل میشوند که متقابلا برای تسهیل حمل و ترانزیت حیوانات در خاک خود
 بیکدیگر کمک نمایند مقامات دام پزشکی که تصدیق نامه بهداشت صادر می کنند موظف هستند که نسبت به حیواناتی که
 بطور ترانزیت باید حمل شوند علائم مخصوصی بر طبق نمونه هائی که باید بین دو مقام مربوطه مبادله گردد
 استعمال نمایند

ماه ۱۴ - حمل حیوانات که از خاک یکی از طرین متعاهدین صورت می گیرد تابع قوانین و نظامات و دستور
 های طرف مزبور خواهد گردید

ماه ۱۵ - در صورت اختلاف بین دام پزشکی های منطقه سرحدی طرین متعاهدین اختلاف از طرف مدیر
 های دام پزشکی ابالاتی که دام پزشکی های مزبور تابع آنها میباشد تسویه خواهد گردید

ماه ۱۶ - این قرار داد تصویب رسیده و مراتب بوسیله پادداشنی بطرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد گردید
 قرارداد مزبور پانزده روز بعد از تسلیم آخرین یادداشت به موقع اجرا نگارده شده و برای مدت پنج سال معتبر
 خواهد بود

بعد از انشاء مدت مزبور قرار دادنا وقتی که یکی از طرین آن را فسخ نکرده است باعتبار خود باقی خواهد

ماند و فسخ قرارداد فقط ششماه بعد از تاریخ اعلام آن مؤثروافع خواهد شد

مبادله استاد موهبه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا بعمل خواهد آمد

بقا بر این اختیار داران طرین این قرارداد را امضاء نمودند

در دو نسخه بزیات فراسه در طهران نگاشته شد.

بیستم آوریل ۱۹۲۷

نمونه نمره یک

تصدیقنامه بهداشتی دام پزشکی برای حیوانات

سال ماه روز
 محل صدور تصدیقنامه
 صادرکننده (نام خانوادگی - نام مؤسسه)
 آدرس صادرکننده
 نوع و قسم حیوانات (حیوان شاخدار درشت - گوسفند - بزاسب - الاغ - اطراف و غیره)
 تعداد اغنام و اجسام (بشمار حروف)
 علائم
 محل مبدأ و منشاء حیوانات

نقطه عبور از سرحد

عمل و نقطه مقصد

اطلاعات منفرقه

امضاء کننده ذیل دام پزشکی دولتی تصدیق مینماید :

اولا - که حیوانات نام برده در فوق سالم بوده و از معالی میباید که طاعون کساری و برفک و آبله کوسفند
 (clavelée) لااقل در مدت شصت روز (در یک شعاع بیست کیلو متری برای آبله کوسفند و چهل کیلو متری برای
 طاعون کساری و برفک) قبل از صدور حیوانات بروز نگردد و در محل مبدأ و منشاء حیوانات هیچ نوع مرض دیگر
 مسری و مغربی قبل انتقال نسبت به نوع حیوانات مورد صدور وجود نداشته است

ثابثا - که گواهی که برای تاج اختصاص داده شده است از معالمانی میباید که از مرض سل مصون بوده و
 بهحیوانات نام برده لااقل شش ماهقبل سرم ضدسل تزریق شده است

ثالثا - که نژاد اسبها سالم و نه در محل مبدأ و نه در یک شعاع بیست کیلو متری لااقل ازچهل روز قبل مرض
 دورین (Dourine) دیده نشده است .

نمونه نمره دو

تصدیقنامه بهداشتی دام پزشکی برای محصولات حیوانی

سال ماه روز
 محل صدور تصدیقنامه
 صادر کننده
 نام (نام خانوادگی نام مؤسسه)
 آدرس صادر کننده
 نوع و قسم محصولات
 قسم (مطابق تهیه)
 باربندی
 تعداد

وزن غیر خالص

علائم

محل مبدأ و منشاء محصولات

محل ارسال محصولات

نقطه عبور از سرحد

مقصد

اطلاعات منفرقه

امضاء کننده ذیل دام پزشکی دولتی تصدیق مینماید که محصولات نام برده فوق از منطقه صادر شده است که در
 آنجا طاعون کساری و برفک و سیاه زخم (شاربون) و آبله کوسفندی و امراض دیگر مسری و مغربی حیوانی ازسه ماه قبل
 باین طرف بروز نکرده و باربندی بر طبق مقتضیات صحی صورت گرفته است .

ده فقره قراردادها و موافقت نامه های منعقد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه بشرح مندرجه
 در این جزوه در جلسه پانزدهم خرداد ماه ۱۳۱۶ تصویب شده است .
 نواب ریاست مجلس شورای ملی

قانون

تصویب قرارداد مودت و حکمیت منتهی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اطریش
ماده فاجده - مجلس شورای ملی قرار داد مودت و حکمیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری
 اطریش مشتمل بر پنج ماده و یک پرئکل اختتامیه را که در تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۳۶ باصاف رسیده تصویب
 می نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد مودت و حکمیت و پرئکل اختتامیه است در جلسه
 پانزدهم خرداد یک هزار و سیصد و شانزدهم بتصویب مجلس شورای ملی رسید
 نواب ریاست مجلس شورای ملی
 مرضی بیات - دکتر طاهری

عهد نامه مودت و حکمیت

بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری اطریش

اعلیحضرت مایون شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری اطریش

نظر باینکه مابین روابط مودت قدیمی را بین دو کشور تحکیم نمایند تصمیم به انعقاد عهد نامه مودت و حکمیت
 نموده و برای این مقصد اختیار داران خود را بقرار تعیین نمودند:

اعلیحضرت مایون شاهنشاه ایران

جناب آقای خیال قهیمی سفیر کبیر در آنکارا

رئیس جمهوری اطریش

جناب آقای شارل بولک برک وزیر مختار و نماینده فوق الماده در آنکارا

مشار الیهما بعد از مباداه اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند

ماده ۱ - بین دولتین ایران و اطریش و اتباع آنها صلح خالص پذیرد دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود

ماده ۲ - دولتین متعهدین موافقت دارند که روابط سیاسی و فونسلوی خود را بر طبق اصول عمومی بین المللی ادامه
 دهند و نیز موافقت دارند که نمایندگان سیاسی و فونسلوی هر یک از طرفین متعهدین در خاک طرف متعهد دیگر بشرط
 معاهده متقابل از معامله که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر و هیچ وجه مادن رفتار معموله نسبت نمایندگان
 سیاسی و فونسلوی دولت کاهله الوداد نخواهد بود بهره مند شوند.

ماده ۳ - دولتین متعهدین موافقت دارند روابط فونسلوی و تجاری و کمرکی و بحر بیجمالی بین دو کشور و نیز
 شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک یکدیگر بموجب قرار داد هائی بر طبق اصول و معمول حقوق بین المللی
 و بر روی اساس مساوات و معامله متقابل کامل تنظیم نمایند

ماده ۴ - دولتین متعهدین موافقت دارند که با اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه
 عهد و قرار داد هائیکه منعقد شده یا در آتی منعقد گردد و منجزه راجع بهمین عهد نامه بطهور میرسد و بطریق دوستانه

از اجرای عادی سیاسی در مدت متناهی - تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند - این ترتیب در صورت لزوم برای تشخیص
 اینکه آیا اختلاف مربوطه به تفسیر یا راجع با اجرای عهد و قرار داد های نام برده میباشد نیز عدل خواهد گردید - حکم
 محکمه حکمیت الزام آور است برای هر قضاة متنازع فیها محکمه حکمیت بنا به نفاذای یکی از دولتین متعهدین و بترتیب
 ذیل تشکیل خواهد یافت. هر یک از دولتین متعهدین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضای نامه حکم خود را که
 ممکن است از اتباع کشور ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهند نمود.

چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه راجع به مدتی که در ظرف آن حکمین میبایستی
 حکم خود را صادر کنند موافقت حاصل نمایند و یا توافق به تسویه اختلاف در ظرف مدتی که برای آنها تعیین گردیده
 نایل شوند دولتین بیکتر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود

چنانچه دولتین در ظرف مدت دوماه از تاریخ نفاذای تعیین حکم ثالث راجع با انتخاب او موافقت حاصل ننمایند
 دولتین نام برده مشترکاً یا در صورتی که در ظرف مدت سه ماه بعد از آن هم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید
 هر یک از آنها که زود تر اقدام کند از رئیس دیوان دائمی داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را از
 بین اتباع دولت ثالثی انتخاب نماید. با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان دائمی داوری
 بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بهشوالیه تسلیم گردد.

طرفین میتوانند راجع به شخص حکم ثالث قبلابرای مدت معینی فراری بین خود بدهند طرز عملی که حکمین باید
 اتخاذ نمایند اگر بوسیله فرار مخصوص بین دولتین معین نشده و در مدتی که از موقع تعیین حکم ها تجاوز نکند منعقد
 نشده باشد بوسیله خود حکمین تعیین خواهد گردید.

هر گاه تعیین بیکتر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعهدین راجع به طرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور
 باید تعقیب شود فراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را
 معین نموده اختلاف را تسویه خواهند کرد کتبه تصدیقات محکمه با کثرت آراء اتخاذ خواهد گردید.

ماده ۵ - این عهد نامه به تصویب رسیده و مبادله نسخ مصوبه آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد عهد
 نامه مزبور بعد از مبادله نسخ مصوبه بوقوع اجراء گذارده خواهد شد

بنا بر این نمایندگان مختار طرفین این عهد نامه را امضاء و به مهر خود رسانده اند
 در دو نسخه در آنکارا بتاريخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۳۶ نگاشته شد

پروئکل اختتامیه

در موقع امضای عهد نامه مودت و حکمیت منتهی امروزه بین ایران و اطریش اختیار داران امضاء کننده اظهار
 ذیل را که جزو لاینجزای عهد نامه می باشد نمودند.

دولتین متعهدین این حق را برای خود محفوظ می دارند که مقررات ماده ۱ عهد نامه مودت و حکمیت را در
 سال بعد از تاریخ مبادله نسخ مصوبه آن مورد تجدید نظر قرار بدهند.

آنکارا بیست و سوم سپتامبر ۱۹۳۶
 اجازه مبادله قرار داد مودت و حکمیت منتهی بین دولت ایران و اطریش و پرئکل شرح فوق در جلسه
 پانزدهم خرداد یک هزار و سیصد و شانزده داده شده است
 نواب ریاست مجلس شورای ملی
 مرضی بیات - دکتر طاهری

قانون

دفتر اسناد رسمی

فصل اول - در صلاحیت سر دفتران

- ماده ۱ - برای تنظیم و ثبت اسناد رسمی وزارت عدلیه در حوزة مای ثبتیه بقدر کفایت دفتر اسناد رسمی تأسیس خواهد نمود.
- ماده ۲ - دفتر اسناد رسمی بمديریت و مسئولیت بکنفر صاحب دفتر که از این بحد سر دفتر نامیده میشود اداره میکند.
- ماده ۳ - سر دفتر به موجب حکم وزیر عدلیه منصوب و استعفا عدلیه عروب میشود و اداره کل ثبت اسناد و املاک طبق حکم مزبور برای او پروانه صادر خواهد نمود.
- ماده ۴ - دفتر خانه ها از نظر صلاحیت سه درجه تقسیم میشوند:
 - ۱ - دفتر خانه درجه اول که بوسیله یک سر دفتر درجه اول و یک یا چند دفتر یار اداره میشود و اجازه تنظیم وقت همه گونه اسناد و معاملات را داراست.
 - ۲ - دفتر خانه درجه دوم که بوسیله یک سر دفتر درجه دوم اداره میشود و اجازه تنظیم و ثبت اسناد و معاملات هر بدلی را دارا بوده و میتواند یک دفتر یار داشته باشد.
 - ۳ - دفتر خانه درجه سوم که بوسیله یک سر دفتر درجه سوم اداره میشود و اجازه تنظیم و ثبت اسناد تا پنج هزار ریال را دارد.
- مبصر ۱ - ثبت و تنظیم اسناد کلیه معاملاتی که باید در دفتر املاک ثبت شود در دفترخانه درجه دوم و سوم منوط با اجازه مخصوص وزارت عدلیه خواهد بود.
- مبصر ۲ - وزارت عدلیه میتواند نقاطی که فقط دفتر اسناد رسمی درجه سوم تشکیل شده است بابت معاملات را زیاد و کم کند بشرط آنکه از ده هزار ریال بیشتر و از دوهزار ریال کمتر نباشد.
- ماده ۵ - متصدیان دفتر خانه ها بچهار رتبه تقسیم میشوند.
 - ۱ - سر دفتر درجه اول
 - ۲ - سر دفتر درجه دوم
 - ۳ - دفتر یار درجه اول - سر دفتر درجه سوم
 - ۴ - دفتر یار درجه دوم
- ماده ۶ - اشخاص ذیل میتوانند بسر دفتری و دفتر یاری انتخاب شوند:
 - ۱ - اعیان بیکانه
 - ۲ - کسانی که تحت قیمومت یا ولایت باشند
 - ۳ - محکومین بانفال ابد از خدمات دولتی یا وزارت عدلیه
 - ۴ - محکومین به جنایات مطلقاً و اشخاصی که بواسطه ارتکاب جنایات تحت محاکمه هستند.

- ۵ - محکومین به جنحه که مطابق قانون مستلزم محرومیت از حقوق اجتماع است.
- ۶ - اشخاص مشهور بنسب اخلاق و با اعتماد باقیون.
- ۷ - اشخاصیکه بحکم محکمه انتظامی مقرر در ماده ۳۶ از شغل سر دفتری یا دفتر یاری موقتاً یا باور دائم محروم شده اند
- ماده ۷ - مشاغل ذیل منافی شغل سر دفتری و دفتر یاری است:
 - ۱ - استخدام دولتی و شهرداری در حین اشتغال بخدمت
 - ۲ - تئابندگی مجلس شورای ملی
 - ۳ - وکالت در عدلیه
 - ۴ - انتقال بهر نوع کسب و تجارت و هر نوع دلالتی
 - ۵ - عضویت در هیئت مدیره شرکتهای تجاری و مؤسسات استقراضی و بیمه
- ماده ۸ - اشخاص ذیل ممکن است بدوآ بسر دفتری درجه اول انتخاب شوند:
 - ۱ - کسانی که دارای دانش نامه لیسانس در علم حقوق هستند یا دانش نامه سال سابقه تصدی بدفتر اسناد رسمی یا وکالت عدلیه یا دو سال سابقه قضاوت.
 - ۲ - کسانی که دارای دانشنامه لیسانس از دانشکده معقول و منقول در قسمت منقول هستند یا دانش نامه چهار سال سابقه تصدی بدفتر اسناد رسمی یا وکالت عدلیه یا سه سال سابقه قضاوت
 - ۳ - اشخاصی که از مراجع مسلم دارای تصدیق اجتهاد میباشند یا چهار سال سابقه تصدی بدفتر اسناد رسمی یا سه سال سابقه قضاوت.
 - ۴ - اشخاصیکه لااقل پنج سال متوالی یا هشت سال متناوب خدمت قضائی کرده اند اعم از منتظرین خدمت یا متقاعدین مشروط باینکه سلب صلاحیت قضائی از آنها نشده باشد.
 - ۵ - اشخاصیکه هشت سال متوالی سابقه تصدی اسناد رسمی داشته و حکومت انتظامی از درجه سه به بالا داشته باشند
 - ۶ - اشخاصی که پروانه درجه اول وکالت عدلیه را دارا میباشند
 - ۷ - کسانیکه صلاحیت آنها بری سر دفتری درجه اول تا یک سال از تاریخ اجرای این قانون از طرف وزیر عدلیه تشخیص شود
- ماده ۹ - اشخاص ذیل ممکن است بدوآ بسر دفتری درجه دوم انتخاب شوند:
 - ۱ - کسانی که دارای دانشنامه از درجه لیسانس به بالا در علم حقوق هستند یا دارای دانش نامه لیسانس از دانشکده علوم معقول و منقول در قسمت منقول هستند یا از مراجع مسلم دارای تصدیق اجتهاد میباشند و قبل از اجرای این قانون سابقه تصدی بدفتر اسناد رسمی داشته اند.
 - ۲ - اشخاصیکه سه سال متوالی یا چهار سال متناوب خدمت قضائی کرده باشند و سلب صلاحیت قضائی از آنها نشده باشد.
 - ۳ - کسانیکه در حین اجراء این قانون لااقل چهار سال سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی یا مجموعاً چهار سال سابقه تصدی دفتر اسناد رسمی یا قضاوت یا وکالت درجه دوم داشته باشند مشروط بر اینکه صلاحیت قضاوت یا وکالت از آنها سلب نشده باشد.

- ۴ - اشخاصی که دارای دانشنامه لیسانس در علم حقوق یا از دانشکده علوم معقول و منقول در قلمت معقول و با دارای صدیق اچهاد از مراجع مسلم باشند یا بکمال آرزایش مطابق نظامنامه وزارتعدلیه
ماده ۱۰ - اشخاص ذیل ممکن است بسمت دفتر باری درجه اول و سردفتری درجه سوم انتخاب شوند؛
 ۱ - اشخاصی که دارای دانشنامه لیسانس در علم حقوق یا در قسمت معقول هستند یا اجازه اچهاد دارند.
 ۲ - اشخاصی که قبل از اجراء این قانون متصدی دفتر اسناد رسمی بوده اند.
 ۳ - اشخاصی که از تاریخ اجراء اینقانون نادر سال از عهده امتحان مخصوص وزارت عدلیه برآیند.
ماده ۱۱ - کسانی که ممکن است بدفتر باری درجه دوم انتخاب شوند که از آموزشکاه قضائی یا آموزشکاه اثبت صدیق دانش باشند.

بمصره - وزارت عدلیه میتواند مادامی که عده کافی واجدین شرایط این ماده نباشند دفتر باران درجه دوم را از کسایکه سه سال اول دبیرستان را طی کرده اند انتخاب نماید

- ماده ۱۲** - وزارت عدلیه میتواند مادام که عده کافی سردفتران درجه اول و دوم نباشند سردفتران درجه دوم را به کفالت درجه اول و سردفتران درجه سوم و را به کفالت درجه دوم انتخاب نماید.
 ۱ - برای تطبیق وضع اشخاصی که قبل از اجراء این قانون متصدی دفتر اسناد رسمی دانسته اند با این قانون وزارت عدلیه در محل مدتی را تعیین و اعلام خواهد نمود تا اشخاص مزبور در این مدت تقاضانامه بدهند و پس از اتمام مدت دیگر تقاضا نامه از آنها پذیرفته نخواهد شد - تقاضا نامه مزبور باید مطابق نظامنامه وزارت عدلیه تنظیم و برپای ثبت محل اقامت تقاضا کننده تسلیم شود.

ماده ۱۳ - رئیس ثبت محل مکلف است در ظرف یکماه عین تقاضانامه را با اظهار نظر در سوابق تقاضا کننده بمسئولین مستندات تسلیم شده یاداره کل ثبت بفرستد.

ماده ۱۴ - اداره کل ثبت باید در ظرف یکماه عقیده خود را در رد یا قبول تقاضا و در صورت قبول درجه اول و برای تقاضا کننده تشخیص میدهد بوسیله ثبت محل بدفتر خانه باعمل ایست او ابلاغ نماید.

ماده ۱۵ - هرگاه تقاضا کننده تسلیم به تشخیص مذکور باشد مراتب به وزارت عدلیه اعلام میگردد که پس از صدور حکم پروانه صادر گردد و در صورتی که تسلیم بآن نباشد یا نقضانی او مردود شده باشد میتواند در ظرف مدت ده روز پس از ابلاغ در فرقه تشخیص بکسیونی که امضاء آنرا وزارت عدلیه تعیین خواهد نمود اعتراض کند تا میزان اعتراض در مرکز مستقیماً بکسیونی ودر ولایات یاداره ثبت محل داده میشود واداره مزبور مکلف است عرضحال را بقصد سه روز بکسیونی ارسال دارد.

ماده ۱۶ - کسیونی بجهت اختلاف رسیدگی نکرده رای مقتضی خواهد داد - رای مزبور قبل تجدید نظر نیست و تا صدور رای کسیونی تشخیص اداره کل ثبت موقتاً معجزی است.

ماده ۱۷ - سردفتران و دفتر باران قبل از اشتغال باید سوگند یاد نمایند.

ماده ۱۸ - هر سردفتری قبل از گرفتن پروانه باید ضامن معتبر بدهد:

ترتیب گرفتن ضامن و شرایط ضامنات نامه و استفاده از آن و میزان ضمانت بر طبق نظامنامه وزارت عدلیه خواهد بود

ماده ۲۰ - باحراز شرایط ذیل سردفتر و دفتر باران درجه اول و درجه دوم ممکن است از درجه پایین بدرجه بالاتر ارتقاء یابند:

- ۱ - توفیق در رتبه چهار و سه لافل دو سال و در رتبه دو لافل سه سال.
 ۲ - حسن انجام وظیفه و کدک هائی که در ماده (۳۱) این قانون مقرر است.
 ۳ - ترقی علمی و عملی.
 ۴ - مساعدت محکومیت انتظامی از درجه سه به بالا.
تصیر - برای ارتقاء اشخاصی که مشمول شی ۱ از ماده ۱۰ میباشند بکمال توفیق در رتبه ۳ کافی است
ماده ۲۱ - کسیونی ترقیع مطابق نظامنامه وزارت عدلیه تشکیل میشود.

فصل دوم - در تشکیلات دفتر خانه و کانون سردفتران

ماده ۲۲ - دفتر خانه معمولی است که سردفتر باری انجام کار و وظائف دفتری خود تعیین و یاداره ثبت محل و اداره ثبت اسناد مرکز اطلاع میدهد - سایر شرایط دفتر خانه و اوقات کار طبق نظامنامه وزارت عدلیه خواهد بود.

- ماده ۲۳** - دفتر خانه باید دارای دفتر ذیل باشد:
 ۱ - دفتر ثبت اسناد که سرر شد و اسناد در آن ثبت میشود و در دفتر خانه دو نسخه است.
 ۲ - دفتر امیادیه متضمن اسامی متعاملین و نوع امیادیه و سایر خصائص آنها
 ۳ - دفتر عیادت که برای ثبت حق التحریر و مخارج دفتری و شماره قبض مقرر است.
 ۴ - دفتر کردنی نمبر
 ۵ - دفتر ثبت مکایات دفتر خانه و تقاضا نامه اجرائی و اوراق صادره.

ماده ۲۴ - دفتر باری کسی است که سمت معاونت دفتر خانه را داراست و بر حسب پیشنهاد سردفتر و تصویب وزارت عدلیه انتخاب میشود. وظایف دفتر باران به موجب نظامنامه وزارت عدلیه تعیین خواهد شد

ماده ۲۵ - سردفتران و دفتر باران در مقابل اشخاص ذینفع مسئول تعقیبات هستند که در انجام وظایف خود مرتکب میشوند و اگر از تخلف آنها ضرری متوجه آن اشخاص شود باید از عهده برآیند.

دعای مربوط بخسارات ناشیه از تخلیفات سردفتران و دفتر باران تابع قوانین اصول محاکمات حقوقی است و از حیث مرور زمان نیز تابع مرور زمان دعای حقوقی است

ماده ۲۶ - سردفتران مسئول اعمال دفتر باران خود نیستند مگر در مواردیکه سردفتر بر مریضی وقت و یا غیبت او بر اثر مرضی که مانع از انجام وظیفه است باشد این ماده واقع مسئولیت شخصی دفتر باران در حدود اعمال آنها نخواهد بود.

ماده ۲۷ - بکنفر سردفتر نمیتواند در آن واحد متصدی دو دفتر خانه باشد.

ماده ۲۸ - وزارت عدلیه در نظای که مقتضی بداند کانون سردفتران تشکیل خواهد داد - کانون مزبور دارای شخصیت حقوقی و از حیث عواید و مخارج مستقل و از نظر نظامات تابع وزارت عدلیه است.

ماده ۲۹ - وظایف کانون سردفتران بقرار ذیل است:

- ۱ - تهیه دفتر باران برای سردفتری و فراهم کردن وجیبات ترقی علمی و عملی سردفتران درجه دوم و سوم
 ۲ - راهنمایی و کدک اشخاص بی ضاعت برای تنظیم و ثبت اسناد آنها
ماده ۳۰ - کانون سردفتران بوسیله هیئت مدیره مرکب از سه الی پنج نفر سردفتر درجه اول که بانخاب وزیر عدلیه منصوب میشوند اداره میشود مگر آنکه در محل باندازه کافی سردفتر درجه اول نباشد که در این صورت از

سر دفتران درجه دوم برای تکمیل انتخاب میگردند

۳۱ - دوره هفدهم اعضای هیئت ممبره در سال است .

۳۲ - عایدات کابون هر محل بهصرف کابون آن محل خواهد رسید .

۳۳ - کابیکه قدرت نایب حق التجریر دفتر خانه را بدارند میتوانند از کابون نقاضای کابل نمایند -

تربیب نقاضا و انجمن آرا وزارت عدلیه به موجب نظام نامه تعیین خواهد نمود .

۳۴ - سر دفتران بکلیفند ۴۰ ساله یا لاقل پنج سنده بدون گرفتن حق التجریر بر ایشخاص که از طرف

کابون ممبران میباشند تنظیم و ثبت نمایند .

۳۵ - وزارت عدلیه میتواند سر دفتران درجه اول اجازه دهد که اوراق اجرایی خود را مستقیماً بدو اشر

اجراء برستند .

فصل سوم - در تقییب و مجازات انتظامی سر دفتران و دفتر یاران

۳۶ - مرجع بازرسی و رسیدگی موقدمانی سبت به تعلیقات و شکایات واصله از سر دفتران و دفتر یاران

اداره امور ثبت اسناد است و محاکمه انتظامی آنان در محکمه محلی میباشد مرکب از سه نفر عضو که از بین مستخدمین

انتظامی با امارت و با ازر دفتران درجه اول و با باور نظایب از طرف وزیر عدلیه همه ساله برای این منظور انتخاب

میشوند - هر روز رسیدگی موقدمانی و محاکمه انتظامی و تشکیل محکمه بدوی و تجدید نظر به موجب نظامنامه تعیین خواهد شد

۳۷ - در اولین شکایتی که از سر دفتر یا دفتر یاری برسد و شکایت بزور در مرحله رسیدگی موقدمانی وارد

یافته شود و هم چنین در صورت نقاضای وزیر عدلیه محکمه انتظامی سر دفتران مکلف است علاوه بر رسیدگی از

جهت تحقیق به قیابیت و صلاحیت علمی و عملی متذکی عنه نیز رسیدگی نماید مگر در صورتیکه حضور متذکی

مذکر علمی رسمی باشد که در اینصورت رسیدگی به صلاحیت علمی او جائز نیست .

۳۸ - در صورتیکه متذکی عنه جواب کتبی استخاض را در موعد مقرر ندهد در صورتیکه حضور متذکی

عنه برای رسیدگی موقدمانی لازم کرده پس از اخطار بدون عذر ووجه حاضر نشود یا مگر وزیر عدلیه تا

محاکمه انتظامی مهلت خواهد شد

۳۹ - هرگاه تا خاتمه محاکمه انتظامی صدی سر دفتر یا دفتر یار متهالی ذنون سر دفتر و با حیثیات

عدلیه معسوب گردد وزیر عدلیه میتواند تا خاتمه رسیدگی انتظامی آن را مهلت بدارد

۴۰ - چاپ رضایت شاکه و استنفاذ متذکی عنه مانع از تقییب انتظامی نیست ولی چاپ رضایت شاکه موجب

تخفیف مجازات میشود

۴۱ - در صورتیکه سر دفتر یا دفتر یار متهالی یا متهول شود باید در ظرف بیست و چهار ساعت پس از

ابلاغ حکم تعلیق یا انفصال کاتبه دفتر و اسناد و اوراق مربوطه بدفتر خانه دوم چنین پروانه محاکمه برای او صادر

شود و شخص یا اشخاصیکه از طرف اداره ثبت مبرین شده اند بمول وجه در الا به عشاءه الی یکسال حبس تأدیب محکوم

خواهد شد .

۴۲ - مجازات های انتظامی برقرار ذیل است :

۱ - توبیخ شفاهی

۲ - توبیخ با دوج در مجامع رسمی

۳ - جزای نقدی از پنجاه الی هزار ریال

۴ - انفصال موقت از سه ماه الی یکسال

۵ - تنزل درجه

۶ - انفصال دائم

۴۳ - وزیر عدلیه میتواند در مواردیکه رفتار و اخلاقی سر دفتر و یا دفتر یاری متهالی یا حین حرمیان

اداره دفتر خانه باشد بدون مراجعه به محکمه انتظامی تا مجازات درجه ۴ در باره او اجرا کند و این مجازات

تعمیمی است

۴۴ - هرور زمان سبت به تقییب انتظامی و تعلیقات سر دفتران و دفتر یاران دو سال از تاریخ وقوع

امر مستوجب تقییب یا از آخرت تقییب انتظامی است .

۴۵ - وزیر عدلیه میتواند تا شش ماه پس از اجراء این قانون امر به بازنگاری شدن کاتبه برنده کاتبی

شکوائیه یا تخلف صاحبان و سایر اسناد رسمی که قبل از اجراء این قانون تنظیم گردیده اند بدهد مشروط بر اینکه

استرضای خاطر شاکه را فراهم کند

فصل چهارم - مقررات و اختیارات

۴۶ - حکام محاکم عدلیه بکلیفند در هر مورد که رای رسمی اعتباری سند رسمی میدهد مراتب را بوسیله

ثبت محل به ثبت کل اطلاع دهند

۴۷ - سر دفتران و دفتر یاران بکلیفند تقاضای رای که وزارت عدلیه برای آنها مقرر و بدارد رعایت

نمایند .

۴۸ - سر دفتران و دفتر یاران همی توانند سالی یکبار باه مرخصی بگردند .

۴۹ - سر دفتر یا دفتر یار میتوانند اسنادی را که مربوط میشود یا کابیکه جهت ولایت یا وصایت یا

آپوهوت آنها هستند و یا با آنها قرابت اسبی یا نسبی تا درجه چهارم از طبقه سوم دارند و یا در خدمت آن ها

هستند ثبت نمایند .

در صورتی که در مهلت اقامت سر دفتر یا دفتر یار دفتر خانه دیگری نباشد یا حضور این صلاح تا نمایند

یا که سند در مهلت دفتر خانه تنظیم و ثبت خواهد شد .

۵۰ - در جوانی محکمه سر دفتر در مرخصی باشد و با بواسطه مرض و امثال آن از انجام

وظیفه معذور است دفتر عامه دار دفتر خانه خواهد بود

۵۱ - سر دفتران و دفتر یاران و باور کاتب تمام کار کسان دفتر خانه باید اسرار ارباب رجوع و

متمماین را که بر اثر تنظیم یا ثبت از آن اطلاع حاصل کرده اند بگویند دارند

۵۲ - سر دفتران و دفتر یاران حق ندارند از تنظیم و ثبت صدی استنعاغ نمایند مگر آنکه بخواهد

سند و یا ثبت آن متخلف با قوانین و اخلاقی حسنه باشد که در این صورت باید کتباً به نقاضا کنند و علل استنعاغ

را آورد اطلاع دهند .

۵۳ - حق التجریر دفتر خانه و سایر مباحث دفتری نباید از تیرف که وزارت عدلیه تنظیم میکنند

مجازوز کنند و اخذ هر وجهی بدون صدور قبض رسمی یا استاضه بر تیرف و هم چنین قبول هرگونه تهنیتی از متیمان این تیرف

و دستیار مجرب است از شغل خواهد بود.

ماده ۵۴ - در صورتیکه سر دفتر کاره گیری از کار نماید باید در ظرف بیست و چهار ساعت از تاریخ کناره گیری با دایره ثبت اطلاع دهد و در هفتاد و یک اداره ثبت تعیین و بنامید کلیه دفتر و اسناد و اوراق مربوطه بدقت خانه و همچنین پرونده هائیکه برای او صادر شده بطرف شخص یا اشخاصی که اداره مزبور تعیین نموده تحويل بدهد و الا به جازات بندرج در ماده ۹۱ محکوم خواهد شد.

ماده ۵۵ - در صورت فوت سر دفتر رئیس ثبت محل با حضور مدعی العموم و در تقاضای که یار که بدایت باشد با حضور امین و با مأور صاحب مکاتب است دفاتر و اسناد و اوراق مربوطه مدفونی را هر روز موم نموده و اداره ثبت مربوطه را اطلاع دارد و بدستور رئیس ثبت برای رد اوراق بیجا بارج آنها تا تعیین چالش ثبت اقدام نماید.

ماده ۵۶ - وزارت عدلیه در هر دفتری که مقتضی بداند می تواند از تعیین نماینده مذکور در ماده ۸۱ قانون ثبت اسناد و املاک مطابق نظامنامه مخصوص صرف نظر نماید.

ماده ۵۷ - سه ماهه بندرج در ماده ۸۹ قانون ثبت اسناد و املاک مطابق مرفعه که از طرف وزارت عدلیه تعیین می شود بین سر دفتر و دفتر پانزدهم یکباردد

ماده ۵۸ - اجرای اسناد رسمی بدستور مدیر ثبت مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۵۹ - رسیدگی بشکایت مربوط باجراه اسناد رسمی بشرایب ذیل بعمل می آید:

الف - در صورتیکه شکایت مربوط بدستور اجراء شده باشد رسیدگی بشکایت با هیئتی مرکب از حاکم بدایت و مدعی العموم بدایت و مدیر ثبت محلی است که در آن محل دستور اجراء داده شده و هرگاه دستور اجراء بنوسط مدیر ثبتی داده شده که محل او در مقرر محکمه بدایت نیست هیئت با عضویت مدیر ثبت مأور در مقر محکمه بدایتی که دستور اجراء ثبت در حوزه آن محکمه صادر شده است تشکیل میشود.

ب - در صورتیکه شکایت مربوط بطرز عمل و اقدامات اجرایی باشد رسیدگی بشکایت با حاکم بدایت محلی است که اقدامات اجرایی در آن حوزه بعمل می آید.

ماده ۶۰ - در مورد قسمت اول از ماده ۵۹ هرگاه هیئت مذکور تشخیص دهند که مایلند متخلف قانون مدعی است و با دستور اجراء مطابق با نظامنامه رسمی بوده یا نه مدعی که امر باجراه آن شده است متوقف بر مقدمه سابقا شرطی است که حصول مقدمه با شرط مورد اختلاف واقع شده و محل آن منوط برسیدگی قضائی است دستور اجراء را ابطال میکند لیکن در مورد اول قی نفع پذیراند و محکمه صالحه مراجعه نماید و در مورد دوم مدیر ثبت دستور مجدد مطابق با نظامنامه رسمی صادر میکند و در مورد سوم جریان اجرایی ثبت بکلی متوقف مانده و اجراء حکمی که در نتیجه مراجعه مدعی نفع صادر میشود با محکمه است.

ماده ۶۱ - در مورد قسمت دوم از ماده ۵۹ پس از اظهار نظر حاکم بدایت جریان اجرایی موافق نظر حاکم مزبور تعقیب یا تکمیل یا لغاء خواهد شد.

ماده ۶۲ - تصحیح هیئت و تصحیح حاکم بدایت در مورد دو ماده فوقی قابل شکایت نبوده و از وجوبت رد حاکم مطابق قانون اصول محاکمات حقوقی نخواهد بود.

ماده ۶۳ - رسیدگی هیئت و حاکم بدایت در جلسه اداری و موافق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۶۴ - مادامی که از طرف هیئت با حاکم بدایت در مورد ماده ۵۹ قسمت بشکایت شاکی تصدیق انقضائ شده شکایت به پیروجه مانع جریان اجرایی نیست.

ماده ۶۵ - قسانون اصلاح مواد ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ قانون ثبت اسناد مصوب اسفند ۱۳۱۴ نسخ میشود.

این قانون که مشتمل بر قسمت و پنج ماده است در جلسه پانزدهم خرداد یکم هزار و سیصد و شانزده تصویب مجلس شورای ملی رسیده.

نواب ریاست مجلس شورای ملی
مرتضی بیات - دکتر طاهری